

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 16^{ης} Νοεμβρίου 2023

Ωρα έναρξης: 4.18 μ.μ.

Αρ. 8

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλό απόγευμα!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ να δηλώσουμε την παρουσία μας ηλεκτρονικά και τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 15^η Νοεμβρίου είναι μία μαύρη επέτειος για την πατρίδα μας, πολύ πιο βαριά φέτος, καθώς τη φετινή χρονιά συμπληρώνονται σαράντα χρόνια από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους στα κατεχόμενα, μια κατάφωρα προκλητική ενέργεια, που παραβιάζει τη διεθνή έννομη τάξη και το Διεθνές Δίκαιο.

Η παράνομη ανακήρυξη της ούτω καλουμένης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» το 1983 παρουσιάστηκε από την Τουρκία ως αυτόβουλη τάχα πράξη των Τουρκοκυπρίων και ως απότοκο των διακοινοτικών διαφορών στο νησί. Η προσπάθεια αυτή αποπροσανατολισμού της διεθνούς γνώμης έπεσε στο κενό και τρανή απόδειξη ήταν η άμεση αντίδραση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που υιοθέτησε τα Ψηφίσματα 541 και 550. Τα εν λόγω ψηφίσματα χαρακτηρίζουν ως νομικά άκυρη την ενέργεια αυτή και ζητούν την ανάκλησή της, ενώ καλούν όλα τα κράτη να σέβονται την κυριαρχία, ανεξαρτησία, εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα να μην αναγνωρίζουν οποιοδήποτε κυπριακό κράτος άλλο από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Τουρκία προκλητικά διατυμπανίζει ότι η μόνη αποδεκτή λύση για την ίδια είναι η λύση δύο χωριστών κυρίαρχων κρατών. Άγκυρα και κατοχικός ηγέτης εμποδίζουν κάθε πρωτοβουλία επανέναρξης των συνομιλιών, επιδεικνύοντας παράλληλα μηδενική βούληση για συνέχιση της προσπάθειας στο συμφωνημένο πλαίσιο για εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης. Μακροχρόνιος στόχος της Τουρκίας βέβαια παραμένει ο ίδιος, να οδηγηθούμε σε νομιμοποίηση των αποτελεσμάτων της στρατιωτικής εισβολής και κατοχής, δηλαδή στη νομιμοποίηση του εγκλήματος.

Η δική μας θέση όλα αυτά τα χρόνια παραμένει σταθερή και αναλλοίωτη και θα την επαναλαμβάνουμε με κάθε ευκαιρία: Εμείς αξιωνόμουμε τέτοια λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα επανενώσει το νησί μας και θα δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες που θα επιτρέψουν σε όλους τους Κύπριους να ζήσουν μαζί αρμονικά και ειρηνικά σε μια κοινή και ενιαία πατρίδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε αύριο, 17 Νοεμβρίου, την πεντηκοστή επέτειο της εξέγερσης των φοιτητών και των φοιτητριών

του Πολυτεχνείου ενάντια στο στρατιωτικό καθεστώς της χούντας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ύψωσαν το ανάστημά τους μπροστά στα τανκς της δικτατορίας και με σύνθημα «Ψωμί-Παιδεία-Ελευθερία» έγιναν διαχρονικό σύμβολο ηρωικής αντίστασης ενάντια στον απολυταρχισμό, τον σκοταδισμό και την τρομοκρατία.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, αποτίνουμε φόρο τιμής στους ήρωες και τις ηρωίδες του Πολυτεχνείου, που με αγωνιστικότητα και αποφασιστικότητα αντιτάχθηκαν στην καταπάτηση των δημοκρατικών αρχών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Χρέος όλων μας η συνέχιση του αγώνα για ελευθερία και η καταδίκη κάθε προσπάθειας αναβίωσης απολυταρχικών καθεστώτων.

Μνημονεύουμε σήμερα επίσης και τη θυσία του οραματιστή ήρωα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959 Κυριάκου Μάτση, ο οποίος έπεσε μαχόμενος στις 19 Νοεμβρίου του 1958 στο κρησφύγετό του στο Δίκωμο μετά από ρίψη χειροβομβίδων, αφού αρνήθηκε να παραδοθεί, υπηρετώντας τον ιερό σκοπό της απελευθέρωσης της πατρίδας.

Ο Κυριάκος Μάτσης ξεκίνησε τον αγώνα του κατά των Άγγλων αποικιοκρατών φοιτητής ακόμα, μέσω της συμμετοχής του στις φοιτητικές διαδηλώσεις και των άρθρων που έγραφε ενάντια στο αποικιοκρατικό καθεστώς. Εν συνεχεία, εντάχθηκε από τους πρώτους στις τάξεις των αγωνιστών του απελευθερωτικού αγώνα και παρέδωσε μαθήματα ελληνικής ψυχής. Η επιμονή, η απρόσκοπτη προσήλωση στο καθήκον, η ανδρεία και η φιλοπατρία του αποτελούν λαμπρή παρακαταθήκη για όλους μας.

Σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων του Πολυτεχνείου και στη μνήμη του ήρωα Κυριάκου Μάτση.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η 17^η Νοεμβρίου έχει καθιερωθεί ως η Παγκόσμια Ημέρα Προωρότητας.

Να χαιρετίσω εδώ την παρουσία της προέδρου του Συνδέσμου «Μωρά Θαύματα» κ. Έλενας Μεγαλέμου Τριανταφυλλίδη!

Ο πρόωρος τοκετός συνδέεται με αυξημένη θνησιμότητα, αλλά και με αυξημένη πιθανότητα για ποικίλα προβλήματα υγείας, που ταλαιπωρούν τα πρόωρα νεογνά για τη διάρκεια της ζωής τους. Φυσικά, η πρόοδος στην ιατρική επιστήμη έχει συμβάλει, ώστε σε πολλές περιπτώσεις να αντιμετωπίζονται ικανοποιητικά οι επιπλοκές. Όλα τα μέλη του κοινοβουλίου αναγνωρίζουμε το ιερό και δύσκολο έργο που επιτελείται στους χώρους νοσηλείας των πρόωρων βρεφών, όπως είναι η Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών του Μακάρειου Νοσοκομείου Λευκωσίας, και εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη και τις ευχαριστίες μας προς όλους τους επαγγελματίες υγείας που είναι επιφορτισμένοι με το λειτούργημα αυτό. Στηρίζουμε το φετινό μήνυμα της διεθνούς καμπάνιας, που είναι «Μικρές δράσεις, μεγάλη επίδραση, άμεση φροντίδα δέρμα-με-δέρμα για κάθε μωρό παντού». Εκφράζουμε τη συμπάραστασή μας στις οικογένειες που δίνουν τον δικό τους αγώνα δίπλα στα παιδιά τους και διαβεβαιώνουμε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα εξετάσει με εποικοδομητικό πνεύμα προτάσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας ζωής των νεογνών που γεννιούνται πρόωρα.

Με το πέρας της σημερινής συνεδρίας, θα προχωρήσουμε σε μία ολιγόλεπτη τελετή, κατά την οποία θα φωταγωγηθεί το κτίριο της Βουλής με χρώμα μοβ.

Χαιρετίζοντας την παρουσία της προέδρου του Συνδέσμου «Μωρά Θαύματα», ευχαριστούμε τον σύνδεσμο για το θεάρεστο έργο το οποίο επιτελεί!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η 18^η Νοεμβρίου έχει καθιερωθεί ως η Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού και των Αρχών, για να αναλάβουν δράση για πρόληψη και καταπολέμηση τέτοιου είδους ειδικών πράξεων. Δυστυχώς, στις μέρες μας πολλά παιδιά πέφτουν θύματα κάποιας μορφής σεξουαλικής βίας και τα στατιστικά τρομάζουν: ένα στα πέντε παιδιά!

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων, θεωρούμε το θέμα της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών εξαιρετικά σοβαρό και βρισκόμαστε σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ώστε να συμβάλουμε ως νομοθετικό σώμα στην εξάλειψη αυτού του εγκλήματος.

Συναφές με το πιο πάνω θέμα είναι και η καθιέρωση της 20^{ης} Νοεμβρίου ως Παγκόσμιας Ημέρας των Δικαιωμάτων του Παιδιού από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, η οποία υιοθέτησε το 1989 τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που αποτελεί την πρώτη νομικά δεσμευτική σύμβαση που χαρτογραφεί τις υποχρεώσεις των κρατών όσον αφορά την προστασία και ευημερία των παιδιών και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους χωρίς διακρίσεις.

Από τότε, αν και σημειώθηκε τεράστια πρόοδος σε διάφορους τομείς, εξακολουθούμε να είμαστε μάρτυρες της καταπάτησης βασικών δικαιωμάτων των παιδιών, ιδιαίτερα σε εμπόλεμες περιοχές, που δυστυχώς έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Δεν μπορούμε να στρέφουμε το βλέμμα αλλού, όσο υπάρχουν παιδιά που υποφέρουν. Ως σύγχρονο κράτος και ως μέλος της Ένωσης, οφείλουμε να είμαστε εναρμονισμένοι με τις στρατηγικές και τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας, αλλά και για την ανακούφιση όλων των παιδιών που υποφέρουν και αναζητούν καταφύγιο στη χώρα μας.

Παρακαλώ τώρα τον γραμματέα να αναγνώσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 12 και 15 Νοεμβρίου ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας και μέλος της Διεθνούς Γραμματείας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, συμμετείχε σε αποστολή της Συνέλευσης στο Μόναχο.

Η αντιπροσωπία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας είχε συνάντηση με τον Αντιπρόεδρο του κοινοβουλίου του κρατιδίου της Βαυαρίας, τον οποίο ενημέρωσε για τη διεθνή εκστρατεία διαφώτισης της Συνέλευσης για το ζήτημα της μετατροπής της χρήσεως χώρων λατρείας και ναών. Ο κ. Λεωνίδου επισήμανε ότι η κυπριακή αντιπροσωπία στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας ενστερνίζεται ενεργά τις προσπάθειες για προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως αυτή αναδεικνύεται μέσα από την οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας, ζήτημα το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για την Κύπρο.

Η αντιπροσωπία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας είχε επίσης χωριστές συναντήσεις με εκπροσώπους του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών Βαυαρίας, του Ινστιτούτου για τον Ευρωπαϊκό και Διατλαντικό Διάλογο και της τοπικής αυτοδιοίκησης Μονάχου. Κατά τις συναντήσεις ο κ. Λεωνίδου εξέφρασε ιδιαίτερη εκτίμηση για τη συμβολή των εν λόγω φορέων στις προσπάθειες για εμποτισμό με τις χριστιανικές αρχές και αξίες του διαλόγου για τη δημοκρατία, τον κοινοβουλευτισμό, το κράτος δικαίου και για το μέλλον της Ευρώπης.

Εξάλλου, με την ευκαιρία της αποστολής έγινε παρουσίαση του αφιερωματικού τόμου «Αγία Σοφία: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον Κόσμο» και της ομώνυμης έκθεσης φωτογραφιών στο Πολιτιστικό Κέντρο «Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος» του Ιερού Ναού των Αγίων Πάντων στο Μόναχο.

Στις 13 και 14 Νοεμβρίου η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου συμμετείχε στο Παγκόσμιο Φόρουμ του διεθνούς δικτύου «Women Political Leaders» στο Ρέικιαβικ υπό την ιδιότητα της προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και της αντιπρόεδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη. Σε παρέμβασή της με θέμα την ανάγκη προώθησης της ίσης εκπροσώπησης ανδρών και γυναικών στην πολιτική η κ. Χαραλαμπίδου τόνισε ότι ουδέποτε θα υπάρξει ομοφωνία για προώθηση της ίσης εκπροσώπησης γυναικών, καθότι αυτή αποτελεί ζήτημα εξουσίας, την οποία κανένας δεν επιθυμεί να μοιραστεί, ιδιαίτερα στις κοινωνίες όπου επικρατούν πατριαρχικά στερεότυπα. Κάλεσε δε τις γυναίκες να αναλάβουν ενεργότερο ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση.

Στις 14 Νοεμβρίου ο κ. Κωστής Ευσταθίου συμμετείχε σε συνεδρία της Υποεπιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκτέλεση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΔΑ) στο Ζάγκρεμπ. Υπό την ιδιότητα του εισηγητή της 12^{ης} Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, ο κ. Ευσταθίου παρουσίασε προκαταρκτικό μνημόνιο σχετικά με τη σύσταση δικτύου ειδικών εκπροσώπων από κάθε κράτος μέλος της Συνέλευσης προς εξασφάλιση της καλύτερης και ταχύτερης εφαρμογής των αποφάσεων του ΕΔΔΑ από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωράμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το υπ' αριθμόν 1, που τιτλοφορείται «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020», αναβάλλεται και παραπέμπεται πίσω στην αρμόδια επιτροπή, συνάδελφοι, συναδέλφισσες.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 2 θέματος είναι η θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Σωτήρης Ιωάννου

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούττας

Χρίστος Σενέκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε εννέα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 20 Ιουνίου έως την 31^η Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Παγκύπρια Συντεχνία Ισότητα, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ).

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας, Γιώργος Κουκουμάς, Ονούφριος Κουλλά και Πανίκος Λεωνίδου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ορισμός της τηλεργασίας ως η εξ αποστάσεως παροχή εργασίας από τον εργοδοτούμενο με τη χρήση της τεχνολογίας, δυνάμει σύμβασης εργασίας πλήρους, μερικής ή άλλης μορφής απασχόλησης, η οποία θα μπορούσε να παρασχεθεί και από εγκαταστάσεις του εργοδότη ή και χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
2. Ορισμός του όρου «εργοδοτούμενος», ώστε να καταστεί σαφές ότι από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων που διέπουν την τηλεργασία εξαιρούνται οι δημόσιοι υπάλληλοι, περιλαμβανομένων των υπαλλήλων της υπηρεσίας εργατών, των υπαλλήλων των οποίων η αμοιβή υπολογίζεται πάνω σε ημερήσια βάση, καθώς και των υπαλλήλων που προσλαμβάνονται σε έκτακτη βάση, οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας, οι δημόσιες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, οι ένοπλες δυνάμεις και οι αστυνομικές αρχές, οι δικαστές, οι ανακριτές, άλλες υπηρεσίες επιβολής του νόμου, καθώς και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των οποίων οι όροι απασχόλησης ρυθμίζονται με άλλους νόμους και κανονισμούς.
3. Εφαρμογή της τηλεργασίας σε προαιρετική βάση κατόπιν σχετικής συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργοδοτουμένου.
4. Κατ' εξαίρεση εφαρμογή της τηλεργασίας:
 - α. με απόφαση του εργοδότη, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και αφού προηγηθεί η έκδοση σχετικού διατάγματος του Υπουργού Υγείας δυνάμει των διατάξεων του περί Λοιμοκαθάρσεων Νόμου και
 - β. μετά από αίτηση του εργοδοτουμένου, σε περίπτωση κατά την οποία τεκμηριώνεται κίνδυνος της υγείας του, εάν εργάζεται στις εγκαταστάσεις του εργοδότη, ο οποίος θα αποφευχθεί αν ο εν λόγω εργοδοτούμενος εργάζεται με τηλεργασία, για όσο χρόνο διαρκεί ο κίνδυνος αυτός.

5. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να αναλαμβάνει την κάλυψη του κόστους που προκύπτει για τον εργοδοτούμενο από την παρεχόμενη τηλεργασία, καθώς και να παρέχει την αναγκαία τεχνική υποστήριξη στον εργοδοτούμενο για την παροχή της τηλεργασίας.
6. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να ενημερώνει τους εργοδοτούμενους του για τους ουσιώδεις όρους της σύμβασης ή σχέσης εργασίας που διαφοροποιούνται λόγω της τηλεργασίας, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, εντός οκτώ (8) ημερών από την ημερομηνία έναρξης της τηλεργασίας.
7. Παροχή προστασίας και κατοχύρωσης των εργασιακών δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία, καθώς και απαγόρευση κάθε δυσμενούς διάκρισης εις βάρος εργοδοτούμενου ο οποίος δεν συναινεί σε εργασία με τη μορφή της τηλεργασίας.
8. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να αξιολογεί την απόδοση του εργοδοτούμενου που εργάζεται με τηλεργασία κατά τρόπο που να σέβεται την ιδιωτική του ζωή και να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του εργοδοτούμενου.
9. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να μεριμνά για τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης κινδύνων από την τηλεργασία, ώστε να διασφαλίζονται επαρκώς οι συνθήκες ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία.
10. Παροχή δικαιώματος στους εργοδοτούμενους που εργάζονται με τηλεργασία για αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας, το οποίο συνίσταται στο δικαίωμα του εργοδοτούμενου να απέχει πλήρως από την παροχή της εργασίας του εκτός του συμφωνηθέντος ωραρίου εργασίας.
11. Πρόβλεψη για τον διορισμό και τις εξουσίες επιθεωρητών οι οποίοι έχουν ως κύριο έργο τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου.
12. Θέσπιση του αδικήματος της παρεμπόδισης του έργου του επιθεωρητή, το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή/και χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).
13. Θέσπιση του αδικήματος της παράβασης από εργοδότη οποιασδήποτε από τις προτεινόμενες διατάξεις, το οποίο τιμωρείται με χρηματική ποινή το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).
14. Παροχή εξουσίας στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εκδίδει διατάγματα για ζητήματα που μεταξύ άλλων αφορούν:
 - α. τον καθορισμό των ειδικότερων κανόνων ασφάλειας και υγείας κατά την τηλεργασία, καθώς και τα ελάχιστα τεχνικά και οργανωτικά μέσα που εξασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος αποσύνδεσης και
 - β. τον καθορισμό της διαδικασίας ελέγχου εκ μέρους των επιθεωρητών, καθώς και κάθε άλλης τεχνικής φύσεως λεπτομέρεια σχετικής με τους ελέγχους που θα διεξάγονται για την αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να επιτευχθεί η ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, προκειμένου να αξιοποιηθεί στον μέγιστο βαθμό η εν λόγω ευέλικτη μορφή απασχόλησης, καθώς και η συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με σχετική υποχρέωσή της στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συναφώς, ο ίδιος δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η εν λόγω μορφή απασχόλησης ήδη εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια στην αγορά εργασίας και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός ευέλικτου πλαισίου που διέπει την παροχή της τηλεργασίας σε προαιρετική βάση, κατόπιν συμφωνίας εργοδότη και εργοδοτούμενου, καθώς και στη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία. Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος πληροφόρησε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι το αποτέλεσμα διαβούλευσης και μέγιστης δυνατής σύγκλισης απόψεων στο επίπεδο του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος.

Η Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφού επισήμανε ότι δεν κλήθηκε από την εκτελεστική εξουσία να συμμετέχει στο στάδιο της διαβούλευσης με εμπλεκόμενους φορείς πριν από τη σύνταξη του νομοσχεδίου, ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις παρουσιάζουν σοβαρά κενά και αδυναμίες σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συναφώς, υποστήριξε ότι με τη νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας πρέπει να διασφαλίζεται η σύννομη, θεμιτή και ορθή συλλογή, επεξεργασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με γνώμονα αφενός την προστασία της

ιδιωτικής ζωής των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία και αφετέρου τη χρήση των κατάλληλων τεχνικών μέσων από τον εργοδότη.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος υπέβαλε εισηγήσεις επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Να υποχρεούται ο εργοδότης, πριν από την εφαρμογή οποιωνδήποτε μέσων για την εποπτεία ή την αξιολόγηση του εργοδοτούμενου που εργάζεται με τηλεργασία, να διενεργεί Εκτίμηση Αντικτύπου Προστασίας Δεδομένων, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί σχετικά με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
2. Να απαγορεύεται η χρήση από τον εργοδότη παρεμβατικών μέσων συνεχούς παρακολούθησης των εργοδοτούμενων.
3. Να υποχρεούται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πριν από την έκδοση διατάγματος σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να εξασφαλίζει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και του Γραφείου της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ συμφώνησε με την ανάγκη ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και ειδικότερα κατά πόσο οι σχετικές πρόνοιες που προβλέπουν το δικαίωμα του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση διασφαλίζουν επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε την ανάγκη ρύθμισης της τηλεργασίας και στον δημόσιο τομέα, καθώς και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΑΣΔΥΚ, της ΠΟΑΣΟ και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα χαιρέτισαν την προώθηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς διασφαλίζουν τον προαιρετικό χαρακτήρα που πρέπει να διέπει την εν λόγω ευέλικτη απασχόληση και κατοχυρώνουν επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των υπό αναφορά εργοδοτούμενων. Ωστόσο, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι η τηλεργασία πρέπει να ρυθμιστεί και για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο εκπρόσωπος της ΕΤΥΚ συμφώνησε με την ανάγκη ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, ωστόσο σημείωσε την ανάγκη περαιτέρω διασφάλισης του προαιρετικού χαρακτήρα της τηλεργασίας. Επιπροσθέτως, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και ειδικότερα σε σχέση με την μη επαρκή κατοχύρωση του δικαιώματος του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση. Συναφώς, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες, για να αποσυνδέεται ο εργοδοτούμενος από τα μέσα παροχής της τηλεργασίας μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας του, καθώς και τη ρητή ρύθμιση της υπερωριακής απασχόλησης του εργοδοτούμενου που εργάζεται με τηλεργασία και της σχετικής αποζημίωσής του.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ επισήμαναν ενώπιον της επιτροπής ότι στο παρόν στάδιο βρίσκονται σε εξέλιξη διεργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη σύνταξη ευρωπαϊκής Οδηγίας με σκοπό τη ρύθμιση της τηλεργασίας και η Κυπριακή Δημοκρατία θα έχει την υποχρέωση εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με τις πρόνοιες της εν λόγω Οδηγίας. Συναφώς, οι ίδιοι, αν και συμφώνησαν με την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης της τηλεργασίας, εισηγήθηκαν όπως η συζήτηση του εν λόγω θέματος αναβληθεί μέχρις ότου τουλάχιστον διαμορφωθεί το προσχέδιο της εν λόγω Οδηγίας, το οποίο αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ψήφισης ρυθμίσεων οι οποίες θα συγκρούονται με τις πρόνοιες της υπό διαμόρφωση Οδηγίας. Περαιτέρω, οι εν λόγω εκπρόσωποι εξέφρασαν σωρεία απόψεων και επιφυλάξεων επί των προνοιών του νομοσχεδίου, οι οποίες αναλύονται εκτενέστερα σε υπομνήματα που οι ίδιοι κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής. Ειδικότερα, οι επιμέρους θέσεις της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αποτελούν επαρκείς ασφαλιστικές δικλίδες ότι η τηλεργασία θα παρέχεται σε εθελοντική βάση και πρέπει να διασφαλιστεί η δυνατότητα ευελιξίας στη ρύθμιση ορισμένων εργασιακών ζητημάτων μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου.
2. Η προτεινόμενη κατ' εξαίρεση εφαρμογή της τηλεργασίας μετά από αίτηση του εργοδοτούμενου σε περίπτωση τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του ενδεχομένως να συγκρούεται με τον προαιρετικό χαρακτήρα της τηλεργασίας και να τύχει κατάχρησης από μερίδα εργαζομένων. Συναφώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις σε σχέση με την εξέταση του εργοδοτούμενου από ιατροσυμβούλιο, προκειμένου να τεκμηριωθεί ο σχετικός κίνδυνος για την υγεία του, καθώς και σε σχέση με τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση σχετικών διαφορών μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου, εμπεριέχουν κενά και ασάφειες και ως εκ τούτου χρήζουν επανεξέτασης.
3. Η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει το κόστος της τηλεργασίας δεν πρέπει να επιβάλλεται νομοθετικά, αλλά το εν λόγω ζήτημα πρέπει να ρυθμίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και

εργοδοτούμενου, δεδομένης της φιλοσοφίας και της προαιρετικής βάσης με την οποία παρέχεται η τηλεργασία. Περαιτέρω, πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια τα κριτήρια και οι παράμετροι που θα λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ελάχιστου ποσού που θα πρέπει να καταβάλλει ο εργοδότης για κάλυψη του κόστους της παρεχόμενης τηλεργασίας στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής μελέτης κόστους.

4. Ο εργοδότης, προκειμένου να συμμορφώνεται με την προτεινόμενη υποχρέωσή του να μεριμνά για τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης κινδύνων από την εφαρμογή της τηλεργασίας, για σκοπούς διασφάλισης των συνθηκών ασφάλειας, πρέπει προηγουμένως να έχει τη δυνατότητα επιτόπιου ελέγχου του χώρου που θα χρησιμοποιείται για την τηλεργασία.
5. Η προτεινόμενη ρύθμιση για το δικαίωμα στην αποσύνδεση εκτός συμφωνηθέντος ωραρίου εργασίας δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις όποιες ιδιαίτσες συνθήκες και ανάγκες μιας επιχείρησης.
6. Οι προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ποινές για παραβάσεις των διατάξεων του υπό εξέταση νομοσχεδίου από τους εργοδότες πρέπει να μειωθούν, αφού κρίνονται ως ιδιαίτερα αυστηρές και παραβιάζουν τις γενικές αρχές του εργατικού δικαίου, καθώς ο σκοπός της επιβολής κυρώσεων είναι η σχετική επαναφορά της βλάβης για τον εργοδοτούμενο ή η συμμόρφωση του εργοδότη και όχι η τιμωρία του.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν συνάδουν με τις πρόνοιες της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Συναφώς, ο ίδιος ανέφερε ότι η τηλεργασία αποτελεί μια μορφή εύλογης προσαρμογής, με σκοπό τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρίες να απολάβουν του δικαιώματος στην εργασία σε ίση βάση με οποιονδήποτε άλλο εργαζόμενο. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εξέφρασε την άποψη ότι πρέπει να ενσωματωθούν πρόνοιες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ώστε να κατοχυρώνεται δεόντως το ανθρωπινό δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εργασία με την παροχή της εύλογης προσαρμογής της τηλεργασίας ως μορφή απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία, στις περιπτώσεις που τα εν λόγω άτομα αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε εμπόδιο να μεταβούν στην εργασία τους, καθώς και να διασφαλίζεται ότι στο στάδιο σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων αναφορικά με την εφαρμογή της τηλεργασίας θα λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των εργαζόμενων ατόμων με αναπηρίες.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εν λόγω εργοδοτούμενους.
2. Η ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του προτεινόμενου δικαιώματος του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας εκτός ωρών εργασίας, ώστε να κατοχυρώνονται πλήρως τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων.
3. Ο βαθμός ετοιμότητας της εκτελεστικής εξουσίας να εφαρμόσει επαρκώς το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο και η διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων της εφαρμογής του από τους επιθεωρητές που θα ορίζονται δυνάμει των προτεινόμενων διατάξεων.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διαδικασία ολοκλήρωσης της προώθησης σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας για τη ρύθμιση της τηλεργασίας δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο όπως στο παρόν στάδιο προωθηθεί το υπό εξέταση νομοσχέδιο για ψήφιση.

Ωστόσο, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι η εν λόγω διαδικασία θα παρακολουθείται και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, θα προωθηθούν οι αναγκαίες τροποποιήσεις μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

2. Η ρύθμιση της τηλεργασίας στη δημόσια υπηρεσία μέχρι το τέλος του έτους 2024 περιλαμβάνεται στις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για την οποία καθ' ύλην αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν αυτούσιες στον δημόσιο τομέα λόγω της ανομοιομορφίας που παρουσιάζει ως προς τον τρόπο λειτουργίας των

υπηρεσιών που τον απαρτίζουν, τον βαθμό ετοιμότητας εκάστης υπηρεσίας σε σχέση με την τεχνολογική υποδομή να εφαρμόσει την εν λόγω ευέλικτη μορφή απασχόλησης, καθώς και ως προς τους εργασιακούς όρους που διέπουν την εργασία των εργοδοτούμενων του δημόσιου τομέα. Για τους λόγους αυτούς, σύμφωνα με την ίδια, η σχετική νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας για τον δημόσιο τομέα χρήζει ιδιαίτερης μελέτης και επεξεργασίας, προκειμένου να διασφαλίζονται επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και η εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Η ίδια εκπρόσωπος σημείωσε ότι, λόγω των πιο πάνω, το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε αυτές να εφαρμόζονται και στους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα, δεν εξετάζεται στο παρόν στάδιο, ωστόσο οι εν λόγω ρυθμίσεις θα αποτελέσουν οδηγό στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Υπουργείου Οικονομικών, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, για τη ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία και για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα.

3. Σε σχέση με τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και ειδικότερα σε σχέση με το δικαίωμα του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας εκτός ωραρίου εργασίας και με τις υποχρεώσεις του εργοδότη για ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων, επισημάνθηκε ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις συμπληρώνουν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το εργατικό δίκαιο και την ασφάλεια και υγεία στην εργασία και σε καμιά περίπτωση δεν αναιρούν ούτε συγκρούονται με υφιστάμενες ρυθμίσεις που προβλέπονται στο εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο. Συναφώς, διευκρινίστηκε ότι οι σχετικές ασφαλιστικές δικλίδες που περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και οι οποίες κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των εργοδοτούμενων, αλλά και των εργοδοτών, θα εξακολουθούν να ισχύουν αναλλοίωτες με την ψήφιση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
4. Οι προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ποινές κρίνονται ως αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
5. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του ίδιου υπουργείου, θα είναι σε πλήρη ετοιμότητα να εφαρμόσει επαρκώς το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο και να διενεργεί αποτελεσματικούς ελέγχους της εφαρμογής των προνοιών του.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν, ιδίως σε σχέση με την ανάγκη προσθήκης προνοιών για ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Προστίθεται πρόνοια, ώστε να διασφαλιστεί περαιτέρω ότι η τηλεργασία είναι προαιρετικής φύσεως μορφή εργασίας και αποτελεί προϊόν συμφωνίας του εργοδότη και του εργοδοτούμενου.
2. Διασαφηνίζεται ότι ο εργοδότης στο πλαίσιο της τηλεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την παροχή εύλογης προσαρμογής στα άτομα με αναπηρίες, ώστε να διασφαλίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες των ατόμων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου.
3. Διασαφηνίζεται ότι, σε περίπτωση που η τηλεργασία παρέχεται σε χώρο εργασίας του εργοδότη, αυτός διασφαλίζει ότι ο εν λόγω χώρος είναι διαρρυθμισμένος, ώστε να λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων προσώπων στην εργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου.
4. Εισάγεται υποχρέωση στον εργοδότη, ώστε, πριν από την εφαρμογή οποιωνδήποτε συστημάτων ή εργαλείων για την εποπτεία των εργοδοτούμενων του, να διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού, αφού προηγουμένως διαβουλευτεί σχετικά με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
5. Εισάγεται ρητή απαγόρευση στον εργοδότη, ώστε να μην προβαίνει σε συνεχή παρακολούθηση μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.
6. Προστίθεται πρόνοια, ώστε, πριν από την έκδοση διατάγματος από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ζητήματα που άπτονται της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργοδοτούμενων και της διασφάλισης από μέρος του εργοδότη του κατάλληλου επιπέδου προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διεκπεραίωση της τηλεργασίας, να απαιτείται η προηγούμενη θετική γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου στην επιτροπή, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης που διεξήγαγε το υπουργείο με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λήφθηκαν δεόντως υπόψη οι εισηγήσεις και οι παρατηρήσεις των μελών της επιτροπής και των εμπλεκόμενων φορέων που κλήθηκαν να συμμετάσχουν κατά το πρώτο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι οι σχετικές εισηγήσεις της υιοθετήθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο του εν λόγω νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΕΤΥΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, ΠΟΑΣΟ και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, δεν διαφοροποιήθηκαν από τις αρχικές θέσεις που εξέφρασαν κατά το προηγούμενο στάδιο συζήτησης του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ ενέμεινε στην αρχική του θέση εκφράζοντας τη διαφωνία του αναφορικά με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, για τους λόγους που ο ίδιος παρέθεσε κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησε εκ νέου το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αναφορικά με τον πιο πάνω προβληματισμό, η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ενέμεινε στις αρχικές της θέσεις, εκφράζοντας τη διαφωνία της σε σχέση με την εν λόγω διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα, για τους λόγους όπως η ίδια τους παρέθεσε κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου. Ωστόσο, η ίδια πληροφόρησε την επιτροπή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφασή του ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2023, προχώρησε στην έγκριση συγκεκριμένου σχεδίου δράσεων για τη ρύθμιση της τηλεργασίας, με ορίζοντα υλοποίησης περί τα τέλη του 2024. Παράλληλα, αναφορικά με το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, η ίδια επισήμανε ότι η προαναφερόμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε σχεδιασμό αναφορικά με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και σημείωσε ότι ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ήδη έχουν προχωρήσει σε ρυθμίσεις, ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα τηλεργασίας στους εργοδοτούμενους τους. Συνεπώς, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, εναπόκειται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να αποφασίσει κατά πόσο θα συμπεριλάβει τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και εναπόκειται στο έκαστο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου να αποφασίσει κατά πόσο θα προχωρήσει σε εφαρμογή της εν λόγω ευέλικτης μορφής απασχόλησης.

Ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφερόμενος στην υπό συζήτηση διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, δήλωσε ότι στόχος του υπουργείου παραμένει η νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας για όλους τους εργαζομένους, ανεξαρτήτως του καθεστώτος που διέπει τους εργασιακούς τους όρους και ανέφερε ότι το υπουργείο επιφυλάσσεται να επανεξετάσει εκ νέου το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφού επισήμανε ότι η εκτελεστική εξουσία δεν διαβουλεύτηκε με το γραφείο της αναφορικά με την υπό συζήτηση διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, επίσης εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα. Συναφώς, η ίδια αξιωματούχος σημείωσε ότι οι προτεινόμενες ασφαλιστικές δικλίδες για ζητήματα που άπτονται της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι επαρκείς για τον δημόσιο τομέα και ως εκ τούτου οι εν λόγω ασφαλιστικές δικλίδες χρήζουν εξειδικευμένης μελέτης για τον σκοπό αυτό.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις που εκφράστηκαν στο στάδιο της εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, έκρινε αναγκαία την εκ νέου αναθεώρηση του υπό εξέταση νομοσχεδίου και, κατόπιν διαβούλευσης που διεξήγαγε το υπουργείο με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, προχώρησε στην ετοιμασία δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για συνέχιση της συζήτησης. Στο δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου μεταξύ άλλων διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εργοδοτούμενους των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και προβλέπεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή αρχή

τοπικής αυτοδιοίκησης, ο εν λόγω εργοδότης προβαίνει σε κατ' αναλογία του νομοσχεδίου ρυθμίσεις στις οικίες νομοθεσίες του.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου στην επιτροπή, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι παρατηρείται ανομοιογένεια ανάμεσα σε έκαστο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης ως προς τον τρόπο ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την απασχόληση των εργοδοτούμενων τους, καθώς, ανάλογα με την περίπτωση, οι εν λόγω όροι δύνανται να ρυθμίζονται νομοθετικά ή/και μέσω συλλογικών συμβάσεων. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι οι ρυθμίσεις που προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο στοχεύουν στον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων που πρέπει να διέπουν την τηλεργασία, προκειμένου να διασφαλίζονται τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων και σημείωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμπληρώσουν οποιοσδήποτε άλλες ρυθμίσεις, είτε νομοθετικές είτε μέσω συλλογικών συμβάσεων, χωρίς να έρχονται σε αντιδιαστολή με αυτές εις βάρος των εργοδοτούμενων.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου δεν έφεραν ένσταση στην προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νομοσχεδίου, ώστε να εμπίπτουν σε αυτό οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ συμφώνησαν με την προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νομοσχεδίου και ανέφεραν ότι ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ήδη έχουν ρυθμίσει τους εργασιακούς όρους που διέπουν την τηλεργασία μέσω συλλογικών συμβάσεων, οι οποίες έχουν συνομολογηθεί με τις συντεχνίες που εκπροσωπούν τους εργοδοτούμενους τους. Συναφώς, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι πρέπει να διασαφηνιστεί από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν θα επηρεάσουν οποιοσδήποτε σχετικούς ευνοϊκότερους όρους περιλαμβάνονται στις εν λόγω συλλογικές συμβάσεις.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των ζητημάτων που τέθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια της συζήτησης του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν τους εργοδοτούμενους και τους εργοδότες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου, καθώς και οι κατηγορίες των εργοδοτούμενων του δημόσιου τομέα που θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου.
2. Η ανάγκη διασαφήνισης του τρόπου λειτουργίας του ιατροσυμβουλίου το οποίο θα είναι αρμόδιο να εξετάζει εργοδοτούμενο που αιτείται να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους υγείας, στην περίπτωση που ο εργοδότης ζητήσει σχετική τεκμηρίωση, και το ενδεχόμενο αξιοποίησης για τον σκοπό αυτό των ιατροσυμβουλίων που λειτουργούν για ζητήματα που αφορούν το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Ο προτεινόμενος καθορισμός των παθήσεων, των νοσημάτων και των αναπηριών των εργοδοτούμενων, για σκοπούς τεκμηρίωσης του κινδύνου της υγείας τους, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ενδεχομένως να είναι περιοριστικός εις βάρος των εργοδοτούμενων, καθότι δεν υπάρχει δυνατότητα κατάρτισης εξαντλητικού καταλόγου στον οποίο να εμπεριέχονται όλες οι σχετικές παθήσεις, νοσήματα ή αναπηρίες. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, σε περίπτωση κατά την οποία εργοδοτούμενος αιτηθεί να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του και ο εργοδότης αμφισβητεί τον εν λόγω κίνδυνο, τότε ο εργοδότης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει σχετική εξέταση από το οριζόμενο δυνάμει του νομοσχεδίου ιατροσυμβούλιο. Ως εκ τούτου, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν να επανεξεταστεί η σχετική πρόνοια.
4. Η προσθήκη πρόνοιας η οποία να προβλέπει ρητά για την τακτική αναπροσαρμογής του προτεινόμενου ελάχιστου ποσού που ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον εργαζόμενο για την παροχή της τηλεργασίας, το οποίο καθορίζεται με απόφαση του υπουργού που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
5. Η προσθήκη πρόνοιας, ώστε να περιληφθεί ρητά η υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργοδοτούμενο, σε περίπτωση διαφοροποίησης ουσιαστών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας λόγω της τηλεργασίας, η ενημέρωση για την παροχή της τηλεργασίας με μερική ή πλήρη απασχόληση, από τις εγκαταστάσεις του εργοδότη ή από χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
6. Η ανάγκη διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτούμενων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εργοδοτούμενοι που εργάζονται με τηλεργασία θα έχουν τα ίδια εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους συγκρίσιμους εργοδοτούμενους που εργάζονται εντός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
7. Η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν την αξιολόγηση της απόδοσης των εργοδοτούμενων, ώστε να διασφαλιστεί ότι απαγορεύεται η οποιαδήποτε παρακολούθηση των εργοδοτούμενων μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.

8. Η εξουσία που παρέχεται στους επιθεωρητές να απαιτούν από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχουν εύλογη αιτία να πιστεύουν ότι μπορεί να παράσχει πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετιζόμενες με οποιαδήποτε επιθεώρηση για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων να απαντά σε σχετικές ερωτήσεις ενδεχομένως να είναι καταχρηστική, καθότι θα παρέχεται η δυνατότητα στους επιθεωρητές να απαιτούν πληροφορίες από πρόσωπα που δεν σχετίζονται άμεσα με τους εργοδοτούμενους που εργάζονται με τηλεργασία.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός συγκεκριμένου μηχανισμού αναπροσαρμογής του ελάχιστου ποσού που ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον εργαζόμενο για την παροχή της τηλεργασίας δεν καθίσταται αναγκαίος, καθώς ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διατηρεί την εξουσία, όπως προβλέπεται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, να αναπροσαρμόζει το εν λόγω πόσο οπότε ο ίδιος κρίνει αναγκαίο, κατόπιν διεξαγωγής σχετικής μελέτης κόστους και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργοδοτούμενων και τους εκπροσώπους των εργοδοτών.
2. Η ρητή συμπερίληψη της υποχρέωσης του εργοδότη να ενημερώνει τον εργοδοτούμενο σε περίπτωση διαφοροποίησης ουσιαστών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας λόγω της τηλεργασίας και της υποχρέωσης να ενημερώνει για τον τρόπο και τόπο παροχής της τηλεργασίας δεν καθίσταται αναγκαία, καθότι ήδη επιβάλλεται υποχρέωση στον εργοδότη να ενημερώνει εκ των προτέρων τον εργοδοτούμενο σε περίπτωση διαφοροποίησης των ουσιαστών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου.
3. Οι προτεινόμενες εξουσίες των επιθεωρητών κρίνονται ως αναλογικές ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό του ελέγχου της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και αποτελούν τις συνήθεις εξουσίες που παρέχονται στα εν λόγω πρόσωπα για σκοπούς ελέγχου της εφαρμογής των νομοθεσιών που διέπουν το εργατικό δίκαιο, χωρίς να διαπιστωθεί στο παρελθόν οποιοδήποτε σχετικό πρόβλημα.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να εξετάσει εκ νέου τις πρόνοιες του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν ενώπιόν της. Συναφώς, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού διαβουλευθήκε εκ νέου με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ετοίμασε τρίτο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Στο τρίτο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, πέραν των επιμέρους τροποποιήσεων με σκοπό τη βελτίωση και διασαφήνιση προνοιών του, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διασαφηνίζεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, ο εν λόγω εργοδότης προβαίνει σε ρυθμίσεις κατ' αναλογία του νομοσχεδίου, ώστε οι εν λόγω ενέργειες του εργοδότη να μην περιορίζονται σε τροποποίηση των οικείων νομοθεσιών τους, αλλά να περιλαμβάνεται η δυνατότητα τροποποίησης των σχετικών συλλογικών συμβάσεων.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εργοδοτούμενος αιτηθεί να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του και ο εργοδότης αμφισβητεί τον εν λόγω κίνδυνο, τη σχετική εξέταση αναλαμβάνουν να διενεργούν ιατροσυμβούλια όπως αυτά ορίζονται δυνάμει των προνοιών των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ιατρικά Συμβούλια, Δευτεροβάθμιο Ιατρικό Συμβούλιο και Ειδικό Ιατροί) Κανονισμών, αντί να ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Διαγράφεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία παρέχεται η εξουσία στον Υπουργό Υγείας και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με κοινή απόφασή τους να καθορίζουν τις παθήσεις, τα νοσήματα και τις αναπηρίες για σκοπούς τεκμηρίωσης του κινδύνου της υγείας των εργοδοτούμενων.
4. Διασαφηνίζεται ότι οι εργοδοτούμενοι που εργάζονται με τηλεργασία θα έχουν τα ίδια εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους συγκρίσιμους εργοδοτούμενους που εργάζονται εντός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
5. Διασαφηνίζεται ότι απαγορεύεται η οποιαδήποτε παρακολούθηση των εργοδοτούμενων μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Να ξεκαθαρίσουμε πρώτα απ' όλα το εξής: Δεν νομοθετούμε σήμερα, για να καθιερώσουμε την τηλεργασία ως μια νέα μορφή απασχόλησης. Η τηλεργασία ως μορφή απασχόλησης υπάρχει, ήδη εφαρμόζεται και στον ιδιωτικό και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σήμερα ακριβώς καλούμαστε να ψηφίσουμε για το πλαίσιο το οποίο θα ρυθμίζει τους εργασιακούς όρους που θα διέπουν την τηλεργασία. Και πρέπει να αναφέρω πως το πλαίσιο όπως προτείνεται με το νομοσχέδιο είναι ικανοποιητικό, παρά τις επιμέρους παρατηρήσεις που σίγουρα έχουμε όλοι.

Είναι επίσης αλήθεια ότι μέσα από την εξέταση του νομοσχεδίου στην επιτροπή επήλθαν αρκετές βελτιώσεις σε σχέση με το αρχικό κείμενο το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή και αφορούν κυρίως την ενίσχυση της θέσης και των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Πιο συγκεκριμένα, βελτιώσεις συνιστούν η συμπερίληψη προνοιών για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας των εργαζομένων, η εφαρμογή της τηλεργασίας σε προαιρετική βάση κατόπιν γραπτής συμφωνίας μεταξύ του εργοδότη και εργοδοτούμενου, η παροχή δικαιώματος στους εργοδοτούμενους που εργάζονται με τηλεργασία για αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα εκτός του συμφωνηθέντος ωραρίου εργασίας, η παροχή προστασίας και η κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων με τηλεργασία, η αναγνώριση των συλλογικών συμβάσεων ως μηχανισμού που μπορεί να ρυθμίσει την τηλεργασία, η υποχρέωση του εργοδότη να αναλαμβάνει την κάλυψη του λειτουργικού κόστους που προκύπτει για τον εργοδοτούμενο, η ενίσχυση της πρόνοιας για την υποχρέωση του εργοδότη να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, για να διασφαλίζει ότι παρέχονται εύλογες προσαρμογές στα άτομα με αναπηρίες, και η συμπερίληψη στο νομοσχέδιο των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Στο σημείο τούτο να αναφέρω ότι, σε ό,τι αφορά στον δημόσιο τομέα, ο οποίος εξαιρείται από το νομοσχέδιο, η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να καταθέσει πριν το τέλος του 2024 -εξάλλου είναι και προαπαιτούμενο για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας- συγκεκριμένη πρόταση, ίσως και με νομοσχέδιο, η οποία θα ρυθμίζει την τηλεργασία και στον δημόσιο τομέα.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, θέλω να τονίσω το εξής: Η ψήφιση ενός νομοσχεδίου, η ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου είναι ασφαλώς μία σημαντική πράξη, είναι όμως η μισή δουλειά. Η σωστή δουλειά θα γίνει, όταν μέσα από τους ελέγχους από τις αρμόδιες αρχές θα διασφαλιστεί ότι ο νόμος εφαρμόζεται και η τηλεργασία θα λειτουργεί ευνοϊκά για τους εργαζόμενους και την αποδοτικότητά τους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πάρα πολύ.

Να συνεχίσουμε τώρα με τον κ. Σενέκη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΕΝΕΚΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το προς ψήφιση νομοσχέδιο δημιουργεί το νομοθετικό πλαίσιο που θα ρυθμίζει την τηλεργασία, η οποία αποτελεί μία πραγματικότητα, ειδικότερα κατά και μετά την πανδημία του κορωνοϊού. Πρωτίστως, θα λέγαμε ότι κατοχυρώνεται ως επιλογή η εξ αποστάσεως εργασία και εφαρμόζεται μετά από συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, απαγορεύοντας οποιαδήποτε διάκριση σε βάρος του εργαζομένου, εφόσον ο εργαζόμενος δεν συναινεί στην επιλογή που επιθυμεί μονομερώς ο εργοδότης. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι το κόστος που προκύπτει από την εξ αποστάσεως εργασία θα επιβαρύνει αποκλειστικά τον εργοδότη.

Για εμάς, ως Δημοκρατικού Κόμματος, θεμελιώδης σημείο ήταν η κατοχύρωση του δικαιώματος του εργαζομένου για αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας. Με αυτό τον τρόπο γίνεται απόλυτα σεβαστό το καθορισμένο ωράριο εργασίας που ισχύει κατά τη φυσική παρουσία του εργαζομένου στον χώρο εργασίας του.

Σημειώνουμε ότι η εφαρμογή των ρυθμίσεων που προβλέπονται στο προς ψήφιση νομοσχέδιο θα ελέγχεται από επιθεωρητές, οι οποίοι θα έχουν την εξουσία να επιβάλλουν πρόστιμο μέχρι €10.000 στους εργοδότες που αρνούνται να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες της παρούσας νομοθεσίας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, θεωρούμε ότι η νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας είναι μια αναγκαιότητα και, εφόσον ρυθμίζει σημαντικά ζητήματα με ευαισθησία προς τους εργαζομένους και κυρίως χωρίς να τους επιβαρύνει με οποιονδήποτε τρόπο, θα υπερψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία! Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Παντελίδης.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ήθελα να προσθέσω μία συγκεκριμένη αναφορά σχετικά με το δικαίωμα στην αποσύνδεση, κυρία Πρόεδρε, το οποίο κατά την άποψή μου είναι ένα δικαίωμα το οποίο ορθώς προστατεύεται από τον νόμο, να μου επιτραπεί όμως να πω ότι καταπατείται ευρέως ήδη και πολύ φοβάμαι ότι θα συνεχίσει να καταπατείται για πολλά χρόνια, γιατί δεν αρκεί η διάταξη της νομοθεσίας, η οποία είναι πολύ σωστή, θα πρέπει να εμπεδωθεί στη συνείδηση όλων μας και να μου επιτρέψετε να μιλήσω για εμάς τους βουλευτές και τις βουλευτρίες.

Την ώρα που μας έρχεται κάτι στο μυαλό στις δώδεκα η ώρα το βράδυ ή στις τέσσερις η ώρα το πρωί ή οποιαδήποτε ώρα της ημέρας, η εύκολη επιλογή, για να μην το ξεχάσουμε, είναι να το στείλουμε με μείλ σε έναν συνεργάτη μας ή συνεργάτιδά μας ή να το στείλουμε με μήνυμα σε αυτούς. Παραβιάζουμε το δικαίωμα στην αποσύνδεση εκείνη την ώρα! Πρέπει δηλαδή να καταλάβουμε ότι αυτό δεν αφορά μόνο τους μεγάλους οργανισμούς, αφορά τον κάθε έναν και την κάθε μία από εμάς, γιατί είμαι βέβαιος ότι οι συνεργάτες και οι συνεργάτιδες μας, που κάθονται στο σπίτι τους και μπορεί να ξεκουράζονται, όταν παίρνουν ένα μήνυμα από τον προϊστάμενό τους -και χρησιμοποιώ το δικό μας παράδειγμα- για δική μας ευκολία, για να φύγει από πάνω μας η έγνοια, την ίδια ώρα προστίθεται σε αυτούς η έγνοια. Επομένως, ήθελα να χρησιμοποιήσω αυτό το παράδειγμα, για να καταλάβουμε όλοι και όλες ότι το δικαίωμα στην αποσύνδεση έχουμε όλοι και όλες καθήκον να το σεβαστούμε εμπράκτως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Κυρία Τσιρίδου.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Να ξεκινήσω με το να σημειώσω ότι σήμερα χαιρόμαστε πολύ ως Δημοκρατικός Συναγερμός, γιατί το νομοσχέδιο για την τηλεργασία ήτανε μία πρωτοβουλία που ξεκίνησε επί δικής μας διακυβέρνησης, ήτανε κάτι που, παρ' όλο που η Ευρωπαϊκή Ένωση ακόμη δεν έχει το δικό της πλαίσιο σε σχέση με την τηλεργασία, εμείς το λημήσαμε να δημιουργήσουμε, το δικό μας ως ευρωπαϊκής χώρας, για να δώσουμε αυτό το περιθώριο, αυτό το δικαίωμα και στους εργοδότες και στους εργοδοτούμενους γι' αυτό τον τρόπο εργασίας, έτσι ώστε να βοηθήσουμε και στην εξισορρόπηση της επαγγελματικής με την προσωπική ζωή, να εκμηδενίσουμε αποστάσεις, να βοηθήσουμε και εργοδότες και εργοδοτούμενους, και τις δύο πλευρές. Επομένως, με αυτό τον τρόπο, με αυτή τη μορφή εργασίας, που εκμηδενίζει τις αποστάσεις και εκμεταλλεύεται τη χρήση της τεχνολογίας, ξεκινήσαμε, προωθήσαμε αυτό το νομοσχέδιο ως Δημοκρατικός Συναγερμός, που οφείλω να πω ότι στην επιτροπή Εργασίας πράγματι, μέσα από τις πολυάριθμες συνεδριάσεις που είχαμε όλοι μαζί, καταφέραμε να βελτιώσουμε το πλαίσιο και να δημιουργήσουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο θεωρώ ότι πλέον βοηθάει και καλύπτει και τους εργοδότες και τους εργοδοτούμενους. Να πούμε ότι έχει εθελοντικό χαρακτήρα, κανείς δεν είναι αναγκασμένος να προχωρήσει σε αυτή τη μέθοδο εργασίας, αλλά έχει εθελοντικό χαρακτήρα.

Βλέπουμε ότι πράγματι τα τελευταία χρόνια αυξάνεται αυτό το είδος εργασίας, δεν υπήρχε όμως νομοθετικό πλαίσιο που να το διέπει. Ιδιαίτερα μετά από τον εγκλεισμό με την πανδημία, είδαμε την τηλεργασία να βρίσκεται στο επίκεντρο γενικότερα του τρόπου εργασίας, επομένως, ναι, θεωρήσαμε ότι έπρεπε να ρυθμίσουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και των δύο πλευρών, και των εργοδοτούμενων και των εργοδοτών.

Επομένως, αναμένουμε τώρα, μετά που πλέον υπάρχει ένα πλαίσιο σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα, τους ημικρατικούς οργανισμούς και την τοπική αυτοδιοίκηση, ότι σύντομα η κυβέρνηση θα συνεχίσει και γι' αυτή τη μορφή εργασίας να φέρει ένα νομοσχέδιο που θα καλύπτει και τη δημόσια υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία! Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Εμείς θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο. Υπάρχουν φοβερά πλεονεκτήματα στη σωστή εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος, αλλά, για να εξηγήσω... Για παράδειγμα, ένα 'πού τα χαρακτηριστικά, που το βλέπω στις ευρωπαϊκές πόλεις, είναι το γεγονός ότι μειώνεται, στις χώρες στις οποίες έχουν συμφωνήσει όσοι εφαρμόζουν τούντου είδους εργασία να το κάμνουν συγκεκριμένες ημέρες θα δείτε ότι εκείνες τις ημέρες υπάρχει δραματική μείωση της κυκλοφορίας στους δρόμους.

Ένα πράγμα όμως το οποίο πρέπει να έχουμε έγνοια είναι το τι είδους λογισμικά θα κάμνουν οι εταιρείες εγκατάσταση πάνω στον υπολογιστή σου, για να σε παρακολουθούν στο σπίτι, τη δουλειά που κάμνεις στην εργασία. Τζι εγώ θα ήθελα να παρακαλέσω τις κυβερνητικές υπηρεσίες να έχουν έγνοια, γιατί μπορεί να χρειαστεί να νομοθετήσουμε τζι να κάμουμε ρύθμιση τι είδους λογισμικό θα βάλει πάνω στον υπολογιστή που θα έχω στο σπίτι, από τον οποίο θα εργάζομαι. Για παράδειγμα, εννά ξεκινά την κάμερα που έχω πάνω στο λάπτοπ; Εννά ξεκινά το speaker να ακούει τι λέω; Τι θα κάμνει ακριβώς το λογισμικό το οποίο θα με υποχρεώσουν να βάλω πάνω στον υπολογιστή μου, για να παρακολουθεί ότι είμαι σπίτι και εργάζομαι; Έν' ένα κομμάτι για το οποίο πρέπει να είμαστε πάρα πολλά προσεκτικοί.

Παρ' όλα ταύτα, υπάρχουν σωστές λύσεις και με τη σωστή εφαρμογή έχουμε πάρα πολλά πλεονεκτήματα να κερδίσουμε με τούτο το σύστημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πολύ.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αναγκαιότητα της τηλεργασίας, που προέκυψε μέσα από την πανδημία, έχει σημαντικά οφέλη στον τόπο. Το παρόν νομοσχέδιο ρυθμίζει αρκετά και για τους όρους εργοδότησης και για τα δικαιώματα των εργαζομένων και πολλά άλλα.

Προερχόμενος από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, που ήταν ο πρώτος οργανισμός που εφάρμοσε την τηλεργασία στον τόπο, οι εμπειρίες είναι σημαντικές και προτρέπω τους οργανισμούς τους άλλους να συμβουλευτούν τα στελέχη της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, γιατί πολύ σημαντικό είναι το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα, όμως, μέχρι την υλοποίηση, και τα πρακτικά προβλήματα, που θα προκύψουν, όπως ανέφερε και ο κ. Θεοπέμπτου, αρκετά, είναι σημαντικό να ρυθμιστούν.

Την ίδια ώρα, χρειάζεται πολύς κόπος και μεθοδικότητα, για να ελέγξουμε, την ώρα που πρέπει να είναι διασφαλισμένα τα δικαιώματα των εργαζομένων, θα πρέπει να ελέγξουμε και τη σωστή παραγωγικότητα την ώρα της εργασίας, για να μην έχουμε άλλους κινδύνους και να πτουμεμπάρουν οι οργανισμοί που θα την εφαρμόζουν.

Οπότε, κάνουμε μια καλή αρχή σήμερα και ευελπιστούμε και στο δημόσιο μετέπειτα, όμως είναι αναγκαίο οι συνδικαλιστικές οργανώσεις που θα χειριστούν το θέμα μαζί με τους οργανισμούς να εγκύψουν σοβαρά και στην τελευταία λεπτομέρεια. Εύχομαι το καλύτερο και για την οικονομία του τόπου θα συμβάλει αποφασιστικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μαυρίδης.

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ακριβώς -να πάρω την πάσα από τον φίλο Αλέκο- να αναφέρουμε και τα οφέλη από την τηλεργασία, τα οικονομικά οφέλη, αλλά και τα κοινωνικά οφέλη.

Η τηλεργασία είναι μια μορφή απασχόλησης η οποία υπάρχει εδώ και αρκετά χρόνια, πριν υιοθετηθεί και από τη Cyta, αγαπητέ Αλέκο. Προσωπικά, εγώ δεκαπέντε χρόνια τώρα περίπου είναι με τηλεργασία που

εργάζομαι. Αλλά τα οφέλη που προκύπτουν από αυτή τη μορφή απασχόλησης είναι τρομακτικά μεγάλα. Στις ΗΠΑ το 28% των εργαζομένων εργάζονται με κάποια μορφή τηλεργασίας. Εξοικονομεί χρόνο και για την επιχείρηση και για τον εργαζόμενο και είναι προς όφελος όλων.

Απλά, θέλω να έχετε υπόψη σας ότι με την τηλεργασία ίσως παρατηρηθεί μια πίεση προς τους μισθούς προς τα κάτω, λόγω του ότι αυτοί που θα εργοδοτούνται απ' εδώ και πέρα θα είναι με διαφορετικούς όρους εργασίας.

Αλλά χαίρομαι ιδιαίτερα που η αριστερά κατανόησε επιτέλους ότι η τηλεργασία είναι μια μορφή απασχόλησης πολύ χρήσιμη. Να πάμε και για τις υπόλοιπες μορφές απασχόλησης, να τις θεσμοθετήσουμε, τις οποίες κάποτε θεωρούσατε κόκκινο πανί.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Οι συντεχνίες είναι πάντοτε χρήσιμες, όταν λειτουργούν σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μαυρίδη.

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναμφίβολα, αυτή η νομοθεσία είναι ωφέλιμη για τον τόπο. Τα επιχειρήματα έχουν δοθεί από τους εκλεκτούς συναδέλφους, τα οικονομικά οφέλη, τα κοινωνικά. Εγώ θα προσέθετα και το κυκλοφοριακό, στο οποίο είναι ένας παράγοντας που μπορεί να συμβάλει.

Όμως θα συμφωνήσω απόλυτα με τον συνάδελφο τον κ. Τρυφωνίδη σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας. Είναι εύκολο να αποφασίζουμε για νομοθεσίες, αλλά στην ώρα της εφαρμογής, είναι εκεί που γίνονται οι συγκρούσεις ή η μη πλήρης εφαρμογή και η μη υλοποίηση της επιθυμίας και της κυβέρνησης και του νομοθέτη. Ως εκ τούτου, καλούμε την κυβέρνηση κατά την εφαρμογή να υπάρξουν ακριβώς όλα τα εχέγγυα που καθορίζει η νομοθεσία για ασφαλή έλεγχο, ούτως ώστε αυτοί οι άνθρωποι, την ώρα που θα βρίσκονται στο σπίτι, να μην κάνουν διακοπές, αλλά να εργάζονται πραγματικά.

Θέλω επ' ευκαιρία, κυρία Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να συγχαρώ και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρωτοβουλία που έχει πάρει να φέρει κατεπειγόντως αυτό το νομοθέτημα και να έρθει ενώπιον της επιτροπής, που στο αρχικό στάδιο υπήρχαν κάποιες διαφωνίες και ομολογουμένως με την παρέμβαση του υπουργού αυτά τα θέματα και οι διαφορές έχουν ξεπεραστεί.

Παράλληλα, θα ήταν παράλειψή μου να μην πω και ένα θερμό «ευχαριστώ» και συγχαρητήρια προς τον πρόεδρο της επιτροπής, τον κ. Αντρέα Καυκαλιά, και τα μέλη της επιτροπής, που όλοι μαζί προσπαθήσαμε να κάνουμε όσο το δυνατόν ένα καλύτερο νομοθέτημα προς όφελος της κοινωνίας, των πολιτών αυτού του κράτους!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Ο κ. Σαββίδης.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θα κάνω μια προσέγγιση λίγο διαφορετική. Ακούσαμε πολλές φορές για τα κακά του COVID-19. Ο COVID-19 έκανε και ένα καλό και το καλό είναι ότι βοήθησε σε αυτό τον εργασιακό μετασχηματισμό. Βοήθησε να αντιληφθούν οι εταιρείες ότι μπορεί κάποιος να εργάζεται από το σπίτι αποδοτικά, φτάνει να έχει μια καλή διασύνδεση. Αλλά, εκτός αυτού, υπάρχουν και τόσα μέσα με τα οποία μπορεί εύκολα να ελέγξει αν κάποιος εργάζεται, επικοινωνεί με την επιχείρηση και πάει λέγοντας.

Επίσης, να πούμε ακόμη ένα συγκριτικό πλεονέκτημα. Μια εταιρεία, για παράδειγμα, που εδρεύει στην επαρχία της Πάφου και έχει λιγότερες επιλογές σε επιλογή επιστημονικού προσωπικού τώρα μέσω αυτής της τηλεργασίας μπορεί να έχει περισσότερο εύρος επιλογών στο να εργοδοτήσει κάποιον.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε, και όντως σημειώνεται στα θετικά του COVID-19, τα λίγα, τα πολύ λίγα έως

ελάχιστα.

Ο κ. Ανδρέας Αποστόλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αυτό το οποίο θα ήθελα να καταθέσω, που δεν ακούστηκε, για να καταγραφεί, είναι και το δικαίωμα -το οποίο καταφέραμε μέσα από τη συζήτηση, το διεκδικήσαμε, το υιοθέτησε και το Υπουργείο Εργασίας, να καταγραφεί στο νομοσχέδιο- των χρόνιων ασθενών. Όταν η φύση της εργασίας τους επιτρέπει να εργαστούν με τηλεργασία και ο εργοδότης δεν τους παραχωρεί αυτό το δικαίωμα, θα υπάρχει ένα ανεξάρτητο ιατροσυμβούλιο, στο οποίο χωρίς πλαίσια και προϋποθέσεις θα μπορούν να κάνουν την αίτησή τους και, αν αυτό αποφανθεί, ότι, λόγω της χρόνιας πάθησης την οποία έχουν ή αν αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα υγείας για συγκεκριμένη περίοδο, θα πρέπει να τους παραχωρηθεί αυτό το δικαίωμα, τότε αυτοί οι εργαζόμενοι θα έχουν αυτό το δικαίωμα για τηλεργασία. Είναι κάτι το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό -για εμάς ήταν πάρα πολύ σημαντικό- και το εντάξαμε στο νομοσχέδιο.

Συγχαρητήρια στον Υπουργό Εργασίας που έδρασε άμεσα, στον πρόεδρο της επιτροπής και τους συναδέλφους μέλη της επιτροπής! Νομίζω έχουμε ένα πολύ καλό αποτέλεσμα, είμαι βέβαιος ότι θα ψηφιστεί και εδώ θα είμαστε, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων κατά την εφαρμογή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστά, συνάδελφε, η ενσωμάτωση της διάστασης των χρόνιων ασθενών.

Συγχαρητήρια βεβαίως στον πρόεδρο και στα μέλη της επιτροπής!

Ευθύς αμέσως στην κ. Ατταλίδου.

Ελάτε, κυρία Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Συγχαρητήρια σε όλους τους συνάδελφους!

Είναι πράγματι μια νέα μορφή εργασίας, η οποία έχει πολλά πλεονεκτήματα. Εκείνο που θα ήθελα, κυρία Πρόεδρε, αφού είμαστε και Βουλή των Αντιπροσώπων, είναι και τα δικά μας τα συστήματα να αναβαθμιστούν με τρόπο, ούτως ώστε στον κοινό server να μπορεί να μπαίνει η όλη δουλειά του κάθε γραφείου βουλευτή, ούτως ώστε, όπου και να είμαστε, να μπορούμε να μπαίνουμε στον server μας και να βρίσκουμε τα δικά μας τα έγγραφα, γιατί πραγματικά δυσκολευόμαστε πάρα πολύ να κάνουμε τηλεργασία, ειδικά όταν ταξιδεύουμε και χρειαζόμαστε να έχουμε πρόσβαση σε αρχεία δικά μας, του γραφείου μας.

Άρα, θεωρώ ότι θα πρέπει να γίνει και μία μελέτη επειγόντως για την ίδια τη Βουλή, πώς θα βοηθήσει τόσο τους βουλευτές όσο και τους συνεργάτες τους να μπορούν να εργάζονται εξ αποστάσεως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σημειώθηκε, κυρία Ατταλίδου, είμαι σίγουρη η κ. Ιερωνυμίδου το άκουσε.

Οπότε, θα προχωρήσουμε στον τελευταίο μας ομιλητή, που είναι ο κ. Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς, πιστώνεται η Βουλή και ο πρόεδρος της επιτροπής, ο πολύ αγαπητός συνάδελφος ο κ. Καυκαλιάς, αλλά πρέπει να πιστωθεί και η κυβέρνηση. Πρέπει να πιστωθεί και η νεαρή κυβέρνηση, που έτσι πολύ σύντομα έφερε ένα θεσμικό νομοσχέδιο, παρά την κριτική που ασκείται στην κυβέρνηση για πολλαπλά ζητήματα και πολλές φορές δικαίως, αλλά εδώ τα κατάφερε, έφερε ένα θεσμικό νομοσχέδιο, μπράβο της!

Όμως, αν παίρνω τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, τον παίρνω για το εξής θέμα: Άκουσα το πρόστιμο είναι €10.000. Με μία μεγάλη ευκολία τόσο η κυβέρνηση όσο και η Βουλή βάζει κάτι πρόστιμα τα οποία επ' ουδενί και διά κανένα λόγο τα δικαστήρια δεν επιβάλλουν στους πολίτες. Ξέρετε γιατί έχουμε τα δικαστήρια; Διότι ο δικαστής θα επιμετρήσει τη δυσκολία. Φανταστείτε σε μια μικρή επιχείρηση που κάνει τηλεργασία να της στείλουμε €10.000! Είναι σαν να την κλείνουμε!

Αυτή η μόδα και αυτή η ανεκτικότητα από την πλευρά του κοινοβουλίου, αλλά και της εκτελεστικής εξουσίας να επιβάλλουμε πρόστιμα με τέτοιους αριθμούς είναι λάθος μέγα. Πρέπει να τα ξαναδούμε και να αναθεωρήσουμε προς τα κάτω τα τρομακτικά πρόστιμα. Το πρωί άκουγα για τον Έφορο Εταιρειών, ξεκινά με

€100 την ημέρα μέχρι €20.000! Μα αυτά, ούτε στον καιρό του Χομεϊνί δεν έμπαιναν έτσι πρόστιμα! Είναι απαράδεκτο αυτό που γίνεται. Πρέπει να τα ξαναδούμε και παρακαλώ να ληφθεί σοβαρά υπόψη η εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον καιρό ποιου; Δεν κατάλαβα.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χομεϊνί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ, μετά τον Χομεϊνί, του νομοσχεδίου!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Τηλεργασία. Άρθρο 3.

Κόστος τηλεργασίας και υποχρεώσεις του εργοδότη. Άρθρο 4.

Ενημέρωση εργοδοτούμενου. Άρθρο 5.

Αναπαλλοτρίωτο καθεστώς απασχόλησης. Άρθρο 6.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις εργοδοτούμενου. Άρθρο 7.

Αξιολόγηση απόδοσης εργοδοτούμενου. Άρθρο 8.

Ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Άρθρο 9.

Δικαίωμα αποσύνδεσης. Άρθρο 10.

Διορισμός επιθεωρητών. Άρθρο 11.

Αρμοδιότητες του επιθεωρητή. Άρθρο 12.

Εξουσίες του επιθεωρητή. Άρθρο 13.

Ενέργειες του επιθεωρητή σε περίπτωση υποβολής παραπόνου. Άρθρο 14.

Παροχή πληροφοριών στον επιθεωρητή. Άρθρο 15.

Υποχρέωση του επιθεωρητή για εχεμύθεια. Άρθρο 16.

Αδικήματα και ποινές λόγω παρεμπόδισης του επιθεωρητή κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Άρθρο 17.

Δικαιοδοσία δικαστηρίου. Άρθρο 18.

Επιφύλαξη υπέρ των προνοιών συλλογικών συμβάσεων. Άρθρο 19.

Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων από τον Υπουργό. Άρθρο 20.

Κυρώσεις. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρθρα 1 έως 21.

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 21, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ σαράντα ένας, ομόφωνα*.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα, ευχαριστώ.

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 21 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ σαράντα ένας, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιλοφορείται «Οι περί του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Αεροναυτιλίας, Ανώτερου Λειτουργού Αεροναυτιλίας και Λειτουργού Αεροναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 3 θέματος είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Αεροναυτιλίας, Ανώτερου Λειτουργού Αεροναυτιλίας και Λειτουργού Αεροναυτιλίας στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας για σκοπούς αναδιάρθρωσης του εν λόγω τμήματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Αεροναυτιλίας, Ανώτερου Λειτουργού Αεροναυτιλίας και Λειτουργού Αεροναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ). Η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ) και η Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Λειτουργού Αεροναυτιλίας, Ανώτερου Λειτουργού Αεροναυτιλίας και Λειτουργού Αεροναυτιλίας στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας λόγω αναδιάρθρωσης του εν λόγω τμήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, η τροποποίηση των υπό συζήτηση σχεδίων υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαία κατόπιν μετονομασίας στον κρατικό προϋπολογισμό του 2021 της Εθνικής Εποπτικής Αρχής του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας σε Τομέα Αεροναυτιλίας και αντίστοιχα των Λειτουργών της Εθνικής Εποπτικής Αρχής σε Λειτουργούς Αεροναυτιλίας. Περαιτέρω, κρίθηκε σκόπιμος ο εκσυγχρονισμός των εν λόγω σχεδίων υπηρεσίας με τον εμπλουτισμό των καθηκόντων και ευθυνών, ώστε να καλύπτουν το φάσμα των καθηκόντων και ευθυνών που καλούνται να εκτελούν οι κάτοχοι των θέσεων σε κάθε βαθμίδα.

Επιπροσθέτως, τα απαιτούμενα προσόντα για τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας εκσυγχρονίστηκαν και εμπλουτίστηκαν, ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις που προκύπτουν από το νέο κανονιστικό ρυθμιστικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της αεροναυτιλίας σχετικά με τη διενέργεια επιθεωρήσεων.

Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2023, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται επίσης ότι η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την εξέταση των εν λόγω κανονισμών στην παρουσία των αρμοδίων, ώστε να προβούν σε επεξηγήσεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής μέλη της ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές τους. Ειδικότερα, καθ' όσον αφορά σχετική σημείωση στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Αεροναυτιλίας (θέση πρώτου διορισμού), σύμφωνα με την οποία οι διοριζόμενοι έχουν υποχρέωση εκπαίδευσης για την απόκτηση άδειας Επιθεωρητή Πολιτικής Αεροπορίας, υποβλήθηκε το ερώτημα κατά πόσο τίθεται κάποιο χρονικό πλαίσιο για την απόκτησή της και ποιες είναι οι συνέπειες, σε περίπτωση που ο διοριζόμενος δεν καταστεί δυνατό να την αποκτήσει.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας ανέφερε ότι, σε περίπτωση κατά την οποία διοριζόμενος Λειτουργός Αεροναυτιλίας δεν καταφέρει να ολοκληρώσει τη σχετική εκπαίδευση και να εξασφαλίσει την εν λόγω άδεια, θα ασκεί άλλα καθήκοντα για τα οποία δεν απαιτείται η κατοχή της εν λόγω άδειας. Ο εν λόγω λειτουργός όμως δεν θα μπορεί να ανελιχθεί σε θέσεις που επηρεάζουν την ασφάλεια των αεροδρομίων, για τις οποίες η κατοχή της πιο πάνω άδειας αποτελεί απαιτούμενο προσόν. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι από το υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας όλοι οι διορισμένοι λειτουργοί έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τη σχετική εκπαίδευση και έχουν αποκτήσει την άδεια Επιθεωρητή Πολιτικής Αεροπορίας.

Στο πλαίσιο συνέχισης της συζήτησης μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν την προσθήκη πρόνοιας στη σημείωση του πιο πάνω σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Αεροναυτιλίας, στην οποία να καθορίζεται χρονικό όριο για την απόκτηση της άδειας επιθεωρητή. Με την πιο πάνω εισήγηση συμφώνησαν τόσο οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας όσο και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και γι' αυτό υπέβαλαν στην επιτροπή νέα διατύπωση της εν λόγω σημείωσης, σύμφωνα με την οποία οι διοριζόμενοι λειτουργοί θα έχουν υποχρέωση εκπαίδευσης για απόκτηση της άδειας Επιθεωρητή Πολιτικής Αεροπορίας εντός δύο ετών από τον διορισμό τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωράμε στην έγκριση των κανονισμών.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Είναι ομόφωνο και οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023», αναβάλλεται για μία εβδομάδα, χωρίς να επιστρέψει στην επιτροπή.

Σωστά, συνάδελφοι;

Ωραία.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα πιλοφореύεται «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου) και Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) κρίθηκε σκόπιμη, ώστε να αναθεωρηθούν τα καθήκοντα και οι ευθύνες, προκειμένου να αποφευχθεί σύγκρουση καθηκόντων μεταξύ των κατόχων των θέσεων αυτών σε σχέση με τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας των αμέσως κατώτερων θέσεων Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού και Ανώτερου Χωρομέτρη, αντίστοιχα.

Περαιτέρω, κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση των απαιτούμενων προσόντων των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας) και Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας), ώστε να προβλέπεται τριετής τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση, αντί πενταετής που ισχύει σήμερα, και να συνάδουν με τα προσόντα των αντίστοιχων θέσεων της ίδιας μισθοδοτικής κλίμακας άλλων υπουργείων, τμημάτων και υπηρεσιών.

Αναφορικά με το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Κτηματολογικού Γραφέα, απαλείφεται από τα απαιτούμενα προσόντα το πλεονέκτημα της κατοχής σχετικής πείρας, για σκοπούς ευθυγράμμισης με τη νέα πολιτική που ακολουθείται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας. Επισημαίνεται ότι η κατοχή σχετικής πείρας μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως πρόσθετο προσόν κατά τη διαδικασία πλήρωσης των θέσεων.

Σημειώνεται ότι τα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 18 Οκτωβρίου και την 1^η Νοεμβρίου 2023. Στη δεύτερη συνεδρία της υποεπιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου

υπουργείου και εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι προέβησαν σε διευκρινίσεις και επεξηγήσεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών.

Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Αυτό που θα πω αναφέρεται σε όλα τα σχέδια υπηρεσίας, δεν είναι ειδικά για τούτο. Πριν από περίπου δέκα χρόνια, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συστάθηκε από το Υπουργείο Παιδείας μία επιτροπή, η οποία θα καθόριζε αυτό που η Ευρωπαϊκή Ένωση ονομάζει «European Qualifications Framework», και έπρεπε να κάνουμε εμείς ένα εθνικό πλαίσιο προσόντων. Έπρεπε, την ώρα που έχουμε σχέδια υπηρεσίας, την ώρα που προκηρύσσουμε θέσεις κ.λπ., να λέεις «θέλω τούτη την σπουδή, επίπεδο 6, επίπεδο 7», όχι να σάζω πεντέμισι μήνες, έξι χρόνια και τρεις μήνες μέσα στα σχέδια υπηρεσίας μου και στις προσκλήσεις και στις ανακοινώσεις! Έπρεπε να είναι ξεκάθαρο. Οκτώ επίπεδα συστήνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, έπρεπε να τα καθορίσουμε και να λέμε «επίπεδο 5», «επίπεδο 6» και τέλειωσε! Όχι να κάνουμε τούτο το μαγείρεμα που κάμνουμε κάθε λίγο μέσα στα σχέδια υπηρεσίας! Τη μια φορά βάζουμε πείρα τρεισήμισι χρόνια, ο άλλος θέλει πέντε και ο ένας έτσι και ο άλλος άλλως πως!

Για να είμαστε ξεκάθαροι, να μην έχει καμιά υπόνοια, να λειτουργούν τα πράγματα σωστά και στις προκηρύξεις και στα σχέδια υπηρεσίας και στις προαγωγές. Έπρεπε να το κάνουμε, επαναλαμβάνω, έχει δέκα χρόνια που λήφθηκε η απόφαση του Υπουργικού, συστάθηκε η επιτροπή και περιμένουμε με αγωνία και δεν βλέπουμε αποτέλεσμα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Γνωρίζετε τη θέση μου πάνω στα θέματα των κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας. Έχει καταντήσει λίγο φαιδρό το ζήτημα της γλώσσας. Φαίνεται δεν ενδιαφέρεται κανείς. Από τούδε και στο εξής, απλά ενημερώνω το σώμα ότι δεν θα λαμβάνω μέρος στις ψηφοφορίες και πραγματικά, συνεχίζοντας απ' εκεί που σταμάτησε ο κ. Θεοπέμπτου, θέλω να πω ότι είναι καιρός όλα αυτά τα ζητήματα με τα σχέδια υπηρεσίας να τα λύσουμε με μια νομοθεσία, η οποία από τη μια θα σέβεται τα αυτόνομα, τη γλώσσα, την οποία προφανώς δεν έχουμε και σε μεγάλη υπόληψη σ' αυτό τον τόπο, και βεβαίως και ζητήματα όπως αυτά τα μαγειρέματα, τα οποία πολύ σωστά έχει περιγράψει ο κ. Θεοπέμπτου. Επομένως, δεν θα λαμβάνω μέρος σε αυτή την παρωδία των ψηφοφοριών!

Και θέλω να πω και κάτι τελευταίο: Να θυμίσω ότι η Βουλή ψήφισε μια πρόταση νόμου, την οποία έχω καταθέσει, για τη γλώσσα, η κυβέρνηση όμως Αναστασιάδη, προφανώς εμπορούμενη από εθνικόφρονα συναισθήματα, πέτυχε αυτή τη μοναδική παρέμβαση στο θέμα της γλώσσας να την παρακάμψει μέσω αντισυνταγματικότητας στη διοίκηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε.

Ήμουν συνεισηγητής με τον κ. Ευσταθίου της εν λόγω πρότασης νόμου και όντως έτσι έχουν τα πράγματα, όπως τα είπε. Αλλά, αυτό που θέλω να σχολιάσω τζαι να συνεχίσω από 'κεί που είπε ο κ. Θεοπέμπτου είναι πως όντως τα σχέδια υπηρεσίας στο δημόσιο του τόπου μας δεν περιποιούν τιμή ούτε στους λειτουργούς του δημοσίου ούτε σε κανέναν μας.

Και, αν είναι κάτι που έζησα από πρώτο χέρι ως πρόεδρος της Υποεπιτροπής της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως για την εξέταση κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας για μερικά χρόνια, είναι την αναγκαιότητα να εκσυγχρονιστεί και να εκσυγχρονιστούν μια και καλή τα σχέδια υπηρεσίας.

Δεν νοείται για θέσεις εργασίας οι οποίες μπορούν να γίνουν από πτυχιούχους, πέραν αυτών που σήμερα καταγράφονται στα σχέδια υπηρεσίας, να γίνεται μια ολόκληρη συζήτηση, να μην προστίθενται, να μπαίνουν μέσα προϋποθέσεις οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στο σήμερα. Και ως πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών θεωρώ πως ένας στόχος που μπορούμε να βάλουμε είναι το '24 να δούμε, κύριε Θεοπέμπτου, τα σχέδια υπηρεσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και 'γώ πάρα πολύ.

Προχωράμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών. Ψηφίζουμε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το έκτο θέμα πιλοφορείται «Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, για τη θέση Ανώτερου Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής, και για τη θέση Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού, στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ώστε να επικαιροποιηθούν και να ευθυγραμμιστούν με τις μεταρρυθμίσεις που επήλθαν στον τομέα της υγείας μετά από τη μεταφορά όλων των υπηρετούντων Ειδικών Ψυχολόγων από την επιστημονική δομή κλίμακας εισδοχής Α8-Α10-Α11 στις επιστημονικές δομές θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας στις κλίμακες εισδοχής Α9-Α11-Α12.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2023.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, για τη θέση Ανώτερου Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής, και για τη θέση Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού, στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ώστε να επικαιροποιηθούν και να ευθυγραμμιστούν με τις μεταρρυθμίσεις που επήλθαν στον τομέα της υγείας μετά τη μεταφορά όλων των υπηρετούντων Ειδικών Ψυχολόγων από την επιστημονική δομή κλίμακας εισδοχής Α8-Α10-Α11 στις επιστημονικές δομές θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας στις κλίμακες εισδοχής Α9-Α11-Α12.

Σημειώνεται ότι ο ακριβής τίτλος της πιο πάνω θέσης προαγωγής είναι «Ανώτερος Ειδικός Ψυχολόγος».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν στην υλοποίηση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 84.214, ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2018, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αναβάθμιση στην κλίμακα εισδοχής για τη θέση Ειδικού Ψυχολόγου, η οποία επέφερε συνακόλουθα την αλλαγή των ιεραρχικών επιπέδων στις θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου και Ανώτερου Ειδικού Ψυχολόγου. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η πιο πάνω απόφαση λήφθηκε στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας και της λειτουργίας του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας και βασίστηκε στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ σε σχέση με τους Ειδικούς Ψυχολόγους. Συναφώς, η έγκριση των υπό αναφορά σχεδίων υπηρεσίας κρίθηκε αναγκαία, καθότι είναι απαραίτητη για την πλήρωση κενών θέσεων στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.

Σημειώνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Οκτωβρίου και την 1^η Νοεμβρίου 2023, στις οποίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Ειδικότερα, οι πιο πάνω εκπρόσωποι διευκρίνισαν ότι, με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες της υπηρεσίας και την ευρύτερη αποστολή της, μόνο η ειδικότητα της κλινικής ψυχολογίας είναι απαραίτητη. Περαιτέρω, επισήμαναν ότι όλοι οι υφιστάμενοι υπάλληλοι κατέχουν την ειδικότητα της κλινικής ψυχολογίας. Ακολούθως η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της επιτροπής βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σε περίπτωση έγκρισης των κανονισμών θα τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ειδικού Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλήτριες, ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωράμε τώρα, αφού δεν έχουμε, στην έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον, μία αποχή και ένας δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το έβδομο θέμα τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

απολογισμού για το έτος 2022 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2022 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος	Ειρήνη Χαραλαμπίδου
Χρύσης Παντελίδης	Κώστας Κώστα
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης
Ονούφριος Κουλλά	Ανδρέας Αποστόλου
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Οκτωβρίου και στις 2 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Λογιστής, η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου και εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2022, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής, ως ο καθ' ύλην αρμόδιος, διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία που είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του Συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης, ο Γενικός Λογιστής δήλωσε μεταξύ άλλων στην επιτροπή ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2022.

Σημειώνεται ότι το περιεχόμενο της δημοσιονομικής έκθεσης καθορίζεται στο άρθρο 78 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και περιλαμβάνει παρουσίαση των εσόδων και των δαπανών που είχαν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό σε σύγκριση με τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που έγιναν κατά το ίδιο οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις τυχόν μεταφορές πιστώσεων. Πέραν του τελικού απολογισμού, η δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλα θέματα καθορίζονται από τον Γενικό Λογιστή, καθώς και οποιαδήποτε άλλα θέματα δημοσιονομικού ενδιαφέροντος. Περαιτέρω, η δημοσιονομική έκθεση για το 2022 αποτελείται από το Μέρος Α', που αφορά στον τελικό απολογισμό και άλλες οικονομικές καταστάσεις, και από το Μέρος Β', που περιλαμβάνει αναλυτικές καταστάσεις για τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών πιστώσεων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, και καλύπτει τόσο τις συναλλαγές για τα υπουργεία όσο και για τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους. Επιπροσθέτως, από το 2017 και έπειτα από εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, στη δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνονται πίνακες υλοποίησης του προϋπολογισμού δαπανών για το κάθε υπουργείο ξεχωριστά.

Ειδικότερα, στο Μέρος Α' της δημοσιονομικής έκθεσης, που αφορά τον τελικό απολογισμό του κρατικού προϋπολογισμού, ο οποίος ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, περιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις που παρουσιάζουν συνοπτικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού με διάφορες μορφές και αναλύσεις. Επιπρόσθετα, σε αυτό το μέρος περιλαμβάνονται καταστάσεις που αναλύουν τις επενδύσεις του κράτους και τις συνδρομές ή τη συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς, ενώ περιλαμβάνονται επίσης καταστάσεις για τον δανεισμό, τα γραμμάτια του δημοσίου, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, καθώς και για τα δάνεια που παραχωρήθηκαν προς τρίτους από το δημόσιο ταμείο.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο της εν λόγω δημοσιονομικής έκθεσης, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι συνολικές εισπράξεις από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν κατά το έτος 2022 στα €8.001 εκατομ. σε σύγκριση με €7.099 εκατομ. το 2021, ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές ανήλθαν στα €7.701 εκατομ. σε σύγκριση με €7.564 εκατομ. το 2021. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα που προέκυψε από

λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα των οικονομικών πράξεων που έγιναν το 2022 ανήλθε στα €300 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €465 εκατομ. το 2021, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €1.810 εκατομ. για το έτος 2022. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή των τόκων, που ανήλθαν στα €455 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με €439 εκατομ. το 2021, παρουσιάζεται έλλειμμα για το 2022 ύψους €156 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €904 εκατομ. το 2021. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και τις αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2022, προέκυψε έλλειμμα ύψους €898 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €1.548 εκατομ. το 2021, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €2.576 εκατομ. για το έτος 2022.

2. Το πλεόνασμα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες το έτος 2022, που ανήλθε στα €300 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα €465 εκατομ. που ήταν το 2021, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από άμεση φορολογία, που ανήλθαν στα €3.016 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με €2.659 εκατομ. το 2021, καθώς και στην αύξηση των εσόδων από έμμεση φορολογία, που ανήλθαν στα €3.578 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με €3.172 εκατομ. το 2021.
3. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €8.001 εκατομ. (2021: €7.099 εκατομ.) σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα, που ήταν €6.766 εκατομ. (2021: €6.431 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 118,25% (2021: 110,3%). Τα έσοδα ήταν αυξημένα κατά 13% σε σχέση με το 2021 και προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους 45% (2021: 45%) (2022: €3.578 εκατομ., 2021: €3.172 εκατομ.), από άμεσους φόρους 37% (2021: 37%) (2022: €3.016 εκατομ., 2021: €2.659 εκατομ.) και από άλλα έσοδα 18% (2021: 18%) (2022: €1.404 εκατομ., 2021: €1.265 εκατομ.). Σημειώνεται ότι η κύρια πηγή εσόδων του κράτους είναι η φορολογία, η οποία ανήλθε για το έτος 2022 στο 86,38% των συνολικών δημόσιων εσόδων σε σύγκριση με 82,1% το 2021.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από τους έμμεσους φόρους αυξήθηκαν κατά €407 εκατομ. και ανήλθαν στα €3.578 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με €3.172 εκατομ. το 2021. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ύψους €254 εκατομ. (38% του συνόλου) λόγω βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας/οικονομικής ανάπτυξης, η οποία ήταν γύρω στο 5,1% σε πραγματικούς όρους (11,4% σε ονομαστικούς όρους). Συγκεκριμένα, η αύξηση οφείλεται στην υπερκατανάλωση, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις αυξήσεις στις τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν επέλθει συνεπεία του αυξημένου πληθωρισμού.

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 17,8% σε ονομαστικούς όρους, με την αύξηση της πραγματικής κατανάλωσης να ανέρχεται στο 11,8%, ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 6% περίπου οφείλεται στην αύξηση των τιμών. Πέραν της αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης, έχει παρατηρηθεί και μια αύξηση στις επενδύσεις κεφαλαιουχικής φύσης της τάξης του 15,4% με το μεγαλύτερο της μέρος να οφείλεται στην αύξηση των τιμών με θετικό αντίκτυπο στα έσοδα από τον ΦΠΑ κατά τη διάρκεια του 2022, στις αυξημένες εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, καθώς και σε αυξημένα έσοδα τελών μεταβίβασης, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση στα καθαρά έσοδα από ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Τα καθαρά έσοδα από τον ΦΠΑ συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έμμεσων φόρων (2022: €2.538 εκατομ., 2021: €2.151 εκατομ.).

Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €357 εκατομ. και ανήλθαν στα €3.016 εκατομ. σε σύγκριση με €2.659 εκατομ. το 2021. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στα αυξημένα έσοδα του φόρου εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων ως αποτέλεσμα εν μέρει των εκκαθαρίσεων φορολογικών προηγούμενων ετών, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση των εσόδων που προέρχονται από τη μείωση των απολαβών από μισθούς του δημόσιου τομέα.

Στα υπόλοιπα έσοδα του κράτους, που ανέρχονται στα €1.404 εκατομ. σε σύγκριση με €1.265 εκατομ. το 2021, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών ύψους €372 εκατομ. (2021: €332 εκατομ.), χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους €420 εκατομ. (2021: €306 εκατομ.), αποκοπές συμπληρωματικής σύνταξης κρατικών υπαλλήλων ύψους €212 εκατομ. (2021: €194 εκατομ.), δικαιώματα διαχείρισης αερολιμένων και λιμένων ύψους €56 εκατομ. (2021: €51 εκατομ.), τέλη εγγυήσεων ύψους €1 εκατομ. (2021: €23 εκατομ.) και μερίσματα από οργανισμούς δημόσιου δικαίου - Cyta ύψους €23 εκατομ. (2021: €19 εκατομ.).

4. Οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €7.701 εκατομ. (2021: €7.564 εκατομ.) σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες, που ήταν €8.576 εκατομ. (2021: €8.639 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 90% (2021: 88%). Σημειώνεται ότι οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1,8% κυρίως λόγω της αύξησης των λειτουργικών δαπανών του κράτους και της αύξησης των δαπανών προσωπικού. Ειδικότερα, οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους αποτελούνται κυρίως από μεταβιβάσεις, ποσοστό 44%, ύψους €3.376 εκατομ. (2021: €3.602 εκατομ.), δαπάνες προσωπικού, ποσοστό 29%, ύψους €2.210 εκατομ. (2021: €2.117 εκατομ.), λειτουργικές δαπάνες, ποσοστό 14%, ύψους €1.048 εκατομ. (2021: €857 εκατομ.), συντάξεις και φιλοδωρήματα, ποσοστό 9%, ύψους €696 εκατομ. (2021: €681 εκατομ.) και κεφαλαιουχικές δαπάνες, ποσοστό 4%, ύψους €371 εκατομ. (2021: €307 εκατομ.).

5. Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν κατά το έτος 2022 στα €3.376 εκατομ. (2021: €3.602 εκατομ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του κράτους. Αφορούν κυρίως σε χορηγίες και συνεισφορές του κράτους σε διάφορους οργανισμούς, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σε φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, οι χορηγίες προς τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου ανήλθαν κατά το έτος 2022 σε συνολικό ποσό ύψους €235 εκατομ. (χορηγία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου €84,5 εκατομ., χορηγία στον ΚΟΑ €47,3 εκατομ., χορηγία στο ΤΕΠΑΚ €36,6 εκατομ. και χορηγία στο ΡΙΚ €34 εκατομ.) και οι χορηγίες προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ανήλθαν σε συνολικό ποσό ύψους €110 εκατομ. (με βάση πληροφόρηση η οποία έχει ληφθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών και αφορά στον προϋπολογισμό που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι αντίστοιχες δαπάνες για το 2024 ανέρχονται σε €117,8 εκατομ. και σε €139,7 εκατομ. το 2025 και το 2026). Οι κοινωνικές παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία μεταβιβάσεων και ανήλθαν κατά το έτος 2022 στα €1.057 εκατομ. σε σύγκριση με €1.348 εκατομ. το 2021. Οι κυριότερες κοινωνικές παροχές (εξαιρουμένης της συνεισφοράς της κυβέρνησης στο Γενικό Σύστημα Υγείας και της χορηγίας προς τον ΟΚΥΠΥ) αφορούσαν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (ΕΕΕ) (2022: €198 εκατομ., 2021: €208 εκατομ.), το επίδομα τέκνου (2022: €116 εκατομ., 2021: €109 εκατομ.), τη χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2022: €88 εκατομ., 2021: €89 εκατομ.), την κοινωνική σύνταξη (2022: €81 εκατομ., 2021: €77 εκατομ.), τη χορηγία σε σχολικές εφορίες (2022: €68 εκατομ., 2021: €66 εκατομ.), τις παροχές στέγασης (2022: €75 εκατομ., 2021: €61 εκατομ.), τη φοιτητική χορηγία (2022: €45 εκατομ., 2021: €48 εκατομ.) και την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής των αιτητών διεθνούς προστασίας (2022: €33 εκατομ., 2021: €35 εκατομ.).
6. Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2022 στα €2.210 εκατομ. (2021: €2.117 εκατομ.), σημειώνοντας αύξηση 4,4%. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προσωπικού αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ποσοστό 36%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €785 εκατομ. (2021: €747 εκατομ.), ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Υγείας (ποσοστό 14%), που συμπεριλαμβάνει δαπάνες προσωπικού που είναι αποσπασμένο στον ΟΚΥΠΥ, με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €304 εκατομ. (2021: €292 εκατομ.).
- Οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα ανήλθαν κατά το έτος 2022 σε ποσό ύψους €696 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €681 εκατομ. το 2021, σημειώνοντας αύξηση 2,1%, ενώ καταβλήθηκαν φιλοδωρήματα ποσού ύψους €95 εκατομ.
- Ο αριθμός προσωπικού, περιλαμβανομένων των κρατικών αξιωματούχων, των εργοδοτούμενων στη Δημόσια Υπηρεσία, στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία και στις δυνάμεις ασφαλείας, καθώς και του ωρομίσθιου προσωπικού ανήλθε κατά το έτος 2022 σε 53 400 άτομα (2021: 52 900 άτομα), ενώ ο αριθμός προσωπικού τον Αύγουστο του 2023 ανήλθε σε 52 000 άτομα. Περαιτέρω, τα άτομα τα οποία απασχολούνται με ωράριο δημόσιας υπηρεσίας ή παρεμφερές ωράριο και η αντίστοιχη δαπάνη καλύπτεται από το κονδύλι 03.583 «Αγορά Υπηρεσιών» ήταν συνολικά 4 053 άτομα το 2022 και 4 092 το 2023.
7. Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν κατά το έτος 2022 σε €1.048 εκατομ. σε σύγκριση με €857 εκατομ. το 2021, σημειώνοντας αύξηση ύψους 22,3%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση της αγοράς φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, η οποία κατά το έτος 2022 ανήλθε στα €134 εκατομ. σε σύγκριση με €96 εκατομ. το 2021. Περαιτέρω, οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών δαπανών αφορούν στις δαπάνες άμυνας και αστυνόμευσης, που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €343 εκατομ., στις δαπάνες για αγορά υπηρεσιών ύψους €75 εκατομ. (εκ των οποίων τα €25,9 εκατομ. σχετίζονται με το Υπουργείο Υγείας, τα €17,4 εκατομ. με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και τα €11,5 εκατομ. με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων), στις δαπάνες σε σχέση με την αγορά ύδατος από αφαλατώσεις ύψους €89 εκατομ. και στις δαπάνες για συντηρήσεις και επιδιορθώσεις ύψους €77 εκατομ.
8. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €9.259 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με ποσό ύψους €8.734 εκατομ. το 2021, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 6,01%, ενώ τα προϋπολογισθέντα έσοδα ήταν ύψους €8.565 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με ποσό ύψους €8.860 εκατομ. το 2021, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων ύψους 108% το 2022 σε σύγκριση με ποσοστό ύψους υλοποίησης 99% το 2021. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2022 προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά ποσοστό 45%, από άμεσους φόρους κατά ποσοστό 37% και από άλλα έσοδα κατά ποσοστό 18%. Σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2022 έσοδα συνολικού ύψους €106,6 εκατομ. (2021: €36,8 εκατομ.), τα οποία αφορούσαν κυρίως έσοδα από το Τμήμα Φορολογίας, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
9. Οι συνολικές πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε ποσό ύψους €10.157 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με ποσό ύψους €10.282 εκατομ. το 2021, μειώθηκαν δηλαδή κατά 1,22%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν στα €11.141 εκατομ. το 2022 σε σύγκριση με το ποσό των €11.612 εκατομ. το 2021, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών ύψους 91% το 2022 σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 89% το 2021.
10. Οι εισπράξεις από χρηματοδοτικές δραστηριότητες κατά το έτος 2022, δηλαδή οι αναλήψεις νέων δανείων,

ανήλθαν στα €1,216 δις (2021: €1,591 δις), ενώ οι πληρωμές, δηλαδή οι αποπληρωμές δανείων, ανήλθαν στα €1,958 δις (2021: €2,235 δις). Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων (€1 δις) αφορούσε έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά την αποπληρωμή των γραμματίων, ύψους €1 δις, τα οποία εκδόθηκαν το 2015 και Ομολόγων Νομικών Προσώπων, ύψους €0,6 δις, τα οποία εκδόθηκαν την περίοδο 2018-2022.

11. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2022 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €10.440 εκατομ. (2021: €10.905 εκατομ.). Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €701 εκατομ. (2021: €1.707 εκατομ.), που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ύψους €619 εκατομ. (2021: €691 εκατομ.) και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ύψους €82 εκατομ. (2021: €16 εκατομ.), οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2022 στο ποσό των €11.141 εκατομ. σε σύγκριση με το ποσό των €11.612 εκατομ. το 2021.
12. Το συνολικό ύψος του δανεισμού, δηλαδή του δημόσιου χρέους, την 31^η Δεκεμβρίου 2022, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €9.743 εκατομ., ανήλθε στα €22.730 εκατομ. σε σύγκριση με €23.499 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2021, από τα οποία τα €21.487 εκατομ. αφορούσαν δάνεια εξωτερικού (2021: €21.455 εκατομ.).
13. Το συνολικό ύψος των δανείων με κυβερνητική εγγύηση που εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2022 ήταν €1.610 εκατομ. σε σύγκριση με €1.721 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2021, σημειώνοντας μείωση κατά 6,5%. Σημειώνεται ότι από το 2015, το οποίο ήταν το έτος που το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ανέλαβε τη διαχείριση και τον συντονισμό των διαδικασιών που αφορούν τις κυβερνητικές εγγυήσεις, παρατηρείται μείωση κατά €1,46 δις (47,6%) στα υπόλοιπα δανείων με κυβερνητική εγγύηση.
14. Το ύψος των δανείων προς τρίτους τα οποία εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2022 ανέρχονταν στα €855 εκατομ. σε σύγκριση με €904 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2021, σημειώνοντας μείωση κατά 5,4%. Τα εν λόγω δάνεια παραχωρήθηκαν είτε απευθείας από την κυβέρνηση είτε με κυβερνητικά κεφάλαια μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αφορούσαν μεταξύ άλλων δάνεια σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου και άλλους οργανισμούς ύψους €534 εκατομ. (2021: €563 εκατομ.), σε εταιρείες/επιχειρήσεις και άλλους ιδιωτικούς οργανισμούς ύψους €95 εκατομ. (2021: €104 εκατομ.) και σε δήμους ύψους €64 εκατομ. (2021: €65 εκατομ.).
15. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων του κράτους σε μετοχές και άλλους τίτλους για το έτος 2022 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το έτος 2021, ήτοι σε ποσό ύψους €3.499 εκατομ.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, ο Γενικός Λογιστής αναφέρθηκε ενώπιον της επιτροπής στα ακόλουθα θέματα:

1. Έλεγχος δημοσιονομικής έκθεσης από τον Γενικό Ελεγκτή:

Η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022 έτυχε ελέγχου από τον Γενικό Ελεγκτή. Η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δημοσιονομικής έκθεσης, γεγονός που προσδίδει ενισχυμένη αξιοπιστία και μεγαλύτερη αξία στην έκθεση.

2. Υπόλοιπα δανείων με κυβερνητική εγγύηση:

Η μεγαλύτερη κατηγορία δανείων με κυβερνητική εγγύηση αφορά οργανισμούς δημόσιου δικαίου. Για το 2022 αναλογούν στο 46% των συνολικών κυβερνητικών εγγυήσεων. Το υπόλοιπο αυτής της κατηγορίας δανείων ανήλθε σε €0,74 δις. Σε αυτό το υπόλοιπο συμπεριλαμβάνονται κυρίως δάνεια ύψους €0,44 δις που αφορούν στα συμβούλια αποχετεύσεως και €0,16 δις που αφορούν στην ΑΗΚ, τα οποία δόθηκαν για μεγάλα έργα υποδομής. Τα μεγάλα έργα υποδομής αποτελούνταν από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με οργανισμούς/θεσμούς της Ευρώπης, όπως την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Η αύξηση το 2022 σχετίζεται με κυβερνητική εγγύηση στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για δανεισμό της ΕΤΥΦΑ (Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου) ύψους €100 εκατομ. Η συγκεκριμένη κυβερνητική εγγύηση αφορά το ενεργειακό έργο Project of Common Interest («CyprusGas2EU»), για υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών για την έλευση φυσικού αερίου στην Κύπρο (ουσιαστικά αφορά τη χρηματοδότηση της πλωτής μονάδας υγροποιημένου φυσικού αερίου).

3. Δάνεια προς τρίτους:

Τα δάνεια που παραχωρήθηκαν είτε απευθείας από την κυβέρνηση είτε με κυβερνητικά κεφάλαια μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2022 ανήλθαν σε €855 εκατομ. (2021: €904 εκατομ.) και κατηγοριοποιούνται ως ακολούθως:

Ξένες κυβερνήσεις-μηχανισμός στήριξης: €93 εκατομ., δήμοι: €64,1 εκατομ., κοινοτικά συμβούλια: €1,8 εκατομ., συμβούλια αποχετεύσεως: €11,4 εκατομ., οργανισμοί δημόσιου δικαίου και άλλοι οργανισμοί: €534 εκατομ., επιχειρήσεις: €95 εκατομ. και άλλα παγιοποιημένα δάνεια λόγω τουρκικής εισβολής: €55

εκατομ. Από το υπόλοιπο για το 2022 τα €36 εκατομ. αφορούν δάνεια προς τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και τα €11 εκατομ. προς τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης.

4. Εισφορά από ίδιους πόρους στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

Ο Γενικός Λογιστής δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το υπό εξέταση έτος κατέβαλε στα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνεισφορά από ίδιους πόρους ΦΠΑ και από ίδιους πόρους ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΠ) συνολικό ποσό ύψους €255 εκατομ. και την ίδια χρονική περίοδο έλαβε ως χορηγία από την ΕΕ ποσό το οποίο ανερχόταν στα €420 εκατομ.

5. Αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία:

Το σύνολο των δαπανών ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία για το 2022 ήταν ύψους €45,7 εκατομ. με δαπάνες ύψους €16,9 εκατομ. να αφορούν στην αγορά, αποθήκευση, συντήρηση και διαχείριση των στρατηγικών αποθεμάτων πρώτων υλών ζωοτροφών (αραβόσιτος και κριθάρι), με δαπάνες ύψους €15,7 εκατομ. να αφορούν σε μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και συγκεκριμένα χορηγίες οι οποίες δόθηκαν στον ΚΟΑΠ, για να πληρωθούν στους γεωργούς/κτηνοτρόφους, και με δαπάνες ύψους €10 εκατομ. να αφορούν φιλοξενία Ουκρανών εκτοπισθέντων (μέχρι στιγμής η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χρηματοδοτήσει ποσό ύψους €6,7 εκατομ. για τη φιλοξενία Ουκρανών για την περίοδο 24 Μαρτίου 2022 - 23 Μαρτίου 2023). Επιπροσθέτως, οι δαπάνες από τον Ιανουάριο του 2023 μέχρι τον Ιούνιο του 2023 ανήλθαν σε €17 εκατομ. και αφορούν κυρίως δαπάνες του Υφυπουργείου Τουρισμού σε σχέση με τη φιλοξενία Ουκρανών. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 18 Μαΐου 2023, έχει εγκριθεί κάλυψη πρόσθετου ποσού για τη φιλοξενία των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία (το οποίο εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα €21,5 εκατομ.) μέχρι τη λήξη του καθεστώτος προσωρινής προστασίας στις 4 Μαρτίου 2024.

6. Σύνολο δαπανών για την πανδημία:

Το σύνολο δαπανών για την πανδημία για τα έτη 2020 μέχρι 2022 ανήλθε στα €1,4 δις. Η μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών αφορά στην παροχή στήριξης σε επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζομένους (συνολικού ύψους €1,04 δις). Συγκεκριμένα, οι κυριότερες δαπάνες σχετίζονται με τα Ειδικά Σχέδια Πλήρους και Μερικής Αναστολής Εργασιών - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Σχέδιο Επιδότησης Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Ειδικό Σχέδιο Χορηγίας για Επιχειρήσεις και Αυτοτελώς Εργαζομένους - Υπουργείο Οικονομικών και το Ειδικό Σχέδιο Αυτοτελώς Εργαζομένων - Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

7. Μεταρρυθμιστικό έργο:

Το μεταρρυθμιστικό και παράλληλα εκσυγχρονιστικό έργο του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, η υλοποίηση του οποίου άρχισε τα τελευταία δέκα χρόνια, εδράζεται σε τέσσερις κυρίως πυλώνες, με στόχο να επιτευχθεί μια ολιστική αναβάθμιση της δημόσιας χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους.

Συγκεκριμένα:

- α. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας λόγω τεχνικών προβλημάτων έχει αναθεωρήσει το πλάνο μετάβασης του δημόσιου τομέα στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων. Επί της ουσίας, αλλάζει ο τρόπος παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του κράτους στη βάση διεθνών λογιστικών προτύπων και βέλτιστων διεθνών πρακτικών που ακολουθούνται σε προηγμένες χώρες του εξωτερικού, δηλαδή αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις τα αποτελέσματα συναλλαγών/γεγονότων κατά την οικονομική περίοδο που αυτά πραγματοποιούνται, ανεξάρτητα του εάν έχει σημειωθεί διακίνηση μετρητών. Με τη νέα λογιστική βάση παρέχεται η δυνατότητα στον χρήστη των οικονομικών καταστάσεων να αναλύει τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, ενώ παράλληλα ενισχύεται η διαφάνεια στις οικονομικές συναλλαγές του κράτους. Η λογιστική βάση των δεδουλευμένων υποστηρίζει και υποβοηθά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και τη λογοδοσία αυτών που λαμβάνουν τις αποφάσεις. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο πλάνο/χρονοδιάγραμμα η επίσημη εφαρμογή της βάσης των δεδουλευμένων στις οικονομικές καταστάσεις του κράτους αναμένεται από το οικονομικό έτος 2027 και εντεύθεν.
- β. Η εφαρμογή του νέου Ηλεκτρονικού Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP) που θα υποστήριζε τόσο την ετοιμασία και υλοποίηση του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση δραστηριοτήτων όσο και την εφαρμογή της λογιστικής βάσης των δεδουλευμένων που αναφέρεται πιο πάνω δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί. Στην παρούσα φάση γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης (FIMAS).
- γ. Με την αναδιοργάνωση του προσωπικού του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας δημιουργήθηκαν διευθύνσεις χρηματοοικονομικής διαχείρισης σε όλα τα υπουργεία, υφυπουργεία,

καθώς και στις ανεξάρτητες υπηρεσίες, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ψηφιοποίηση των διαδικασιών, τη διαφάνεια και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

- δ. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως αρμόδια αρχή δημοσίων συμβάσεων, έχει εκπονήσει νέα ολοκληρωμένη στρατηγική, για να τεθούν οι δημόσιες συμβάσεις σε μια πιο επαγγελματική βάση μέσω απλοποίησης και εκσυγχρονισμού του σχετικού κανονιστικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, τροχοδρομείται η δημιουργία του ρόλου του «επαγγελματία λειτουργού αγορών», προκειμένου να διευκολυνθεί και να ενισχυθεί η παρακολούθηση των προβλεπόμενων στη σχετική νομοθεσία διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, το Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων και Εργαλείο Στατιστικών Αναφορών και Ανάλυσης Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων («e-procurement»), το οποίο έχει σχεδιαστεί, ώστε να παρέχει μία ολιστική λύση, η οποία βασίζεται σε αναδυόμενες και σύγχρονες τεχνολογίες, αναμένεται να αναβαθμιστεί με την εισαγωγή μηχανισμών αυτοματοποίησης που να αποτρέπουν ελλείψεις και λάθη, αλλά και για τον εμπλουτισμό της πληροφόρησης που παρέχεται.

Τέλος, ο Γενικός Λογιστής διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για εκσυγχρονισμό της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πληροφόρησης του δημόσιου τομέα. Συναφώς, ως ανέφερε, στόχος είναι η απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη δημόσια χρηματοοικονομική διαχείριση, αφενός μέσω της ενοποίησης όλων των εγκυκλίων του Γενικού Λογιστηρίου ανά θεματική ενότητα και αφετέρου μέσω του εξορθολογισμού της λογιστικής εργασίας υπουργείων/υφυπουργείων/υπηρεσιών/τμημάτων, στόχος ο οποίος αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.

Ο εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σημείωσε ότι με βάση τις ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήθηκαν και τα τεκμήρια που εξασφαλίστηκαν δεν έχει περιέλθει στην αντίληψη της υπηρεσίας του οτιδήποτε που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η πληροφόρηση που παρέχεται στον τελικό απολογισμό και στους πίνακες επενδύσεων, δανείων και εγγυήσεων περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Εντούτοις, εστίασε την προσοχή στο γεγονός ότι, παρ' όλο που σύμφωνα με τη βασική αρχή παρουσίασης του κρατικού προϋπολογισμού τα συνολικά έσοδα και οι συνολικές δαπάνες καταχωρίζονται στο σύνολό τους στη βάση ταμειακών ροών (Cash Basis) χωρίς οποιαδήποτε αφαίρεση, εντούτοις τα κονδύλια δαπανών που ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων δεν αντιπροσωπεύουν σε όλες τις περιπτώσεις τα προβλεπόμενα χρηματικά ποσά που θα απαιτηθεί να διατεθούν από το κράτος. Κατά συνέπεια, ο τελικός απολογισμός του προϋπολογισμού δεν αντιπροσωπεύει τις πραγματικές ταμειακές ροές που προέκυψαν από τις εισπράξεις και πληρωμές που διενεργήθηκαν εντός του έτους. Ως προς τούτο, πρόσθεσε, διευθετήθηκε συνάντηση με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας για τη συζήτηση του εν λόγω θέματος.

Η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου σημείωσε ενώπιον της επιτροπής την ανάγκη ενδυνάμωσης των μονάδων εσωτερικού ελέγχου στα διάφορα υπουργεία/υφυπουργεία και τμήματα/υπηρεσίες, ενίσχυσης των δικλίδων ελέγχου, διαχείρισης/πρόληψης χρηματοοικονομικών κινδύνων και παροχής σε κάθε περίπτωση καλά στοχευμένων επιχορηγήσεων. Όσον αφορά στην αύξηση των χορηγιών προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο εφαρμογής της σχετικής μεταρρύθμισης, η έφορος δήλωσε την ανάγκη ενίσχυσης και σε αυτές της λειτουργίας των μονάδων εσωτερικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης τα μέλη της επιτροπής έθεσαν διάφορα ερωτήματα αναφορικά με τις επιπτώσεις της παρατεταμένης αύξησης των επιτοκίων στο δημόσιο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας, θέμα για το οποίο η εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου δεσμεύτηκε όπως απαντήσει γραπτώς. Σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών προς τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2023, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Οι αποφάσεις για συνεχή αύξηση των βασικών επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για επαναφορά του υψηλού πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2% αναπόφευκτα επιδρούν αρνητικά στην εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους.
2. Ο συνδυασμός πειθαρχημένης δημοσιονομικής πολιτικής και ορθολογιστικής στρατηγικής διαχείρισης του δημόσιου χρέους συνέβαλαν στην ελαχιστοποίηση της αρνητικής επίδρασης των αυξημένων επιτοκίων.
3. Το συνολικό ετήσιο ποσό των τόκων του δημόσιου χρέους που καταβλήθηκε το έτος 2021 και 2022 (σε ταμειακή βάση) ανήλθε σε €438,2 εκατομ. και €406,7 εκατομ. αντίστοιχα, δηλαδή καταγράφηκε μείωση κατά 7,2% ή κατά €31,5 εκατομ. (μείωση των πληρωτέων τόκων λόγω της προγραμματισμένης αποπληρωμής χρέους που αφορούσε εγχώρια ομόλογα με μέσο σταθμικό κόστος 3,5% και γενικά αναχρηματοδότηση του χρέους με χαμηλότερα επιτόκια). Στο τέλος του 2023 το συνολικό ποσό των τόκων του δημόσιου χρέους που θα καταβληθεί (σε ταμειακή) εκτιμάται περίπου σε €378,7 εκατομ., δηλαδή παρουσιάζεται μείωση κατά 6,9% ή κατά €28 εκατομ. (στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές τόκων προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το ύψος των οποίων ήταν €53,3 εκατομ. για το 2022, ενώ για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2023 το ποσό αυτό ανήλθε στα €157,9 εκατομ.).
4. Το συνολικό ποσό των πληρωτέων τόκων ως ποσοστό του ΑΕΠ, ως ποσοστό των συνολικών εσόδων και ως ποσοστό του δημόσιου χρέους ακολουθεί πτωτική πορεία για την περίοδο αναφοράς 2021-2023.

Ο δείκτης «τόκοι πληρωτέοι προς ΑΕΠ» προβλέπεται να προσεγγίσει το 1,3% το 2023 σε σύγκριση με 1,8% το 2021 και ο δείκτης «τόκοι πληρωτέοι προς τα συνολικά έσοδα της γενικής κυβέρνησης» προβλέπεται να προσεγγίσει το 2,9% από 4,3% το 2021, ενώ ο δείκτης των «καταβληθέντων τόκων ως ποσοστό του δημόσιου χρέους» προβλέπεται να προσεγγίσει το 1,6% το 2023 από 1,8% το 2021.

5. Παρά τη συνεχή αύξηση των βασικών επιτοκίων από την ΕΚΤ και τη συνακόλουθη αύξηση των αποδόσεων των Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Ομολόγων, τα οποία αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης του κράτους, το μέσο σταθμικό κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους συγκρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα για τους λόγους που προαναφέρθηκαν και συγκεκριμένα στο 1,8% στο τέλος του 2022 από 1,6% στο τέλος του 2021, ενώ για το 2023 προβλέπεται να προσεγγίσει περίπου το 2%, εφόσον τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ από τον Ιούλιο του 2022 αυξήθηκαν κατά 450 μονάδες βάσης.
6. Το θέμα της επίπτωσης στο δημόσιο χρέος από τη συνεχή αύξηση των επιτοκίων είναι υψίστης σημασίας για την κυβέρνηση και ως εκ τούτου παρακολουθείται στενά και λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό της κυβερνητικής πολιτικής.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της προς εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που εκπηγάει από το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του τελικού απολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις προχώρησαν στις εξής επισημάνσεις ως προς τη δημοσιονομική πολιτική που ακολουθήθηκε το 2022:

1. Σημειώνουμε τα αυξημένα έσοδα του κράτους, τα οποία ανήλθαν στα €9.259 εκατομ. και ήταν αυξημένα κατά €525 εκατομ. σε σχέση με τα έσοδα του 2021, κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων από τις φορολογίες ένεκα της ακρίβιας. Πιστεύουμε ότι το κράτος, λόγω αυτής της αυξημένης δυνατότητας που είχε και την οποία προβλέπεται ότι θα εξακολουθήσει να έχει και κατά το τρέχον έτος λόγω των μεγάλων αυξήσεων στις τιμές των καυσίμων και του ηλεκτρισμού, όφειλε σε αυτή την περίοδο υψηλού πληθωρισμού και ακρίβιας να στηρίξει την κοινωνία σε μεγαλύτερο βαθμό και πιο στοχευμένα, ειδικά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Αντιθέτως, το κράτος «επέστρεψε» πολύ μικρότερο ποσό σε μέτρα ανακούφισης από αυτό του ευρωπαϊκού μέσου όρου (1,8% ΑΕΠ). Κατά αναλογία το ύψος των εν λόγω μέτρων θα έπρεπε να είχε ανέλθει στα €500 εκατομ.
2. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ήταν αυξημένα έναντι των δαπανών λόγω των αυξημένων εσόδων από άμεση και έμμεση φορολογία. Η επίδραση της ακρίβιας ήταν καταλυτική.
3. Από την άλλη η αύξηση των δαπανών σε σχέση με πέρυσι αποδίδεται περισσότερο σε αύξηση των δαπανών προσωπικού και σε λειτουργικές δαπάνες. Οι μεταβιβάσεις μειώθηκαν με τη μεγαλύτερη μείωση να σημειώνεται στις κοινωνικές παροχές. Οι πραγματικές δαπάνες για κοινωνικές παροχές το 2022 ήταν €1.057 εκατομ., δηλαδή μειωμένες κατά €291 εκατομ. σε σχέση με το ύψος των κοινωνικών παροχών του 2021. Το κράτος οφείλει να αποκαταστήσει μέρος της αγοραστικής δύναμης του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων μέσα από την αναπροσαρμογή επιδομάτων που παραμένουν στάσιμα, όπως το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.
4. Οι πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες για το 2022 περιορίστηκαν στα €782 εκατομ., ενώ ο προϋπολογισμός του έτους προέβλεπε κονδύλια ύψους €1.124 εκατομ., δηλαδή η υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών άγγιξε μόλις το 70% των εγκεκριμένων δαπανών. Το χαμηλό αυτό ποσοστό υλοποίησης αποβαίνει σε βάρος της πραγματικής ανάπτυξης της οικονομίας. Το κράτος, ως κρίσιμος οικονομικός φορέας ανάπτυξης, όφειλε να εξεύρει τους τρόπους να υλοποιήσει πλήρως τις δεσμεύσεις του μέσα από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.
5. Η καταβολή μερίσματος προς το κράτος από τους ημικρατικούς οργανισμούς έχει μειωθεί δραματικά, αφού καταβλήθηκαν μόνο €23 εκατομ. από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Παρά το γεγονός ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είναι η μόνη από τους ημικρατικούς οργανισμούς η οποία τα τελευταία χρόνια αποδίδει μερίσμα στο κράτος, αυτό αποδεικνύει ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί μπορούν να είναι βιώσιμοι και κερδοφόροι και να λειτουργούν ως σταθεροποιητικός παράγοντας προς όφελος του συνόλου της κοινωνίας και της οικονομίας.
6. Οι πραγματικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες και αγορά υπηρεσιών έχουν πλέον εκτοξευθεί στα €113 εκατομ., ενώ για το 2021 ήταν €109 εκατομ. Η συγκεκριμένη δαπάνη τα τελευταία δέκα χρόνια έχει υπερδιπλασιαστεί με την προηγούμενη κυβέρνηση να έχει καταφέρει να σπαταλήσει εκατοντάδες εκατομμύρια σε υπηρεσίες αμφιβόλου αναγκαιότητας, σε αγορά υπηρεσιών ατόμων με διαβλητές διαδικασίες, ενώ με την πρακτική της συνέβαλε στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και στη θυματοποίηση χιλιάδων εργαζομένων.
7. Ο πληθωρισμός και η συνακόλουθη αύξηση των τιμών συνέβαλαν στην αύξηση των εσόδων του κράτους. Ενώ υπάρχουν διαθέσιμοι αναπτυξιακοί πόροι, δεν διοχετεύονται αποτελεσματικά στην οικονομία εξαιτίας του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών. Δεν αυξάνεται το διαθέσιμο εισόδημα

των ευάλωτων ομάδων και οι κοινωνικές ανισότητες διογκώνονται. Το 2022 24 000 συμπολίτες μας βρέθηκαν σε συνθήκες σοβαρής υλικής στέρησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για έγκριση της σχετικής απόφασης όσον αφορά τον τελικό απολογισμό για το οικονομικό έτος 2022 σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος υπό την επιφύλαξη όλων των μελών της για τοποθέτηση στο στάδιο της συζήτησής της από την ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2022 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στον λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2022,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το έτος 2022,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2022, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2022.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες, επί θέματος αρχής;

Κύριε Κουλία.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι καθιερωμένη η έκθεση που κατατίθεται στην επιτροπή Ελέγχου διά το προηγούμενο έτος. Είναι δυνάμει του Συντάγματος υποχρέωση να περνά από την επιτροπή και εν συνεχεία να καταλήγει ενώπιον του σώματος προς τελική έγκριση. Έγινε συζήτηση εκτεταμένα. Είναι ομόφωνη, αντιλαμβάνομαι, η θέση για την έγκρισή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ψηφίζουμε για την απόφαση, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η απόφαση εγκρίνεται ομόφωνα.

Το όγδοο θέμα πιτλοφορείται «Σχέδιο ψηφίσματος για υιοθέτηση του αναθεωρημένου Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία». Κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών. Θεωρώ ότι είχατε αναγνώσει και μελετήσει τον Χάρτη.

Να τον διαβάσουμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ωραία! Να προχωρήσουμε.

Να παρακαλέσω τον γραμματέα της επιτροπής να διαβάσει τον Χάρτη. Είναι αρκετά μεγάλος, συνάδελφοι, επιμένετε; Θεωρώ ότι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τον Χάρτη, με όλο τον σεβασμό προς όλους, τον έχουμε στα χέρια μας δύο βδομάδες. Όσοι συνάδελφοι δεν τον διάβασαν... Απ' εκεί και πέρα υπάρχει το ψήφισμα, το οποίο βεβαίως να διαβαστεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...και τον Χάρτη θα τον δώσει στη δημοσιότητα αμέσως η Βουλή των Αντιπροσώπων και να αναρτηθεί και στη σελίδα της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, αν θυμάστε, ήμασταν έτοιμοι να ψηφίσουμε, θεωρώ, με ευρύτατη συναίνεση και το ψήφισμα και να υιοθετήσουμε ταυτόχρονα τον Χάρτη. Πριν από δύο βδομάδες εισηγηθήκαμε, για να υπάρχει ακριβώς χρόνος και να δοθεί η απαιτούμενη σημασία, να έρθει να συζητηθεί σε αυτή την ολομέλεια και ευτυχώς τα θέματα είναι τέτοια που μας επιτρέπουν σε μισή ώρα από την ώρα έναρξης να ακούσουμε αυτό το πολύ σημαντικό κείμενο, όχι εμείς, να διαβαστεί, γιατί οι συνεδριάσεις της ολομέλειας μεταδίδονται ζωντανά για όσους μας παρακολουθούν και για όσους άλλους συνεχίζουν να ενδιαφέρονται για τα του κοινοβουλίου.

Η σημερινή μέρα είναι η Διεθνής Ημέρα Ανεκτικότητας, πρέπει να πω, καθιερωμένη από το 1996, νομίζω ότι εν' καλά να στείλουμε το μήνυμα, να μην προσπεράσουμε ούτε και το ψήφισμα ούτε και το κείμενο της Χάρτας. Αυτό άλλωστε, επειδή εμείς έχουμε πρόθεση να τοποθετηθούμε, θα απομειώσει σημαντικά τζιαι τον χρόνο που χρειάζεται, για να τοποθετηθούμε, τζιαι θα μείνουμε μόνο σε κάποιες γενικές διαπιστώσεις. Αυτή είναι δέσμευση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Συνάδελφοι, κύριε Λεωνίδου, ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κατανόω πλήρως αυτά που είπε ο συνάδελφος ο κ. Λουκαΐδης, αλλά έχω την άποψη ότι, αν πάμε με αυτή την τακτική, κατά πάσα πιθανότητα θα πρέπει να είναι και λογική ανάγκη κάθε φορά να συζητούμε και να αναγιγνώσκονται και όλα τα νομοθετήματα. Άρα, μήπως εισάγουμε μία νέα, καινοτόμο διαδικασία; Γι' αυτό η άποψή μου είναι να διαβαστεί το ψήφισμα, κυρία Πρόεδρε, και να... Είναι κατανοητό το περιεχόμενο και μέσα από το ίδιο το ψήφισμα, το οποίο διαβάσαμε πολλές φορές σήμερα, για να το κατανοήσουμε και να μπορέσουμε να ψηφίσουμε σήμερα.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ απλά να πω -αν γίνεται αποδεκτό από τον κ. Λουκαΐδη τζιαι επιμένει να διαβαστεί η Χάρτα, να διαβαστεί η Χάρτα, αλλά δεν θα μιλήσει κανείς, απ' ης στιγμής θα ακουστούν όλα- να ακούσουμε το ψήφισμα, τη Χάρτα και τελειώσαμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γιατί να μη μιλήσουμε;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όι, όι. Το ψήφισμα και τη Χάρτα ή τότε το ψήφισμα, συμφωνώ με τον κ. Λεωνίδου, και να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι για μας αν θα διαβαστεί ή όχι το ψήφισμα, απλά αυτό που ζητούμε είναι να υπάρξει τοποθέτηση ειδικά για εμάς, οι οποίοι δεν θα στηρίξουμε το συγκεκριμένο ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μόνο σίγουρο είναι ότι μέχρι τώρα θα διαβάζαμε και τη Χάρτα και το ψήφισμα.

Λοιπόν, νομίζω, επειδή δημιουργείται πλειοψηφία, να παραλείψουμε την ανάγνωση της Χάρτας, όμως να προχωρήσει ο κύριος...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Να πείτε ό,τι θέλετε, κύριε Λουκαΐδη.

(Ο σχετικός Χάρτης)

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΗ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΜΕΙΣ, ΤΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ,

Έχοντας υπόψη τις διεθνείς συμβάσεις και πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουν υπογραφεί και/ή επικυρωθεί από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και ιδιαίτερα τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 1 της εν λόγω Σύμβασης, το οποίο ορίζει τις φυλετικές διακρίσεις ως «...κάθε διάκριση, αποκλεισμό, περιορισμό ή προτίμηση στη βάση της φυλής, του χρώματος, της καταγωγής ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, η οποία έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την ακύρωση ή τη μείωση της αναγνώρισης, απόλαυσης ή άσκησης επί ίσοις όροις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό ή σε οποιοδήποτε άλλο τομέα της δημόσιας ζωής...»,

Έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και ιδιαίτερα το άρθρο 14 αυτής, το οποίο απαγορεύει τις διακρίσεις, σε σχέση με τα προστατευόμενα από τη σύμβαση δικαιώματα,

Έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο αρ. 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο εισάγει γενική απαγόρευση κατά των διακρίσεων, σε σχέση με την απόλαυση κάθε δικαιώματος που ορίζεται με νόμο,

Έχοντας υπόψη τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και ιδιαίτερα το άρθρο 19, παράγραφος 1, σύμφωνα με το οποίο τα μέρη υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, στο πλαίσιο των εν ισχύ εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων κατά της παραπλανητικής προπαγάνδας, σε σχέση με τη μετανάστευση, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο για την απαγόρευση των διακρίσεων,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία παρέχει στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα την εξουσία να «...λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων...» και διευκολύνει την αστυνομική και δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την πρόληψη και την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας,

Έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος προβλέπει στο άρθρο 21 για την απαγόρευση των διακρίσεων «*λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή άλλων πεποιθήσεων, πολιτικών απόψεων, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού*»,

Έχοντας υπόψη τις Γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), ιδιαίτερα τον Κώδικα Καλής Συμπεριφοράς των πολιτικών κομμάτων, όπως και τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, τα οποία προσδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην επίτευξη του στόχου της ισότητας και μη διάκρισης,

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), ιδιαίτερα όσες αφορούν στην καταπολέμηση της ρητορικής μίσους, του μουσουλμανικού ρατσισμού και τον αντισημιτισμού,

Λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά κείμενα που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, ειδικότερα αυτά που αφορούν στην καταπολέμηση της ρητορικής μίσους, της αφοφοβίας ή του ρατσισμού εναντίον του μαύρου πληθυσμού και των αθιγγάνων,

του αντισημιτισμού, της ισλαμοφοβίας ή του μουσουλμανικού μίσους και όλων των άλλων μορφών μισαλλοδοξίας,

Αναγνωρίζοντας ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτά κατοχυρώνονται στις διεθνείς συμβάσεις και πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουν υπογράψει και/ή επικυρώσει τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, περιλαμβάνουν το δικαίωμα του ελεύθερου και ανεμπόδιστου πολιτικού λόγου και διαλόγου,

Έχοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις ίδιες αυτές διεθνείς συμβάσεις και πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι πολιτικές ελευθερίες δεν είναι απόλυτες έναντι του αντίστοιχου θεμελιώδους δικαιώματος προστασίας των ατόμων από τις φυλετικές διακρίσεις και ότι ως εκ τούτου δεν μπορεί να γίνεται κατάχρηση των πολιτικών ελευθεριών με σκοπό την εκμετάλλευση, την πρόκληση ή την υποκίνηση σε προκατάληψη στη βάση της φυλής, του χρώματος, της εθνικής καταγωγής ή εθνικότητας ή για ψηφοθηρικούς λόγους,

Θεωρώντας ότι η Ευρώπη, αντλώντας από την ιστορία της, είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένη με το καθήκον να μνημονεύει, να επαγρυπνεί και να εναντιώνεται σε κάθε μορφή ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, περιλαμβανομένης της αφοροβίας/μαύρου ρατσισμού και του ρατσισμού κατά των αθιγγάνων, του αντισημιτισμού, της ισλαμοφοβίας/μουσουλμανικού ρατσισμού, του ρατσισμού κατά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, του σεξισμού, της ξενοφοβίας, καθώς και των εγκλημάτων γενοκτονίας, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας ή των εγκλημάτων πολέμου, καταδικάζει κάθε προσπάθεια δημόσιας άρνησης, υποβάθμισης, δικαιολόγησης ή αποδοχής τέτοιων εγκλημάτων,

Ανησυχώντας βαθύτατα για την αναβίωση της ρητορικής που παρουσιάζει τους μετανάστες και τους πρόσφυγες ως απειλή και βάρος για την κοινωνία και που συνακόλουθα αυξάνει τις αρνητικές αντιδράσεις του κοινωνικού συνόλου έναντι της μετανάστευσης και των μεταναστών,

Ανησυχώντας βαθύτατα για την αύξηση των εγκλημάτων μίσους στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τη διάδοση της ρητορικής μίσους, που εκφράζεται επίσης και μέσα από τον πολιτικό λόγο, ιδιαίτερα στο διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,

Έχοντας επίγνωση των ιδιαίτερων καθηκόντων και ευθυνών των πολιτικών κομμάτων στη δημοκρατική διαδικασία, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την υπεράσπιση, διατύπωση και πραγμάτωση των βασικών αρχών της δημοκρατικής κοινωνίας, παρέχοντας προς τον σκοπό αυτό πλατφόρμα συζήτησης για θέματα στα οποία ενδέχεται να υπάρχουν διαφορές απόψεων,

Συνεκτιμώντας τις διαφορετικές απόψεις στη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων και επιτρέποντας την επίλυση συγκρούσεων συμφερόντων και απόψεων μεταξύ διαφόρων κοινωνικών ομάδων μέσω του διαλόγου και όχι μέσω της εξαίρεσης και της σύγκρουσης και την επιλογή εκπροσώπων σε διάφορα επίπεδα για ενεργό συμμετοχή στην πολιτική διαδικασία,

Έχοντας την πεποίθηση ότι η ελεύθερη χρήση των πολιτικών δικαιωμάτων μπορεί και πρέπει να συμβαδίζει με τη σταθερή προάσπιση της αρχής της μη διάκρισης και να είναι σύμφυτη με την ίδια τη δημοκρατική διαδικασία και

Επιπλέον ότι η εκπροσώπηση των μειονοτήτων στην πολιτική διαδικασία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δημοκρατικής διαδικασίας, δεδομένου ότι τα πολιτικά κόμματα είναι ή πρέπει να είναι αντανάκλαση της κοινωνίας,

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ ΑΡΧΩΝ:

- Υπεράσπισης των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών και απόρριψης κάθε μορφής ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, ρητορικής μίσους και υποκίνησης σε φυλετικό μίσους,
- Λήψης ξεκάθαρων και σταθερών θέσεων κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του μίσους και της μισαλλοδοξίας, ανεξαρτήτως του λόγου και του τρόπου εκδήλωσής τους,
- Άρνησης προβολής, δημοσίευσης, διάδοσης ή υποστήριξης με οποιοδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένου του διαδικτύου, απόψεων και θέσεων που υποστηρίζουν, προωθούν ή υποκινούν ή, εύλογα, δύναται να εκληφθεί ότι υποστηρίζουν, προωθούν ή υποκινούν με οποιοδήποτε τρόπο την κατασκευοφάντηση, το μίσος ή τη διαπόμπευση προσώπου ή ομάδας προσώπων, καθώς και την προσβολή, προώθηση αρνητικού στερεοτύπου, στιγματισμό ή απειλή σε σχέση με τέτοιο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων και τη δικαιολόγηση όλων των προηγούμενων τύπων έκφρασης στη βάση της φυλής, του χρώματος, της καταγωγής, της εθνικής ή εθνικής καταγωγής, της ηλικίας, αναπηρίας, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, φύλου, χρώματος, της ταυτότητας φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της κοινωνικής καταγωγής και άλλων προσωπικών χαρακτηριστικών, αντιμετωπίζοντας με αποφασιστικότητα τη ρητορική μίσους και τη συμπεριφορά μίσους στις κομματικές τάξεις, προωθώντας και επενδύοντας αντίθετα σε μια εναλλακτική αφήγηση και ρητορική συμβατή με τα ανθρώπινα δικαιώματα,
- Υπεύθυνη και δίκαιη διαχείριση ευαίσθητων θεμάτων που αφορούν στα προαναφερόμενα πρόσωπα και ομάδες, αποφεύγοντας τα αρνητικά στερεότυπα και τον στιγματισμό,

- Αποχή από κάθε μορφή πολιτικής συμμαχίας ή συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα με οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα που υποκινεί σε φυλετικές ή εθνοτικές προκαταλήψεις και φυλετικό μίσος,
- Προαγωγή της δίκαιης εκπροσώπησης των προαναφερομένων σε όλα τα επίπεδα των πολιτικών κομμάτων, υπογραμμίζοντας την ιδιαίτερη ευθύνη των κομματικών ηγεσιών να ενθαρρύνουν και υποστηρίζουν την επιλογή υποψηφίων από αυτές τις ομάδες και πρόσωπα σε πολιτικές θέσεις ή ως μέλη του κόμματος,

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ, ΔΕΣΜΕΥΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ, ώστε όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με κομματικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένων όλων όσοι εμπλέκονται σε προεκλογικές εκστρατείες, να λάβουν γνώση των ανωτέρω και να ενεργούν πάντοτε σύμφωνα με τις πιο πάνω αρχές.

Με στόχο όλες οι προαναφερθείσες αρχές να τηρούνται από τα μέλη των κομμάτων, ώστε να έχουν τον αναμενόμενο θετικό αντίκτυπο, δεσμευόμαστε ότι **σε περίπτωση μη συμμόρφωσης θα προβαίνουμε στα ακόλουθα:**

- Επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων στα μέλη των πολιτικών κομμάτων των οποίων τα λόγια ή οι πράξεις, περιλαμβανομένων των εκφραζομένων μέσω διαδικτύου, παραβιάζουν τις πιο πάνω αρχές, υπονομεύοντας τη συμβολή των κομμάτων στη δημιουργία ανοιχτών και χωρίς αποκλεισμούς και ρατσισμό, κοινωνιών.
- Επιβολή κυρώσεων ανάλογων με τη βαρύτητα της παράβασης, όπως οικονομικές ή άλλης φύσεως κυρώσεις, που δύναται να περιλαμβάνουν τον προσωρινό αποκλεισμό από εσωτερικές κομματικές διεργασίες, τον αποκλεισμό από εκλογικούς καταλόγους και την κομματική διαγραφή.

Όλα τα δημοκρατικά πολιτικά κόμματα ενθαρρύνονται να υπογράψουν τον παρόντα Χάρτη και να τηρήσουν τις απορρέουσες δεσμεύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, με βάση τον ορισμό που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας) και τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ρύθμιση της λειτουργίας των πολιτικών κομμάτων, **για σκοπούς του παρόντος Χάρτη, ως «πολιτικό κόμμα»** ορίζεται *«η ελεύθερη ένωση ατόμων, με στόχο μεταξύ άλλων την έκφραση της πολιτικής βούλησης του λαού και την επιδίωξη συμμετοχής και συνδιαμόρφωσης της διακυβέρνησης της χώρας μεταξύ άλλων με την ανάδειξη υποψηφίων σε εκλογές»*, ανεξαρτήτως εάν ο σχηματισμός και/ή η ένωση τέτοιων προσώπων αυτοπροσδιορίζεται ως κόμμα, πολιτικό κόμμα, κίνημα ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, παρακαλώ να προχωρήσουμε ευθύς αμέσως στην ανάγνωση του ψηφίσματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για υιοθέτηση του αναθεωρημένου Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Αναγνωρίζοντας την έξαρση του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας, της ρητορικής μίσους και την αύξηση των εγκλημάτων μίσους στην ευρωπαϊκή ήπειρο, αλλά και στην Κυπριακή Δημοκρατία,

Ανησυχώντας για την αυξανόμενη έκφραση της ρατσιστικής ρητορικής και της υποκίνησης μίσους από πολιτικά κόμματα και πρόσωπα, περιλαμβανομένης της διάδοσής τους μέσω του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης,

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη ότι η ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές οδηγεί στην κανονικοποίηση ιδεολογημάτων και πράξεων που συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του Ποινικού Κώδικα και των νομικά δεσμευτικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει διεθνώς η Κυπριακή Δημοκρατία,

Αναγνωρίζοντας τα ιδιαίτερα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των δημοκρατικών πολιτικών δυνάμεων της Δημοκρατίας ως φορέων προστασίας και διαφύλαξης της δημοκρατικής πολιτικής διεργασίας και της δημοκρατικής κοινωνίας,

Σημειώνοντας ότι η ελευθερία των πολιτικών δικαιωμάτων πρέπει και να συμβαδίζει με την απαρέγκλιτη προάσπιση της αρχής της μη διάκρισης και να είναι σύμφυτη με την ίδια τη δημοκρατική διαδικασία,

Υπογραμμίζοντας ότι η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει υιοθετήσει τον αναθεωρημένο Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία, που συντάχθηκε σε συνεργασία με τη Διακομματική Ομάδα κατά του Ρατσισμού και της Διαφορετικότητας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ARDI), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή της Βενετίας), ο

οποίος λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ή τις συγκεκαλυμμένες μορφές ρατσισμού που δυστυχώς έχουν αναπτυχθεί, καθώς και τα νέα μέσα έκφρασης τέτοιων ειδεχθών φαινομένων, περιλαμβανομένου του διαδικτύου και των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με το οποίο υιοθετείται ο αναθεωρημένος Χάρτης καλούνται τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών του να τον υιοθετήσουν και να τον προωθήσουν ανάμεσα στα κοινοβουλευτικά κόμματα που τα απαρτίζουν,

Ψηφίζει ως ακολούθως:

1. *Καταδικάζει* την έξαρση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και κάθε μορφής διάκρισης, της ρητορικής μίσους, αλλά και της υποκίνησης και διενέργειας εγκληματικών πράξεων.
2. *Καταδικάζει* την ύπαρξη και δράση κομμάτων, οργανώσεων και κινημάτων που είτε άμεσα είτε συγκεκαλυμμένα προωθούν στην Ευρώπη τον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία και προάγουν ιδεολογήματα που υποσκάπτουν καίρια θεμελιώδεις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.
3. *Εκφράζει* τη δέσμευσή της για την προαγωγή και προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την απαγόρευση και καταπολέμηση όλων των διακρίσεων και συναφών εγκληματικών πράξεων, όπως υπαγορεύεται από τις διεθνείς συμβάσεις που κυρώθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
4. *Χαιρετίζει* την έγκριση από το Συμβούλιο της Ευρώπης του αναθεωρημένου και ενισχυμένου Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία και προχωρεί στην υιοθέτησή του.
5. *Καλεί* τα κοινοβουλευτικά κόμματα να προσχωρήσουν στον εν λόγω Χάρτη, ο οποίος αναγνωρίζει την ευθύνη των κομμάτων στην καταπολέμηση του ρατσισμού και του οποίου ο οικουμενικός χαρακτήρας είναι αυταπόδεικτος.
6. *Καλεί* τα κοινοβουλευτικά κόμματα σε αυτοδέσμευση με τη θέσπιση εσωτερικών διατάξεων και την ενσωμάτωση, σε όλες τις εκφάνσεις της εσωτερικής και της δημόσιας δράσης τους, μηχανισμού ελέγχου, αλλά και κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Χάρτη.
7. *Καλεί* τα κοινοβουλευτικά κόμματα να αναλάβουν δράσεις που να προάγουν την ανοχή, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού προς την κατεύθυνση της δημιουργίας μη ρατσιστικής και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Η συζήτηση του ψηφίσματος, που στοχεύει στην υιοθέτηση του Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία, θα έλεγα ότι έχει ιστορικό χαρακτήρα. Και έχει ιστορικό χαρακτήρα, όχι γιατί λαμβάνει χώρα και συμπίπτει -τυγχάνει να συμπίπτει, όπως είπα τζιαι προηγουμένως- με τη Διεθνή Ημέρα για την Ανεκτικότητα, όπως αυτή έχει οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Έχει ιστορική σημασία, γιατί δυστυχώς τα φαινόμενα αναβίωσης του ρατσισμού, του φυλετικού μίσους, της ανόδου της ακροδεξιάς χτυπούν έντονα τον κώδωνα του κινδύνου σε μια ήπειρο που έχει γεννήσει τον φασισμό και τον ναζισμό, που έχει οδηγήσει σε εκατόμβες νεκρών θυμάτων στην ήπειρό μας φαινόμενα που δυστυχώς έχουν χτυπήσει με πολύ έντονο τρόπο και τη δική μας πόρτα στη δική μας μικρή χώρα, έστω και αν η δική μας χώρα έχει υποφέρει επίσης τα πάνδεινα, πέρα από τις συνέπειες του Παγκοσμίου Πολέμου, από τη δράση του φασισμού και στη χώρα μας. Τζιαι τούτο είναι που κάμνει ιστορική τη συζήτηση και την προοπτική υιοθέτησης μέσα από το ψήφισμα του εν λόγω Χάρτη.

Θέλω, προτού αναφερθώ επί της ουσίας, να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την πολιτική βούληση που έχουν επιδείξει, για την ετοιμότητα που έχουν επιδείξει, αλλά και τη διάθεση συναίνεσης, ώστε να προωθηθεί ως πρόταση ομόφωνη της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το εν λόγω ψήφισμα, που υιοθετεί τον υπό αναφορά Χάρτη.

Θέλω επίσης να πω ότι πρόκειται για μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία που έχει λάβει χώρα στα πλαίσια της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία συστηματικά ασχολείται και δραστηριοποιείται στον τομέα της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας του κράτους δικαίου. Και θέλω να ευχαριστήσω και τους συναδέλφους που εκπροσωπούν το κυπριακό κοινοβούλιο στην

Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα πλείστα όσα ζητήματα από κοινού δραστηριοποιούμαστε, για να αναδείξουμε θέματα που έχουν να κάμουν με τον ίδιο τον χαρακτήρα του οργανισμού, αλλά έχουν να κάμουν ασφαλώς τζιαι με θέματα κυπριακού ενδιαφέροντος.

Σε ό,τι αφορά την ουσία αυτού που συζητούμε, δεν θέλω να διαβάσω τον Χάρτη, μιας τζιαι δυστυχώς δεν διαβάστηκε, όμως θέλω κάποιες βασικές αναφορές να κάμω, όπως αυτές περιλαμβάνονται αυτούσιες στον Χάρτη, για να γνωρίζουμε και εμείς, αλλά τζιι ο κόσμος που μας ακούει, ο οποίος καλείται να μας ελέγχει στη βάση της αυτοδέσμευσης που λαμβάνουμε ως προς τα πιο κάτω:

Κοινωνία των πολιτών, δημοσιογραφικός κόσμος, μέσα μαζικής ενημέρωσης, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες είχαν καλεστεί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μπορούν και πρέπει να μας ελέγχουν, γιατί δεσμευόμαστε σήμερα να υπερασπιζόμαστε τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα τζιαι τις δημοκρατικές αρχές και να απορρίπτουμε κάθε μορφή ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, κάθε μορφή ρητορικής μίσους και υποκίνησης φυλετικού μίσους.

Αυτοδεσμευόμαστε σήμερα για τη λήψη ξεκάθαρων και σταθερών θέσεων κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του μίσους και της μισαλλοδοξίας, ανεξαρτήτως του λόγου και του τρόπου εκδήλωσής τους. Αυτοδεσμευόμαστε μέσα από αυτό τον Χάρτη ως προς την άρνηση προβολής, δημοσίευσης, διάδοσης, υποστήριξης με οποιοδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένου του διαδικτύου, απόψεων και θέσεων που υποστηρίζουν, προωθούν ή υποκινούν ή εύλογα δύναται να εκληφθεί ότι υποστηρίζουν, προωθούν ή υποκινούν με οποιοδήποτε τρόπο την κατασυκοφάντηση, το μίσος ή τη διαπόμπευση προσώπου ή ομάδας προσώπων, καθώς και την προσβολή, προώθηση αρνητικού στερεότυπου, στιγματισμό ή απειλή σε σχέση με τέτοιο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων και τη δικαιολόγηση όλων των προηγούμενων τύπων έκφρασης στη βάση της φυλής, του χρώματος, της καταγωγής, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, της ηλικίας, αναπηρίας, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, φύλου, χρώματος ή ταυτότητας φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της κοινωνικής καταγωγής και άλλων προσωπικών χαρακτηριστικών, αντιμετωπίζοντας με αποφασιστικότητα τη ρητορική μίσους και τη συμπεριφορά μίσους στις κομματικές τάξεις, εντός των κομμάτων μας δηλαδή, προωθώντας και επενδύοντας αντίθετα σε ένα εναλλακτικό αφήγημα και ρητορική συμβατά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δεσμευόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε υπεύθυνη και δίκαιη διαχείριση ευαίσθητων θεμάτων, που αφορούν στα προαναφερόμενα πρόσωπα και ομάδες, αποφεύγοντας τα αρνητικά στερεότυπα και τον στιγματισμό τους. Δεσμευόμαστε -και το υπογραμμίζω- σε αποχή από κάθε μορφή πολιτικής συμμαχίας ή συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα με οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα υποκινεί φυλετικές ή εθνοτικές προκαταλήψεις και πολιτικό μίσος και φυλετικό μίσος. Δεσμευόμαστε για την προαγωγή της δίκαιης εκπροσώπησης των προαναφερομένων σε όλα τα επίπεδα των πολιτικών κομμάτων, υπογραμμίζοντας την ιδιαίτερη ευθύνη των κομματικών ηγεσιών να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν την επιλογή υποψηφίων από αυτές τις ομάδες και πρόσωπα σε πολιτικές θέσεις ή ως μέλη του κόμματος.

Αυτά και αρκετά άλλα είναι μέρος των δεσμεύσεων που με επίσημο τρόπο αναλαμβάνουμε ως πολιτικές δυνάμεις, εφόσον υπερψηφιστεί το ψήφισμα και υιοθετηθεί ο Χάρτης. Αυτά που είναι καταγραμμένα, τα σημαντικά, στο χαρτί -τζιαι αυτή είναι η ουσία της παρέμβασής μου, πέραν της απλής ενημερωτικής αναφοράς- θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή στην πράξη. Και αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα, γιατί δεσμεύσεις ή αυτοδεσμεύσεις, ρητορικές δεσμεύσεις, πολλές φορές αναλαμβάνονται, αλλά στην πράξη καταστρατηγούνται. Και εδώ είναι που θα κριθούμε όλοι.

Εύχομαι και ελπίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι μετά από την υιοθέτηση του Χάρτη -τζιαι εύχομαι και την υπογραφή του από το σύνολο των κομμάτων του δημοκρατικού τόξου που είναι σ' αυτό το κοινοβούλιο- δεν πρόκειται να ξαναπαρουσιάσουμε είτε ευθέως είτε έμμεσα ως τρίτο Αττίλα τους μετανάστες και τους πρόσφυγες, γιατί ο Αττίλας στη χώρα μας σκότωσε, βίασε, λεηλάτησε, συνεχίζει να κατέχει το 37% της πατρίδας μας. Και ο καθένας καταλαβαίνει -τζιαι αναφέρομαι σε δηλώσεις δημόσιων αξιωματούχων- ότι, όταν τους παρουσιάζουμε ως τέτοιους, πολύ απλά τους παρουσιάζουμε ως τον απόλυτο εχθρό, τον μεγαλύτερο εχθρό αυτής της πατρίδας που είναι ο Αττίλας και η συνεχιζόμενη κατοχή και υποκινούμε μίσος σε βάρος τους.

Θέλω να πιστεύω και ελπίζω ότι στην πράξη πλέον δεν θα παρουσιάζουμε τους μετανάστες ή τους πρόσφυγες ως τους υπεύθυνους για όλα τα κακώς έχοντα σε αυτή τη χώρα και ως κίνδυνο και απειλή για τον πολιτισμό μας, για την οικονομία μας, ως κίνδυνο και απειλή για την ασφάλειά μας, ως κίνδυνο και απειλή για την παιδεία ή την υγεία σ' αυτή τη χώρα, ως κίνδυνο και απειλή για όλα τελικά, προτάσσοντας και παρουσιάζοντάς τους ως αποδιοπομπαίους τράγους, για να κρύψουμε τις δικές μας αμαρτίες και τα ελλείμματα προφανώς σε όλους τους τομείς που έχω αναφέρει τζιαι να συγκαλύψουμε ακριβώς τις δικές μας τις ευθύνες, διότι όσοι συνειδητά παρουσιάζουν την ομάδα αυτή ως απειλή τζιαι κίνδυνο για όλα τα προηγούμενα πολύ απλά απαλλάσσουν από ευθύνες όσους δεν κάμνουν σωστά τη δουλειά τους είτε στην παιδεία είτε στην υγεία είτε στην οικονομία είτε στη στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού είτε σε όλα τα άλλα τα οποία έχω αναφέρει. Αυτό πολύ απλά κάμνουν! Κι έν' συνειδητά που το κάμνουν βέβαια ή έστω ασυνειδητά.

Τούτων λεχθέντων, επειδή είπα ότι η ακροδεξιά είναι και σε αυτό τον χώρο, σε αυτό το κοινοβούλιο, δυστυχώς και επειδή η ακροδεξιά έχει βαρύτερες ευθύνες και για τα πρόσφατα ρατσιστικά, φασιστικά πογκρόμ

σε Λεμεσό και Χλώρακα και επειδή είναι πολλά τα σημάδια, οι ενδείξεις, τα γεγονότα που καταμαρτυρούν παρόμοιες, ανάλογες καταστάσεις με αυτές που έζησε η ανθρωπότητα στην περίοδο του μεσοπολέμου, δεν υπάρχει κανένας δημοκράτης πολίτης που έσει ανθρωπιά, χαρακτηρίζεται από συναισθήματα αλληλεγγύης, από αρχές τζιαι αξίες δημοκρατικές, που να ανεχτεί περαιτέρω τη ρατσιστική, τη φασιστική πρακτική ή ρητορική.

Ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης της ακροδεξιάς και του λόγου, του αφηγήματος που κουβαλά δεν είναι η δίωξή της· είναι η πολιτική και κοινωνική απομόνωσή της, ο πολιτικός και κοινωνικός στιγματισμός της. Θέλουμε να το τονίσουμε για ακόμα μια φορά, δεν έχουμε να κάμουμε με ακόμα μια φωνή στη δημοκρατία, όταν αναφερόμαστε στην ακροδεξιά, έχουμε να κάμουμε με μια φωνή κατά της δημοκρατίας, όσο τζιαι αν προσπαθεί να καμουφλάρει αυτή την πραγματικότητα με φτιασίδα προσωρινά. Όταν θα βρεθεί σε θέση ισχύος, τότε θα διερωτόμαστε ποιος θα καλείται να προστατεύσει ποιον. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να βρεθεί σε θέση ισχύος. Είναι σοβαρό το καθήκον μας.

Θέλω να πιστεύω ότι σήμερα κάμουμε ένα σημαντικό βήμα, για να ανατρέψουμε κακές πρακτικές του παρελθόντος τζιαι να ξεκινήσει πραγματικά μια άλλη πορεία στην πολιτική ζωή της χώρας, που θα αφαιρέσει το έδαφος με όρους πολιτικούς κάτω από τα πόδια της ρατσιστικής, φασιστικής ακροδεξιάς, ώστε να κυριαρχήσουν οι αξίες που όλοι, στα λόγια τουλάχιστον, πρεσβεύουμε τζιαι πρέπει να τις κάμουμε τζιαι πράξη, τις αρχές τις οποίες έχω περιγράψει, της δημοκρατίας, της ισότητας, της δικαιοσύνης, της ίσης μεταχείρισης όλων των ανθρώπων, ανεξαρτήτως των όποιων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών έχουν. Γιατί για μας είναι ρήση μεν, αλλά είναι τζιαι βίωμα η αρχή, η θέση ότι είμαστε ή πρέπει να είμαστε όλοι ίσοι, την ίδια ώρα που μπορούμε να είμαστε τζιαι όλοι μεταξύ μας διαφορετικοί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λουκαΐδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ευσταθίου.

Μέχρι να έρθει ο κ. Ευσταθίου στο βήμα, θα ήθελα επί ευκαιρίας να ευχαριστήσω θερμά και να συγχαρώ τους συνάδελφους βουλευτές και βουλευτριά που συμμετέχουν στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Η δουλειά που γίνεται από τους συναδέλφους είναι εξαιρετική, εξού και έχουμε σήμερα ενώπιον του σώματος την ψήφιση αυτού του Χάρτη, αλλά και του ψηφίσματος και είναι σε αυτό το πλαίσιο, πως ο θεματοφύλακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης ακριβώς προσηματοδοτεί τον δρόμο και την κατεύθυνση που θα πρέπει να ακολουθήσουμε.

Συνάδελφε, σας ακούμε, κύριε Κωστή Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για τα καλά σας λόγια.

Ασφαλώς και θα ψηφίσω το ψήφισμα αυτό, σαν είχα και τη χαρά και την τιμή να δώσω κάποιες ιδέες κατά την τροποποίηση του αρχικού κειμένου, με μία μικρή διόρθωση γραμματικής φύσεως στην έβδομη παράγραφο. Δεν είναι ανοχή που θέλουμε, έν' ανεκτικότητα που θέλουμε στην κοινωνία μας. Ανέχεσαι κάτι κακό· η ανοχή είναι κάτι το κακό, εξού και η ανοχή στην ξενοφοβία και στον ρατσισμό. Η απάντηση είναι η ανεκτικότητα στον άλλο. Έτσι, παρακαλώ, να διορθωθεί.

Αν έχω ανεβεί στο βήμα, είναι επειδή θα μιλήσω για λίγο περισσότερο από τα τρία λεπτά, τα οποία δικαιούμαι από τη θέση μου.

Η χειρότερη, η άκρατη μορφή ρατσισμού είναι αυτό που ζούμε τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο, αλλά και στο εξωτερικό, που συνοψίζεται στην έκφραση «εμείς και οι άλλοι». Είναι ο διαχωρισμός των ανθρώπων στους δικούς μας και στους άλλους και αυτό το οποίο βλέπουμε σήμερα στην Παλαιστίνη και στο Ισραήλ είναι απόδειξη του πόσο πολύ χαμηλά έχουν πέσει η διεθνής κοινωνία, την οποία προάγουμε, και κάποιες αρχές οι οποίες θα πρέπει να τη διακρίνουν.

Το να σκοτώνεις τους άλλους με τα τυφλά κτυπήματα, επειδή είναι Ισραηλίτες ή Εβραίοι, όπως έκανε η Χαμάς, είναι μία άκρατη μορφή ρατσισμού, η οποία είναι ξένη και απαράδεκτη σε μία κοινωνία που τη θέλουμε να είναι πολιτισμένη. Το να σκοτώνεις και να βομβαρδίζεις νοσοκομεία και καταφύγια, διότι εκεί βρίσκονται οι άλλοι, όπως κάνει το Ισραήλ, και αυτό είναι μία άκρατη μορφή ρατσισμού, η οποία προσβάλλει την κοινωνία και τον άνθρωπο. Το να σκοτώνονται περίπου πεντακόσια μωρά την ημέρα, μέσο όρο, μέσο όρο -ακούστε πού έχει φτάσει η διεθνής κοινωνία, να λειτουργεί περίπου σαν στατιστικό λόγος και να φροντίζει να βλέπει τους αριθμούς, τετρακόσια με πεντακόσια μωρά την ημέρα, επειδή είναι Παλαιστίνιοι και επειδή βρίσκονται σε καταφύγια και νοσοκομεία που πρέπει να βομβαρδιστούν- και αυτό είναι μία άκρατη μορφή ρατσισμού. Τζιαι είναι γι' αυτό τον λόγο που πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί με τον ρατσισμό. Δεν ξέρεις πού θα καταλήξει. Πάντα καταλήγει σε λουτρά αίματος.

Θέλω να εκφράσω την τιμή μου και τον σεβασμό μου σ' όσους από τους Εβραίους ραβίνους -και αυτό είναι πολύ σημαντικό- και ανθρώπους της διανοήσης τολμούν να κριτικάρουν αυτό τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, ο οποίος είναι συνώνυμο της διαφθοράς, της αναλγησίας και του αίματος. Και μιλώ για τον Νετανιάχου.

Τιμώ τον αρχιραβίνο των Ηνωμένων Πολιτειών, που τόλμησε να κατηγορήσει τα αισχρά εγκλήματα πολέμου, που διαπράττει καθημερινά το Ισραήλ. Δυστυχώς, αυτού του είδους οι φωνές δεν μπορούν να ακουστούν στη Γάζα, γιατί ακριβώς η Χαμάς, η οποία ανδρώθηκε μέσα από ύποπτες διαδρομές, δεν αφήνει κανέναν, μα κανέναν από τους Παλαιστίνιους τους οποίους έχει εγκλωβίσει και τους έχει αιχμαλωτίσει στη βία να εκφράσουν άποψη.

Επομένως, το να χωρίζουμε τον κόσμο στους δικούς μας και στους άλλους είναι η μέγιστη, η άκρατη μορφή ρατσισμού. Τα νοσοκομεία των άλλων, τα καταφύγια των άλλων, οι εκκλησίες των άλλων, τα τεμένη των άλλων, οι συναγωγές των άλλων πρέπει να είναι εξίσου σεβαστά όπως οι δικές μας, τα δικά μας. Άκρατη μορφή ρατσισμού είναι να μετατρέπεις το φεστιβάλ μουσικής κάποιων νεαρών παιδιών σε λουτρά αίματος, αλλά ταυτόχρονα να μετατρέπεις τα νοσοκομεία και τα καταφύγια σε νεκροταφεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ, συνάδελφε.

Ο κ. Σενέκης.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΕΝΕΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Υιοθετώντας όλα όσα έχει πει ο κ. Ευσταθίου, να πούμε ότι το ψήφισμα, όπως έχει λεχθεί, αποτελεί ευθυγράμμιση με τον αναθεωρημένο Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μία μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία, που υιοθέτησε προσφάτως η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στο πλαίσιο ακριβώς της ευρύτερης ανησυχίας για την άνοδο της ακροδεξιάς στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Πρέπει όμως να πούμε ότι το ψήφισμα, αφού συζητήθηκε διεξοδικά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, είναι και αποτέλεσμα ευρύτερης συναίνεσης των κομμάτων.

Το αρχικό κείμενο, κυρία Πρόεδρε, περιείχε αναφορές που καταδίκαιζαν -θεωρούμε αδικώς- συμπατριώτες μας που, λόγω της δημιουργίας των γκέτο αλλοδαπών, σηκώνουν το μεγαλύτερο βάρος των συνεπειών του μεταναστευτικού προβλήματος. Το γεγονός ότι αυτές οι αναφορές μέσα από συναίνεση αφαιρέθηκαν επιτρέπει στο Δημοκρατικό Κόμμα να υπερψηφίσει το συγκεκριμένο κείμενο.

Εντούτοις, κυρία Πρόεδρε, θέση μας είναι ότι η ροπή μέρους της κοινωνίας προς τον λαϊκισμό και την ακροδεξιά δεν αντιμετωπίζεται με διακηρύξεις και χαρακτηρισμούς. Αντιμετωπίζεται με μέτρα και πολιτικές που αντιμετωπίζουν στον πυρήνα τους τα σοβαρά προβλήματα που πλήττουν την ποιότητα της καθημερινότητας των πολιτών. Και σημειώνουμε το γεγονός ότι, όσον αφορά τουλάχιστον το μεταναστευτικό πρόβλημα, που θεωρείται ότι πυροδοτεί ρατσιστικές συμπεριφορές, τα μέτρα που λαμβάνει η παρούσα κυβέρνηση για πρώτη φορά μετά από δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια έχουν δημιουργήσει ένα θετικό πρόσημο μεταξύ εκρών και εισρών μεταναστών.

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι μόνο με υπομονή και επιμονή σε μέτρα που αποδεδειγμένα πλέον αποδίδουν θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά το μεταναστευτικό πρόβλημα και κατ' επέκταση τις ρατσιστικές συμπεριφορές που αυτό πυροδοτεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Η κ. Σούπερμαν.

ΡΙΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΟΥΠΕΡΜΑΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρατηρούμε ότι τα φαινόμενα του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας είναι έντονα, υπαρκτά ανά το παγκόσμιο και δυστυχώς η χώρα μας δεν αποτελεί εξαίρεση σ' αυτό. Έχει φανεί ότι τέτοιου είδους φαινόμενα είναι γερά εδραιωμένα στις κοινωνίες. Ως εκ τούτου, είναι αδήριτη η ανάγκη να λάβουμε μέτρα για την αντιμετώπιση και καταπολέμησή τους, ώστε να δημιουργήσουμε, όπως λέει και ο Χάρτης, μία μη ρατσιστική και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία.

Τα διάφορα συμβάντα που βλέπουμε να εκτυλίσσονται όλο και πιο συχνά στη χώρα μας αποτελούν

ντροπιαστικά παραδείγματα υπόσκαψης της δημοκρατίας και ως Δημοκρατικός Συναγερμός σαφώς τα καταδικάσαμε και τα καταδικάζουμε. Ωστόσο, πέραν της ευθύνης των κομμάτων για τον περιορισμό τέτοιων συμπεριφορών, μεγαλύτερη ευθύνη για την πρόληψη και καταστολή τους έχουν οι αρχές του ίδιου του κράτους, που είναι εντεταλμένες από τον νόμο να υπηρετούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Αναμφισβήτητα, τα πολιτικά κόμματα ως τα κύτταρα της δημοκρατίας έχουν ευθύνη και σημαντικό ρόλο να επιτελέσουν για την καταπολέμηση αυτών των φαινομένων τόσο μέσα από την εσωτερική όσο και από τη δημόσια δράση τους.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει στην ενεργό δράση των κομμάτων για την προώθηση της δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, στο έγγραφο διακήρυξης των αρχών του, αλλά και στο ιδεολογικό και πολιτικό του μανιφέστο επισημαίνει την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου και εκφράζει την αντίθεσή του σε κάθε μορφή βίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το σχέδιο ψηφίσματος που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα για υιοθέτηση του Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και Χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία θεωρούμε ότι είναι ένα χρησιμότερο εργαλείο στα χέρια μας. Μέσα από εκτενή συζήτηση με τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταλήξαμε ομόφωνα στο τελικό κείμενο που έχουμε ενώπιόν μας βάσει του προσχεδίου που ετοίμασε ο συνάδελφος Γιώργος Λουκαΐδης. Το εν λόγω κείμενο επισημαίνει τους κινδύνους που ελλοχεύουν ένεκα της έξαρσης του ρατσισμού και κάθε μορφής διάκρισης και παράλληλα προτρέπει τα κοινοβουλευτικά κόμματα να προωθήσουν δράσεις με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού προς επίτευξη του στόχου αυτού.

Καλούμε όλους να στηρίξετε και να ψηφίσετε το εν λόγω ψήφισμα, ώστε όλοι μαζί να δώσουμε το μήνυμα ότι τέτοιες συμπεριφορές δεν είναι ανεκτές από κανέναν.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Η κ. Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

«Πρώτα ήρθαν για τους κομμουνιστές, αλλά δεν μίλησα, γιατί δεν ήμουν κομμουνιστής. Μετά ήρθαν για τους συνδικαλιστές και πάλι δεν μίλησα. Δεν ήμουν συνδικαλιστής. Μετά ήρθαν για τους Εβραίους, αλλά δεν μίλησα, γιατί δεν ήμουν Εβραίος. Μετά ήρθαν για μένα, αλλά δεν μίλησα. Δεν υπήρχε κανένας πλέον να μιλήσει για μένα». Η ρήση ανήκει στον Μάρτιν Νιμέλερ, Γερμανό πάστορα του λουθηρανισμού, και η επικρατέστερη εκδοχή του είναι αυτή που εμφανίζεται σ' έναν εσωτερικό τοίχο στο Μουσείο Μνήμης του Ολοκαυτώματος των Ηνωμένων Πολιτειών στην Ουάσιγκτον. Αυτός είναι ο φασισμός, ο ναζισμός, αυτή είναι η ακροδεξιά, που καλλιεργεί τον ρατσισμό, το μίσος και την ξеноφοβία, που οδηγεί στα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Και, για να παραφράσω τα κατορθώματα της εγχώριας ακροδεξιάς, «πρώτα ήρθαν για τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους προοδευτικούς, δεν μίλησα, γιατί δεν απειλούσαν εμένα. Μετά ήρθαν για τους μετανάστες, δεν μίλησα. Δεν ήμουν μετανάστης. Μετά ήρθαν για τους ΛΟΑΤΚΙ+, αλλά και πάλι δεν μίλησα, γιατί δεν ήμουν ΛΟΑΤΚΙ+». Και μετά σας ερωτώ, κυρίες και κύριοι: Ποιοι θα πιάσουν σειρά; Οι γυναίκες και τα αναπαραγωγικά τους δικαιώματα, οι αριστεροί, οι ευρωπαϊστές, οι προοδευτικοί, οι πράσινοι, οι κόκκινοι, οι μπλε, οι μοβ; Ποιος θα πιάσει σειρά;

Πότε επιτέλους θα αντιληφθούμε ότι ήρθε η ώρα να μιλήσουμε και να υπερασπιστούμε τις αρχές τους Διαφωτισμού, την ισότητα, την αδελφότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα; Πότε θα διαβάσουμε σωστά αυτή την απειλή που έχουμε ενώπιόν μας; Γιατί απειλή είναι, κυρία Πρόεδρε, η ακροδεξιά. Κρύβεται και κτυπά, κτυπά τους άλλους, τους διαφορετικούς, τους ευάλωτους, εκφοβίζει και επιβάλλεται με τη βία, δυναμώνει κάτω από τη μύτη όσων με τη στάση τους την κανονικοποίησαν, όσων δειλιάζουν να μιλήσουν από τον φόβο ότι θα χάσουν ψηφοφόρους, όσων λανθασμένα πιστεύουν ότι θα την περιορίσουν, ενώ στην πραγματικότητα ρυμουλκούνται οι ίδιοι όλο και δεξιότερα.

Οι νοσταλγοί του Χίτλερ ή, όπως περήφανα αυτοπροσδιορίζονται πριν καταδικαστούν για σύσταση εγκληματικής οργάνωσης, διά στόματος του αρχηγού της Χρυσής Αυγής κ. Νίκου Μιχαολιάκου, η σπορά των ηττημένων του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, οι εθνικιστές και οι φασίστες, αλλά και όσοι τους εκπροσωπούν εδώ θεωρούν τον εαυτό τους ανώτερο. Πιστεύουν σε ανοησίες, όπως η καθαρότητα της φυλής, και το τραγικότερο επαίρονται -τόσο αγράμματοι είναι- ότι αντιπροσωπεύουν τον ελληνισμό. Μη κακό του ελληνισμού, που συμπεριλαμβάνει, που φιλοξενεί, που σέβεται, που ταυτίστηκε με το πνευματικό φως, με τη φιλοσοφία, με τις τέχνες, με την επιστήμη, με τον πολιτισμό, με τους νόμους, όχι με το μίσος, όχι με τη βία!

Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε όλοι και εντός και εκτός Βουλής, αν δεν θέλουμε να κλάψουμε ξανά επί ερειπίων, όπως κλάψαμε το 1974 και από τότε κλαίμε κάθε χρόνο και συνεχώς.

Αυτό το ψήφισμα είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και συγχαίρω τους συναδέλφους όλους που συμμετέχουν στη διακοινοβουλευτική αντιπροσωπία της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη συμμετοχή τους και για την προώθηση αυτού του ψηφίσματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ, κυρία Ατταλίδου.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Καταρχάς, να πούμε ότι το ψήφισμα το οποίο έχουμε ενώπιόν μας δεν έχουμε καμιά νομική υποχρέωση ως κοινοβούλιο να το υιοθετήσουμε. Από την άλλη, στην ουσία αποτελεί ένα μανιφέστο το οποίο συντάχθηκε από μια περιθωριακή ομάδα που απαρτίζεται κυρίως από πράσινους, αριστερούς και κομμουνιστές. Τώρα, επειδή ακούστηκαν και ελέγχθησαν πάρα πολλά από τους προηγούμενους ομιλητές, θα επικεντρωθώ σε κάποια σημεία.

Πρώτον, να καταδικάσουμε τη ρητορική μίσους. Την καταδικάζουμε απερίφραστα. Θα καταδικάσουμε και τη ρητορική μίσους εναντίον των Ελλήνων της Κύπρου; Θυμίζω ότι πριν από μερικούς μήνες ένας άνθρωπος ο οποίος φιλοξενείται από την Κυπριακή Δημοκρατία απειλούσε να αναποδογυρίσει μία ολόκληρη επαρχία. Θυμίζω ότι τότε όλα τα κόμματα έτρεξαν να αναγνωρίσουν το υπαρκτό πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης.

Δεύτερον, μίλησαν για δημοκρατία, εφαρμογή των νόμων και σεβασμό προς όλους τους ανθρώπους. Συμφωνούμε. Θα μας μιλήσουν όμως για δημοκρατία οι υποστηρικτές τρομοκρατικών οργανώσεων; Η Χαμάς είναι μια δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση ή μήπως οι σημαίες του FSA οι οποίες ανέμιζαν στην εκδήλωση του ΑΚΕΛ στη Λεμεσό εκπροσωπούν το πνεύμα της δημοκρατίας; Θα μας μιλήσουν εμάς για δημοκρατία όσοι ακόμα υμνούν τον Στάλιν και τον Τσαουσέσκου και δεν καταδικάζουν τα σοβιετικά εγκλήματα; Λοιπόν, μαθήματα δημοκρατίας δεν παίρνουμε από κανέναν!

Τρίτο σημείο: Να ξεκινήσει ο καθένας από τα του οίκου του. Πρόσφατα έγινε μεγάλη συζήτηση για τις δομές ανηλίκων σε διάφορες περιοχές και δήμους. Στο Γέρι, όπου ο δήμαρχος ανήκει στην αριστερά, αποδέχθηκαν την ανέγερση δομών ανηλίκων; Στη Γερμασόγεια, που ο δήμαρχος ανήκει στην αριστερά, αποδέχθηκαν την ανέγερση δομών ανηλίκων; Προφανώς και όχι. Και, κατά τη δική μας άποψη, ορθώς έπραξαν, γιατί προστάτευαν όλους τους πολίτες των εν λόγω περιοχών.

Συνεχίζω. Η πατρίδα μας αυτή τη στιγμή απειλείται όχι από την άνοδο της ακροδεξιάς, αλλά από ένα τεράστιο πρόβλημα που έχει να κάνει με την παράνομη μετανάστευση. Καθημερινά αυτός ο τόπος ισλαμοποιείται. Και γνωρίζουμε επίσης πάρα πολύ καλά ότι αρκετοί από αυτούς τους ανθρώπους είτε έχουν άριστες και φιλικές σχέσεις με την Τουρκία είτε νιώθουν οι ίδιοι πιο κοντά στην κατοχική δύναμη. Δημιουργούμε δηλαδή με την ανοχή μας μια πέμπτη φάλαγγα εντός της χώρας.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Εις ό,τι μας αφορά, έχουμε καταδικάσει επανειλημμένως τα εγκλήματα του φασισμού και του ναζισμού, όπως και όλα τα εγκλήματα τα οποία προήλθαν από καταπιεστικά καθεστώτα. Όμως, μαθήματα δημοκρατίας δεν θα δεχτούμε να πάρουμε από κανέναν! Και πιστεύουμε σε αυτό το οποίο ένας μεγάλος Έλληνας μουσικοσυνθέτης, προερχόμενος από την αριστερά, είχε πει: «Πολεμούμε τη χειρότερη μορφή φασισμού, την αριστερόστροφη»!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδούρης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Να πω την αλήθεια, δεν είχα σκοπό να μιλήσω και δεν θα πάρω περισσότερο από δύο λεπτάκια.

Είναι με στεναχώρια που πάντα νιώθω την ανάγκη να μιλήσω, όταν υπάρχουν θέματα διχασμού στη χώρα μας. Αυτό το ζήτημα διχάζει, δυστυχώς! Και το κρίμα είναι ότι ο καθένας από μας ξέρει ποιο είναι το σωστό, ποιο είναι το δίκαιο, ποιο είναι το νόμιμο πάνω απ' όλα, αλλά πιο πάνω από όλα ποιο είναι το ανθρώπινο. Έχουμε πρόβλημα στη χώρα μας με το μεταναστευτικό; Έχουμε σοβαρό πρόβλημα, όπως υπάρχει και σε άλλες χώρες, αλλά σ' εμάς λόγω του size της χώρας μας το πρόβλημα μεγιστοποιείται. Το γεγονός ότι έχουμε πρόβλημα στο μεταναστευτικό νομιμοποιεί τον οποιονδήποτε να πάρει τον νόμο στα χέρια του; Όχι! Θέλω να πιστεύω ότι ζούμε σε δημοκρατία!

Όμως τι σημαίνει «δημοκρατία»; Σημαίνει τζιαι ένα κράτος το οποίο μπορεί -να το επαναλάβω- με σωστούς, δίκαιους, νόμιμους και ανθρώπινους τρόπους να χειριστεί το οποιοδήποτε πρόβλημα. Και, για να το πω ξεκάθαρα, η υποχρέωσή μας ήταν, είναι και παραμένει -γι' αυτό ονομάζεται «υποχρέωση»- πρώτα να προστατεύουμε τους όποιους πρόσφυγες αποδεδειγμένα χρήζουν βοήθειας και βρίσκονται στη χώρα μας, γιατί δυστυχώς δεν μπορούν να επιστρέψουν στη δική τους χώρα, και, κατά δεύτερον, να τιμωρήσουμε όσους καταχρώνται το σύστημα και με παράτυπους ή με παράνομους τρόπους επιφορτίζουν τη χώρα μας... Και επαναλαμβάνω ότι εγώ μπορεί να μη δω τόσο το οικονομικό κόστος. Με ενοχλεί ο διχασμός. Πραγματικά!

Απλά, θα πω -και αυτό είναι προς το συντεταγμένο κράτος- ότι το τι αναφέρεται σε αυτό το ψήφισμα για το κράτος, το οποίο φυσικά θα στηρίζουμε -είναι ξεκάθαρο ότι θα το στηρίξουμε- για το κράτος δεν αποτελεί επιλογή, αλλά αποτελεί υπογεγραμμένη υποχρέωση.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ ευχαριστώ.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε του σώματος,

Ευχαριστώντας σας για τα καλά σας λόγια, θέλω και δημόσια να πω ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης ότι τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπίας, παρ' όλο που είναι ολιγομελής, έχουν και λόγο, έχουν και ρόλο στη Συνέλευση και έφεραν σημαντικότερα αποτελέσματα.

Όπως ανέφερε και η Ρίτα Σούπερμαν, ο Δημοκρατικός Συναγερμός σαφέστατα προσυπογράφει τη συγκεκριμένη Χάρτα, το συγκεκριμένο κείμενο, γιατί σεβόμαστε τη διαφορετικότητα. Πρέπει να είμαστε ανεκτικοί. Λέμε «όχι στο μίσος, όχι στη ρητορική μίσους, όχι στη μισαλλοδοξία, σεβασμός απόλυτος σε όλους, ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής, θρησκείας ή σεξουαλικού προσανατολισμού, μακριά απ' όλα τα είδη και τα χρώματα φασισμού, ρατσισμού ή λαϊκισμού».

Επειδή είναι αλήθεια ότι το μεταναστευτικό πρόβλημα, ένα σοβαρότατο πρόβλημα που απασχολεί την πατρίδα μας, γιατί είναι η πρώτη χώρα που στο διάβα τους, στο πέρασμά τους βρίσκουν και καταλήγουν πολλοί μετανάστες, γίνεται αντικείμενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευρύτατης εκμετάλλευσης, μεγάλου λαϊκισμού τζιαι πολλές φορές και ρατσισμού. Πρέπει να πω ότι... Και να ρωτήσω: Πραγματικά, όλων τούτων που το χρησιμοποιούν σα σημαία, για να αυξήσουν προφανώς τα εκλογικά τους ποσοστά, ποια είναι ακριβώς η εισήγησή τους; Να πνίξουμε τους μετανάστες στη θάλασσα ή να τους οδηγήσουμε στους θαλάμους αερίων όπως έκανε τότε ο Χίτλερ;

Εφαρμόζονται πολιτικές. Ισχυροποιούμε τούτες τις πολιτικές. Μάλιστα, μόλις προχθές ο Δημοκρατικός Συναγερμός έκαμε συγκεκριμένη πολύωρη συζήτηση με προτάσεις τις οποίες θα καταθέσει τις επόμενες των ημερών. Διαχειριστήκαμε το πρόβλημα σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν περισσότερα κι άλλα προβλήματα που δημιουργούνται; Και βεβαίως ναι! Μα, δεν είναι κυπριακό πρόβλημα· είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, το οποίο όλες οι κοινωνίες οφείλουν να διαχειριστούν.

Όμως, λυπούμαι πραγματικά να παρατηρήσω ότι δεν είναι με ρατσιστικές μεθόδους που λύνεται το συγκεκριμένο πρόβλημα. Δεν είναι με προπηλακισμού που λύνεται το συγκεκριμένο πρόβλημα. Άρα, με σεβασμό, όπως είπα και προηγουμένως, σε όλους ανεξαιρέτως σας καλώ και εδώ σήμερα να ενώσουμε δυνάμεις, για να αντιμετωπίσουμε τούτο το μεγάλο πρόβλημα που αγωνίζεται ακόμη η Ευρώπη και δεν βρήκε λύσεις! Καλούμε και την Ευρώπη και 'πού τούτο το βήμα να αντιληφθεί ότι δεν αντέχει πλέον η Κύπρος τους ρυθμούς και τους αριθμούς των μεταναστών που βρίσκονται τώρα στα χώματά της! Πρέπει να υπάρξει και να εφαρμοστεί στην πράξη η απόφαση, η συναπόφαση, οι αποφάσεις που λήφθηκαν στο παρελθόν για δίκαιο καταμερισμό των ανθρώπων, των μεταναστών, γρηγορότερη επαναπροώθησή τους. Ναι, συμφωνίες με όλα τα κράτη από τα οποία έρχονται οι συγκεκριμένοι μετανάστες, καμπάνια στα κράτη από τα οποία έρχονται ότι δυστυχώς η Κύπρος δεν συνδέεται εδαφικά με την Ευρώπη. Γιατί, ξέρετε; Εν έρχονται στην Κύπρο, για να μείνουν στην Κύπρο.

Λυπούμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τζιαι θέλω να κλείσω με τούτο, γιατί ένα σημαντικότερο έγγραφο που πρέπει, έτσι, να μας βρει όλους ενωμένους, ένα ευρωπαϊκό έγγραφο... Έχουμε και ευρωπαϊκές εκλογές σε λίγους μήνες και έχω την εντύπωση ότι δεν μπορεί κάποιο κόμμα, κάποια παράταξη, ο οποίος βουλευτής να διεκδικεί την ψήφο για να εκπροσωπήσει την Κυπριακή Δημοκρατία στην Ευρώπη και να απορρίπτει τούτο το κείμενο. Λυπούμαι πάρα πολλά! Τούτο το κείμενο είναι ουσιαστικά η βάση ίδρυσης του ευρωπαϊκού πολιτισμού, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ευρωπαϊκής ιδέας! Άρα, λέω, με κάθε σεβασμό στη διαφορετικότητα αυτή τη στιγμή των απόψεων, ότι ενισχύοντας τη δημοκρατία μπορούμε να προχωρήσουμε με ασφαλέστερα βήματα προς το μέλλον τούτης της γης που ταχθήκαμε να υπηρετήσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καρογιάν.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος. Η παράταξή μας θα υποστηρίξει το ψήφισμα για τον αναθεωρημένο Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων, όχι γιατί είμαστε υποχρεωμένοι, αλλά γιατί είναι ιδιον της δικής μας φιλοσοφίας, της δικής μας ιδεολογίας, των δικών μας βιωμάτων.

Δεύτερον, τα κόμματα είναι οι τροχοί της δημοκρατίας. Επομένως, έχουμε υποχρέωση ως τροχοί της δημοκρατίας, ανεξαρτήτως των κενών, των αδυναμιών που ενυπάρχουν, την ώρα της άσκησης της δικής μας κομματικής δράσης και δραστηριότητας να είμαστε προσεκτικοί, να είμαστε σωστοί. Να δίνουμε βιώματα τέτοια που να μπορεί και ο τελευταίος πολίτης να τα αφουγκράζεται και να μπορεί να τα αντιλαμβάνεται.

Δεν μπορεί μόνο ρητορικά να τοποθετούμαστε, αλλά στην πράξη με διάφορους τρόπους, με διάφορες συμπεριφορές, με διάφορες νοοτροπίες να δίνουμε ακριβώς τα αντίθετα μηνύματα. Ο λαός μας είναι ένας λαός ο οποίος έχει βαθιές ρίζες, είναι ένας πολιτισμένος λαός. Ένας λαός ο οποίος δεν αποδέχτηκε ποτέ ούτε τον ρατσισμό ούτε την ξеноφοβία ούτε τη μισαλλοδοξία. Είναι ένας λαός καλλιεργημένος. Είναι λαός που πέρασε δύσκολα, γιατί ένα μεγάλο κομμάτι του λαού μας πέρασε τέτοια βιώματα στο εξωτερικό σε δύσκολους καιρούς.

Έχει ρίζες λοιπόν ο λαός. Όμως έχουμε υποχρέωση κι εμείς, ως θεσμοί, ως πολιτικά κόμματα, να μην περιοριζόμαστε στις δάφνες των όποιων επιτυχιών μας καθημερινών. Θα πρέπει να δούμε πιο μακριά. Θα πρέπει να έχουμε λοιπόν αυτογνωσία, να κάμουμε μια ενδοσκόπηση, καθημερινή ενδοσκόπηση των δικών μας λαθών, των δικών μας αδυναμιών και γιατί δίνουμε δικαιώματα στην ακροδεξιά να λειτουργεί και να μεγαλώνει.

Δεν είναι με από καθέδρας συζητήσεις που θα πείσουμε και τον τελευταίο για το σωστό των δικών μας θέσεων. Είναι μέσα ακριβώς από τις δικές μας νοοτροπίες, τις καθημερινές τις συμπεριφορές, τη συνέπειά μας, τη σταθερότητα στη βάση αρχών, αλλά και του αξιακού κώδικα που χαρακτηρίζει τον δικό μας τον λαό.

Γι' αυτό λοιπόν εκείνο που θέλω να πω είναι το εξής: Ας αρχίσουμε σεβόμενοι τη διαφορετικότητα των δικών μας θέσεων, αλλά την ίδια ώρα σφυρηλατώντας τις κοινές μας αρχές, τα κοινά μας βιώματα, μακριά από τον τροφοδότη τέτοιων νοοτροπιών, που είναι ο λαϊκισμός. Είναι επιδερμικές προσεγγίσεις, είναι η ισοπέδωση, αλλά ταυτόχρονα και η έλλειψη του μέτρου. Γιατί, από τη στιγμή που εμείς όλοι μπαίνουμε στις διαδικασίες όπου το μέτρο λείπει, στο τέλος της ημέρας εκείνο που προκαλούμε στους πολίτες και στην κοινωνία είναι τη μείωση των δικών τους αντανακλαστικών σε σχέση με τα δικά μας μηνύματα και την ίδια ώρα να νομιμοποιούνται να λεν ότι επιτρέπονται όλα.

Είναι αρραγές αυτό το μέτωπο που πρέπει να χτιστεί από όλους μας. Γι' αυτό τον λόγο λοιπόν θεωρώ ότι τα υπόλοιπα είναι απλώς για συζητήσεις ακαδημαϊκές, για συζητήσεις οι οποίες είναι χρήσιμες, είναι ωφέλιμες, αλλά δεν λύνουν το πρόβλημα. Πρέπει να είναι κοινή η προσπάθεια, κοινή να είναι η βούληση, μέσα όμως 'που έργα, μέσα από σταθερές, μέσα από συνεπείς δράσεις. Τα υπόλοιπα είναι για εσωτερική κατανάλωση - λυπούμαι που το λέω- ή προς άγραν ψήφων. Για τα όποια επιμέρους προβλήματα που τροφοδοτούν τέτοιες νοοτροπίες υπάρχει, ναι, ο τρόπος μέσα από τη διαλεκτική, μέσα από τα δεδομένα τα πραγματιστικά να βρούμε τις λύσεις. Αυτοί που τόλμησαν είναι αυτοί που βρήκαν και τις λύσεις. Αν όμως ο καθένας θα μένει στο δικό του κουβούκλιο και θα προσπαθεί να ρίχνει πέτρες προς τον άλλο, το αποτέλεσμα είναι ότι μέρα με την ημέρα θα διολισθαίνουμε και στο τέλος αυτά τα κείμενα που εμείς ψηφίζουμε, αλλά και αυτά που θεωρούμε σωστά, για τους πολλούς πολίτες μπορεί στο τέλος της μέρας να είναι και απλώς ψιλά γράμματα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

Ο κ. Λουκαΐδης δευτερολογία.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δεν θα καθυστερήσω το σώμα, θα αναφέρω όμως κάποια γεγονότα τα οποία, εάν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, θα έπρεπε πρώτα να μας ανησυχούν για το πρόβλημα και όχι για τις γενικές θεωρίες και τις φαντασιώσεις του καθενός.

Η πατρίδα μας, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, βρίσκεται αυτή τη στιγμή στο 7% σε αναλογία πληθυσμού σε αιτητές ασύλου. Ανά την Ευρώπη είμαστε η πρώτη χώρα. Δεν είναι θεωρία

του ΕΛΑΜ, δεν είναι κουβέντα του ΕΛΑΜ. Απ' όσους αιτούνται άσυλο στην πατρίδα μας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, το 96% δεν έχει δικαίωμα παραχώρησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας στην πατρίδα μας. Το 96% απ' όσους αιτούνται, αποδεδειγμένα. Δεν μπορούν ενενήντα έξι στα εκατό άτομα να είναι δικαιούχοι αυτού που αιτούνται.

Αυτή η πατρίδα... Που έχει και άλλα αρμόδια υπουργεία και αυτά τα οποία μας έχουν παραθέσει κατά καιρούς σε αυτό το σώμα καταδεικνύουν ότι η συζήτηση που κάνουμε σε αυτό το σώμα αυτή τη στιγμή και τα όσα έχετε πει όσοι έχετε μιλήσει είναι εκτός τόπου και χρόνου. Δεν μπορεί ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα να το γυρίζετε από την ανάποδη και να παρουσιάζετε ως πρόβλημα αυτούς που αναφέρουν το πρόβλημα! Για όνομα του Θεού! Και επειδή πολύ σύντομα, μακάρι να είμαι λάθος, θα πρέπει να δικαιολογήσετε στον κόσμο αυτά που ψηφίζετε, σας εύχομαι καλές επιτυχίες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, θα μιλήσω, οπότε πρέπει να 'ρτει κάποιος να προεδρεύσει. Δεν ξέρω ποιος είναι ο γηραιότερος, οπότε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Θεοπέμπτου, αν έχετε την καλοσύνη.

(Στο σημείο αυτό την Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.)

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ακούγομαι; Ωραία!

Δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά πρέπει να υπερασπιστώ το κοινοβούλιο, τους συναδέλφους και τη δημοκρατία.

Ο Χάρτης και το ψήφισμα που έχουμε ενώπιόν μας δεν αφορά το μεταναστευτικό. Και ρωτώ, συνάδελφοι: Τι σχέση έχει το μεταναστευτικό με αυτό που ψηφίζουμε; Και αυτό το ζήτημα δεν διχάζει, τη γύμνια ορισμένων δείχνει! Εδώ στον βωμό της Δημοκρατίας!

«Δεν έχουμε νομική υποχρέωση» είπαν αυτοί που δεν κατανοούν τη σπουδαιότητα των διεθνών συμβάσεων και πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ξέρετε, ετούτη η ανθρωπότητα πέρασε πολλά χρόνια και αιώνες, για να μπορέσει να κατακτήσει αυτές τις συμβάσεις και αυτές τις διεθνείς πράξεις τις οποίες κάποτε σε κάποια νομοσχέδια ονοματίζουμε σαν «Ευαγγέλια» και «κορωνίδες».

Αυτοί που δεν κατανοούν ή δεν ξέρουν πόσο υπέφερε η ανθρωπότητα από απολυταρχικές ή φασιστικές προσεγγίσεις. Αυτοί εδώ... Λέχθηκε πριν από λίγο ότι αυτό το ψήφισμα ετοιμάστηκε από κάποιους περιθωριακούς. Αυτοί οι «περιθωριακοί» είναι οι συναδέλφοι μου που υπηρετούν το Συμβούλιο της Ευρώπης και θα τους υπερασπιστώ ως Πρόεδρος του σώματος και έχουν όνομα και επίθετο! Και είμαι πολύ περήφανη για αυτούς! Και ονομάζονται Γιώργος Λουκαΐδης, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Τορναρίτης και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου. Όπως και οι αντίστοιχοι συναδέλφοι στο Συμβούλιο της Ευρώπης, τον θεματοφύλακα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων! Αυτοί οι «περιθωριακοί» είναι όλα τα δημοκρατικά πολιτικά κόμματα που συμμετέχουν στο δημοκρατικό τόξο της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Συμβουλίου της Ευρώπης που έτσι περήφανα συμμετέχει η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Αυτοί οι «περιθωριακοί» είναι οι συναδέλφοι μου! Και δεν θα δεχτώ σε καμία περίπτωση κάποιος να τους ονομάζει έτσι! Και αυτοί οι «περιθωριακοί» είναι αυτοί που δείχνουν την ίδια ευαισθησία για όλα τα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε ονομάζεται «μεταναστευτικό» είτε ονομάζεται «Ναγκόρνο-Καραμπάχ» είτε ονομάζεται «ανισότητα» είτε ονομάζεται «βία» είτε ονομάζεται άλλως πώς.

Ξέρετε, οι μεγάλοι Έλληνες υπερασπίζονταν τη Δημοκρατία και τα μηνύματά τους είναι διαχρονικά μέχρι και σήμερα. Και, όταν τους επικαλούμαστε, πρέπει να γνωρίζουμε τι πρέσβευαν αυτοί οι μεγάλοι Έλληνες και ο ίδιος ο ελληνισμός. Και, αν θέλουμε να υπερασπιστούμε τη δημοκρατία, να μην πέφτουμε στην παγίδα εξίσωσης ενός, ναι, υπαρκτού, ανησυχητικού προβλήματος, όπως είναι το μεταναστευτικό, με τον ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία, τις διακρίσεις.

Ξαναρωτώ: Τι σχέση έχει το μεταναστευτικό με ένα ψήφισμα κατά της μισαλλοδοξίας, με έναν Χάρτη των δημοκρατικών πολιτικών κομμάτων για τις φυλετικές ή άλλες διακρίσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα; Τι σχέση -ερωτώ- έχει το μεταναστευτικό;

Εδώ είναι ο οίκος της δημοκρατίας. Και θα συνεχίσουμε να ενισχύουμε τη δημοκρατία και να είμαστε απέναντι σε όσους την καπηλεύονται με συνθήματα ή σε όσους κρύβονται καλλιεργώντας τον φόβο με επικίνδυνες τάσεις παραπλανητικής προπαγάνδας.

Εδώ, αγαπημένοι μου συνάδελφοι, είναι ο οίκος της δημοκρατίας. Και, αν θέλουμε να είμαστε εδώ, να ξέρουμε τι πρεσβεύει η δημοκρατία. Και, ναι, ήρθε η ώρα να μιλήσουμε. Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε και να δούμε και λίγο μακριά. Συμφωνώ, στη δημοκρατία δεν χωράνε σταθμισμένες ή ακραίες τοποθετήσεις. Στη δημοκρατία δεν χωράνε ακραίες τοποθετήσεις ή ακραίες πολιτικές παρουσίες! Και αρραγές μέτωπο πρέπει να υπάρχει μόνο απέναντι στον εξτρεμισμό, σε επικίνδυνα μονοπάτια που οδηγείται η δημοκρατία, αν δεν υπερασπιστούμε τους εαυτούς μας, το μέλλον που θέλουμε να μεγαλώσουν τα δικά μας τα παιδιά. Και το δικό μας παρόν, θα προσέθετα. Ένα μέλλον που δεν μπορεί να βασίζεται στον φόβο, αλλά μόνο στην ελευθερία. Γιατί; Γιατί έμαθα να σέβομαι και θα σέβομαι και θα υπερασπίζω μέχρι τέλους όχι μόνο τον θεσμό τον οποίο υπηρετώ, αλλά και αυτά που πιστεύω και αυτά που θεωρώ ότι πρέπει να πρεσβεύει κάθε ελεύθερος δημοκρατικός άνθρωπος.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, από το βήμα μου.

Θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομος τζιαι είμαι πραγματικά στην ευχάριστη θέση να πω ότι θα συνεχίσω απ' εκεί που έχετε τελειώσει. Γιατί όντως ούτε και εγώ αισθάνθηκα σήμερα ότι έσκει καταγραφεί διχασμός. Τζιαι πραγματικά το αισθάνομαι και το πιστεύω ότι μπορεί η σημερινή, την εχαρακτήρισα «ιστορική», συζήτηση να αποτελέσει την αφετηρία για μια νέα πορεία στα πολιτικά πράγματα γύρω από αυτά τα πολύ σοβαρά ζητήματα που απειλούν τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου τζιαι στη δική μας τη χώρα.

Δεν αισθανόμαστε ότι υπάρχει διχασμός ούτε προφανώς ότι αυτό που συζητούμε ήταν το αποτέλεσμα κάποιων περιθωριακών στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δυστυχώς, τα ποσοστά μας είναι χαμηλά και στο επίπεδο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης. Μπορεί μεν ο εισηγητής, ο συνάδελφος ο Μομοντού, ο αφρικάνικης καταγωγής Σουηδός που εκλέγεται βουλευτής στη Σουηδία, να ήταν ο εισηγητής για το εν λόγω ψήφισμα τζιαι την αναθεώρηση της Χάρτας, αλλά τα στοιχεία τα οποία έχω εδώ μαζί μου δείχνουν ότι πάνω από 50% το εψήφισαν από τις ομάδες της ALDE και του EPP αυτό το ψήφισμα. Και, επειδή έν' περιορισμένη η εκπροσώπησή μας, μόνο 10% ήταν η ψήφιση από πλευράς της UEL, της ομάδας της αριστεράς.

Αλλά κάποιιοι οι οποίοιοι προφανώς είναι συνηθισμένοι στην προπαγάνδα, στο ψέμα, στο μίσος, σε οτιδήποτε άλλο εκτός από την αλήθεια εύκολα μπορούν να λένε ό,τι θέλουν και να απευθύνονται στα ένστικτα τζιαι να προσπαθούν να δικαιολογήσουν πράγματα που έπρεπε να ανήκουν στο παρελθόν. Γιατί, ξέρετε, και σήμερα, στο σημείο που βρίσκεται η ανθρωπότητα, με όσα γίνονται στη γειτονιά μας, στην Ευρώπη, στον κόσμο, δυστυχώς για μια ακόμη φορά συγκρούεται η βαρβαρότητα με το Διεθνές Δίκαιο, η δημοκρατία με τον φασισμό, η ανεκτικότητα με τον ρατσισμό τζιαι τις διακρίσεις, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα με το φυλετικό μίσος ή το ρατσιστικό μίσος τζιαι τη βία.

Μπροστά σ' αυτή την εικόνα βρισκόμαστε. Αν κάποιος νιώθει ότι διχάζεται απέναντι σ' αυτές τις επιλογές, είναι δικαίωμά του. Αλλά σ' αυτό το κοινοβούλιο εγώ αντιλήφθηκα ότι δεν υπάρχει κανένας διχασμός με τον τρόπο που έχουν τοποθετηθεί όλες οι πολιτικές δυνάμεις πλην του ΕΛΑΜ. Αυτή ήταν η συζήτηση σήμερα. Χρειάζεται να 'μαστε συνεπείς; Έν' στοίχημα, είναι μεγάλο στοίχημα!

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, για να μη μακρηγορώ, με μισή μόνο κουβέντα, διότι προφανώς δεν είναι το μεταναστευτικό το ζήτημα, ούτε να μπορούμε σε μια αντιπαράθεση για την ιστορία του καθενός. Θέλω να πω μισή κουβέντα όμως. Σεμνυνόμαστε, ξέρετε, είμαστε περήφανοι. Ο καθένας κρίνεται από τα έργα, από τις πράξεις του, κυρία Πρόεδρε. Εμείς όχι απλά έχουμε αγκαλιάσει, έχουμε υιοθετήσει και έχουμε κάνει βιώμα μας μια ιδεολογία που στηρίζεται στην αγάπη προς τον συνάνθρωπο, στην αλληλεγγύη προς τον συνάνθρωπο, στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, το έχουμε κάμει πράξη στα σχεδόν εκατό χρόνια ζωής μας. Πράξη σε αυτή τη χώρα. Και ζητώ κάποιος να πει πότε το ΑΚΕΛ σε αυτή τη χώρα έπραξε κάτι έξω από αυτό το πλαίσιο.

Είμαστε περήφανοι λοιπόν και θα συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο, γιατί δεν υπάρχει άλλη οδός, αν δεν θέλουμε να ξαναζήσουμε τραγωδίες είτε στο μικρό νησί μας είτε στον κόσμο. Τζιαι για το μεταναστευτικό, που δεν θέλω να το ανοίξω, μπορεί να διαφωνούμε στον τρόπο διαχείρισής του, να μην έχουμε απόλυτα ταυτισμένες ή να έχουμε τζιαι διαφορετικές απόψεις. Αλλά, ξέρετε, ένα πράγμα είναι ο τρόπος μεταχείρισής του τζιαι διαχείρισης του ζητήματος, η προβολή της ιδεολογίας του μίσους, τζιαι άλλο πράγμα είναι να λείεις ότι «αν γίνει τούτο, έν' καλύτερα», «αν γίνει το άλλο, είναι καλύτερα». Και αυτή είναι η βασική διαφορά: αν στέκεσαι στην πλευρά της δημοκρατίας ή αν στέκεσαι στην πλευρά της ακροδεξιάς τζιαι του φασισμού.

Και έχουμε πολύ καιρό να συζητήσουμε, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα όσα έχουμε

κατά καιρούς συζητήσει για αυτή τη μεγάλη πρόκληση. Αλλά να πω κάτι, επειδή έγινε τζιαι η αναφορά. Η λύση, τζιαιμαί που επιτράπηκε με ευθύνη του κράτους να γίνουν γκέτο ή να γίνουν κολαστήρια -που απ' αυτό το βήμα, όχι το ΑΚΕΛ, αρχηγοί άλλων κομμάτων τα παρουσιάσαν ως ντροπή- η απάντηση είναι να κάψουμε όσους εστείλαμεν σε αυτά τα «στρατόπεδα συγκέντρωσης», από τα οποία υπάρχουν προφανείς αρνητικές παρενέργειες στους περιοίκους; Ή να κάνουμε σωστά τη δουλειά μας ως κράτος; Χρειάζονται ή όχι οι δομές;

Αν τις κάνουμε σωστά τις δομές, σωστά, θα έχουμε αντιδράσεις και πάλι από τον κόσμο; Κάποιοι όμως έντζιε λεν ότι πρέπει να γίνονται σωστά οι δομές. Κάποιοι λένε ότι δεν πρέπει να υπάρχουν δομές! Κάποιοι λένε ότι δεν πρέπει να υπάρχουν μετανάστες και πρόσφυγες σε αυτή τη χώρα. Και αν έρθουν, όπως και να έρθουν, πρέπει να τους κάψουμε στην πυρά, κύριε Τορναρίτη! Έντζιε λέω το για εσάς, διότι χρησιμοποιήσατε... Ναι, πρέπει να τους βάλουμε σε θαλάμους αερίων! Αυτά είναι τα μηνύματα. Και καλλιεργούν το μίσος. Αυτή είναι η προσέγγιση και είναι τραγικό πραγματικά!

Ξέρετε, το αδελφό κόμμα της Χαμάς στην Κύπρο θα ήταν το ΕΛΑΜ. Το αδελφό κόμμα του ΕΛΑΜ στην Τουρκία είναι το Κόμμα Εθνικής Ενότητας, οι Γκρίζοι Λύκοι. Δεν έχουμε καμιά δυσκολία. Όπως στη χώρα μας οι εθνικισμοί αλληλοτροφοδοτούνταν και εξυπηρέτησαν τον ιμπεριαλισμό και τους εχθρούς τούτου του τόπου, έτσι τζιαι στο Ισραήλ τζιαι στη Γάζα η Χαμάς και η ακροδεξιά κυβέρνηση Νετανιάχου αλληλοτροφοδοτούνται στα εγκλήματα που διαπράττουν.

Αλλά να ρωτήσω: Αυτοί που προφανώς ξεκινούν από το γεγονός ότι είναι μουσουλμάνους που δολοφονεί σήμερα το κράτος του Ισραήλ διαπράττοντας εγκλήματα και χειροκροτούν το γεγονός -και αναφέρομαι στους ίδιους γνωστούς- και χαίρονται, επειδή δολοφονούνται μουσουλμάνοι... Αύριο, αν έχουμε προσφυγικά κύματα από τη διαδικασία εθνοκάθαρσης τζιαι γενοκτονίας που εξελίσσεται, εννοείται ότι η ίδια θα είναι η αντιμετώπιση. Ε, μα έλα που έχουν ανθρώπινα δικαιώματα με βάση το διεθνές δίκαιο! Έλα που οι πόλεμοι στους οποίους αναφερθήκαμε δημιούργησαν διεθνείς συμβάσεις, για να μην ξανασυζητήσουμε τη βαρβαρότητα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Στηρίζουν λοιπόν ανοικτά πολιτικές βαρβαρότητας, που οδηγούν στη μετανάστευση, αλλά, την ώρα που θα έρθουν οι μετανάστες, ξανά επιλογές βαρβαρότητας επιλέγουν, που μας παραπέμπουν όχι στον Μεσαίωνα αλλά στην προ Χριστού περίοδο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωράμε στην ψήφιση, παρακαλώ.

Συγγνώμη, κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα ήθελα, επειδή έχω εντοπίσει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω διορθώσει την παράγραφο 7 και έχει αντικατασταθεί, όπως σωστά είπε ο κ. Ευσταθίου... Θα το έλεγα αμέσως τώρα.

Έχετε κι άλλη επισήμανση;

Λοιπόν, στο σημείο 7, «καλεί τα κοινοβουλευτικά κόμματα να αναλάβουν δράσεις που να προάγουν την ανοχή», αντικαθίσταται η λέξη «ανοχή» με τη λέξη «ανεκτικότητα».

Παρακολουθούσα σωστά;

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Και εγώ ευχαριστώ πολύ!

Με αυτή τη διόρθωση, όπως ακριβώς την έχω πει, προχωράμε στην ψήφιση, αγαπητοί συνάδελφοι, συναδέλφισσες.

Ψηφίζουμε ηλεκτρονικά, παρακαλώ, για το σχέδιο ψηφίσματος.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, τρεις εναντίον και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμία αποχή, το σχέδιο ψηφίσματος εγκρίνεται*.

Έχουμε επίσης ενώπιόν μας σχέδιο ψηφίσματος που υποβλήθηκε από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για την 50^η επέτειο από την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Έχουμε συμφωνήσει να μην αναγνωσθεί το ψήφισμα.

(Το σχετικό σχέδιο ψηφίσματος)

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την 50^η επέτειο από την εξέγερση του Πολυτεχνείου

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας υπόψη τη συμπλήρωση πενήντα (50) χρόνων από την αντιδικτατορική εξέγερση του Πολυτεχνείου ενάντια στη στρατιωτική δικτατορία της χούντας των Αθηνών και τη βαρβαρότητα με την οποία η χούντα των Αθηνών κυβερνούσε παράνομα από το 1967 μέχρι το 1974 και την αιματηρή καταστολή της εξέγερσης με δεκάδες νεκρούς Έλληνες και Ελληνοκυπρίους,

Γνωρίζοντας ότι η χούντα των Αθηνών ευθύνεται για το προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974, η οποία άνοιξε τον δρόμο στην τουρκική εισβολή που ακολούθησε,

Αναγνωρίζοντας τον ηρωισμό των «ελεύθερων πολιορκημένων» φοιτητών του Πολυτεχνείου, πράξη που αποτελεί φάρο ελπίδας για τον αγώνα ενάντια τον φασισμό και τον ιμπεριαλισμό,

Εκφράζοντας την ανάγκη προς ανασύνταξη και συνεχή αγώνα ενάντια στον φασισμό, στον αυταρχισμό, στην ιδεολογική ηγεμονία και στην όποια θεσμική παντοδυναμία της ακροδεξιάς,

Παρακολουθώντας με ιδιαίτερη ανησυχία την άνοδο των ακροδεξιών και εθνικιστικών κινημάτων στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Ομόφωνα εγκρίνει τα ακόλουθα:

1. *Καταγγέλλει* σε όλα τα βήματα τη ρητορική της ακροδεξιάς, η οποία μέχρι σήμερα λοιδορεί τη δημοκρατία με μισαλλόδοξες εκφράσεις και παράνομες ενέργειες.
2. *Καταδικάζει* κάθε προσπάθεια κανονικοποίησης και έκφρασης των φασιστικών πρακτικών από ακροδεξιά κινήματα.
3. *Τονίζει* την ανάγκη για προάσπιση της δημοκρατίας, των πολιτικών δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας των λαών.
4. *Απαιτεί* τον τερματισμό της επιχειρήσης υποβάθμισης της σημασίας της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και κάθε προσπάθειας ή έκφρασης αναθεωρητισμού.
5. *Απαιτεί* με κάθε δημοκρατικό μέσο και τρόπο την αντιμετώπιση των ενεργειών των ακροδεξιών κινημάτων που υιοθετούν φασιστικές πρακτικές ίδιες ή παρόμοιες με εκείνες της χούντας των Αθηνών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδούρη, είστε εντάξει;

Κύριε Λουκαΐδη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Υπάρχει σύμφωνη γνώμη των...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το έλεγα τώρα. Αφήστε με λίγο. Νομίζω θα ικανοποιηθείτε.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Γι' αυτό, για να μη γίνει συζήτηση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, ελάτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Χρειάζεται κάποια ενίσχυση το κείμενο, παρ' όλων ότι είναι αύριο η επέτειος. Θα μπορούσαμε ίσως, αν υπάρχει συναίνεση, επαναλαμβάνω, και από τα υπόλοιπα κόμματα, να το δούμε την άλλη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως επιθυμείτε, συνάδελφοι, συναδέλφισσες.

Κύριε Λεωνίδου, ο κ. Λουκαΐδης εγείρει ζήτημα για αναβολή.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Νομίζω συμφωνήσαμε μια διαδικασία στη Σύσκεψη των Αρχηγών. Είχα εκφράσει εγώ αυτή την επιφύλαξη να το αφήσουμε την επόμενη βδομάδα. Είπατε ότι είναι άκαιρο να πάει μια βδομάδα μετά, διότι λήγει ο χρόνος. Συνεπώς, για να είμαστε συνεπείς με αυτά που λέμε πάνω και να μη λέμε άλλα κάτω και να αλλοιώνουμε κάποιες αποφάσεις που μας προβληματίσαν, να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα υπάρξει συζήτηση, αντιλαμβάνομαι, έτσι;

Ωραία.

Ευχαριστώ όλους, γιατί, αντιλαμβάνομαι, κύριε Παπαδούρη, όπως το θέσατε στη Σύσκεψη των Αρχηγών, έγιναν κάποιες γλωσσικές επεμβάσεις, προστέθηκαν κάποια πράγματα.

Να τους ευχαριστήσουμε όλους για τη συνεργασία, γιατί είναι μια πολύ σημαντική επέτειος.

Θα σας δώσω για ένα λεπτό τον λόγο, να πείτε κάτι, αφού ήταν δική σας εισήγηση.

Ελάτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, δεν θα χρειαστεί να πω κάτι, είναι γνωστό το θέμα. Απλά, να σας ευχαριστήσω που επιτρέψατε όντως να μπει σήμερα. Σήμερα είναι η σωστή μέρα που πρέπει να μπει. Εμείς ακολουθήσαμε σωστά τις διαδικασίες. Πριν από μία βδομάδα στείλαμε το ψήφισμα. Έγιναν σήμερα οι διορθώσεις από τη γραμματεία της Βουλής, άρα θεωρώ ότι αυτό που είναι μπροστά μας έχει εγκριθεί στη Σύσκεψη των Αρχηγών και πρέπει να ψηφιστεί σήμερα.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ πολύ.

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για το σχέδιο ψηφίσματος, όπως ακριβώς έχει μελετηθεί και ετοιμαστεί.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, τρεις εναντίον και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το σχέδιο ψηφίσματος εγκρίνεται*.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 μέχρι 72 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται.

Φθάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.174-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.175-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Καταβολής Φιλοδωρήματος σε Εργοδοτούμενους που απασχολούνται με Σύμβαση στην Κρατική Υπηρεσία και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.176-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.177-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Πρώτου Λειτουργού Χορηγιών και Επιδομάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.070-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
6. Οι περί του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών - Θέση Μηχανικού/Κυβερνήτη Σκάφους (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.071-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
7. Τριμηνιαία έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (10Α) του άρθρου 47Α του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου. (Αρ. Φακ. 13.29.003.004).	Διοικήτη Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	Όλους τους βουλευτές
Επανακατάθεση		
8. Οι περί Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Συντάξεις και Χορηγήματα Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.041-2023).	Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
9. Οι περί της Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους (Ανάθεση επιπλέον Καθηκόντων) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.042-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

10.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.045-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ειδικό Καθεστώς για Ενδοκοινοτικές Εξ Αποστάσεως Πωλήσεις Αγαθών, για Παραδόσεις Αγαθών εντός της Δημοκρατίας που Πραγματοποιούνται Μέσω Ηλεκτρονικών Διεπαφών που Διευκολύνουν τις Παραδόσεις Αυτές και για Υπηρεσίες που Παρέχονται από Υποκείμενα στον Φόρο Πρόσωπα Εγκατεστημένα εντός της Δημοκρατίας αλλά μη Εγκατεστημένα στο Κράτος Μέλος Κατανάλωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.046-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που Προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.047-2023).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.050-2023).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
14.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.001-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
15.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικό) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.002-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
16.	Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.003-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
17.	Οι περί Συγκρότησης και Λειτουργίας (Διαδικασία Εκλογών, Διορισμοί και Άλλα Συναφή Θέματα) των Οργάνων και Αξιωματούχων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.004-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
18.	Οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.005-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
19.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.008-2023).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

20.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Μητρώο Μελετητών και Επιβλέποντων Μηχανικών) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.009-2023).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
21.	Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.010-2023).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
22.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.004-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
23.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.006-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
24.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.009-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
25.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ερευνητικές Μονάδες) (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.010-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
26.	Οι περί Κτηματομεσιτών (Τέλη) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.013-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
27.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.025-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
28.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.027-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
29.	Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Βοθρολυμάτων, Βιομηχανικών Αποβλήτων, Περίσσειας Υγρής Λάσπης και Στραγγισμάτων στην Περιοχή Βατί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.031-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
30.	Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Κυβερνητικό Υδατικό Έργο του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθειά Γωνιά) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.032-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
31.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.046-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
32.	Οι περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.062-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

33.	Οι περί Σπόρων (Τέλη) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.064-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
34.	Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Διατήρηση Σκύλων για Ιδιωτικούς Μη Εμπορικούς Σκοπούς) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.065-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
35.	Οι περί της Αρχής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.066-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
36.	Οι περί της Συλλογικής Διαχείρισης των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων καθώς και για τη Χορήγηση Πολυεδαφικών Αδειών για Επιγραμμικές Χρήσεις Μουσικών Έργων (Τέλη και Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.067-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
37.	Οι περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.075-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
38.	Οι περί Σωματείων και Ίδρυμάτων (Έντυπα, Τέλη και Άλλες Ειδικές Διατάξεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.076-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
39.	Οι περί Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.077-2022).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
40.	Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Επιστροφές Φόρου σε Πρόσωπα Εγκατεστημένα σε Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.078-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
41.	Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.080-2022).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
42.	Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Ταμείο Ευημερίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.081-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
43.	Οι περί Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.087-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
44.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Πολεοδομικό Συμβούλιο) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.096-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
45.	Οι περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.059.099-2022).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

46.	Οι περί της Διαχείρισης της Εκτέλεσης Δημοσίων Συμβάσεων και των Διαδικασιών Αποκλεισμού των Οικονομικών Φορέων από Διαδικασίες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.013-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
47.	Οι περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου και Τέλη) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.058.056-2021).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
48.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2022. (Αρ. Φακ. 23.03.058.061-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
49.	Οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Έλεγχος Υποστατικών και Λήψη Δραστικών Μέτρων) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.001-2020).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
50.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.057-2020).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
51.	Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.111-2020).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
52.	Οι περί Οδοντιάτρων (Ειδικά Προσόντα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.057.117-2020).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
53.	Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Διαχείριση και Διάθεση/Χρήση Κοπριάς και Άλλων Κτηνοτροφικών Αποβλήτων που Προκύπτουν από Αγελαδοτροφικές Μονάδες) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.013-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
54.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρήση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών σε Περιπτώσεις Παρούσας Κυανίου σε Λίμνη Τελμάτων και περί Διασπώμενου με Ασθενές Οξύ Κυανίου) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.038-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
55.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Επιθεωρήσεις) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.039-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
56.	Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας (Χρηματικές Εγγυήσεις) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.040-2019).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
57.	Οι περί Ιατρών και Οδοντιάτρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.041-2019).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
58.	Οι περί Φυλακών (Γενικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.070-2019).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

59.	Οι περί Εισροών και Εκροών του Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων και του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Επενδύσεων και για Συναφή Θέματα Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.056.079-2019).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
60.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Δίδακτρα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.055.057-2018).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
61.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Φοιτητικά Θέματα και Θέματα Σπουδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.055.058-2018).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
62.	Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.055.098-2018).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας
63.	Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021. (Αρ. Φακ. 23.03.052.036-2015).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
64.	Οι περί Ζωνών Ασφαλείας Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.018-2023).	Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
65.	Οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.019-2023).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
66.	Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Προϊόντα Καπνού με Φίλτρο και Φίλτρα που Κυκλοφορούν στο Εμπόριο για Χρήση σε Συνδυασμό με Προϊόντα Καπνού) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.023-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος
67.	Οι περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.029-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
68.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.033-2023).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
69.	Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.034-2023).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
70.	Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Επίτιμοι Διδάκτορες) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.035-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
71.	Οι περί Ελεγχόμενων Ειδών (Ενδοενωσιακή Μεταφορά Προϊόντων Συνδεδεμένων με τον Τομέα της Άμυνας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.013-2023).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
72.	Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1ης Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

(Αρ. Φακ. 23.03.060.048-2023).

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.116-2023).
2. Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.117-2023).
3. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.118-2023).

Κατάθεση από

Μαρίνο Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας

Χρίστο Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου

Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδόυρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Παραπομπή σε

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

4. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.119-2023).

Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδόυρη εκ

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

		μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	
5.	Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.120-2023).	Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.121-2023).	Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.122-2023).	Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	<p>του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης- Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών</p>		
8.	<p>Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.123-2023).</p>	<p>Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης- Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών</p>	<p>Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>
9.	<p>Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.124-2023).</p>	<p>Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της</p>	<p>Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p>

	κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών	
10. Ο περί Εσωτερικού Ελέγχου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.125-2023).	Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.126-2023).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, και Νίκο Σύκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.167 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνο Ιωάννου

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Εσωτερικών, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι πού ευρίσκεται η κατασκευή έργων αποχετεύσεως ομβρίων υδάτων και άλλων αντιπλημμυρικών έργων για προστασία ανθρώπινων ζωνών και περιουσιών σε τουρκοκυπριακά και πρώην μικτά χωριά της επαρχίας Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.168 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Σταύρου Παπαδούρη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Μάκη Κεραυνό

«Έχουμε καταθέσει πρόταση νόμου για τροποποίηση του περί των Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμου, με την οποία προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 16, που αφορά τον ΟΠΑΠ.

Ως εκ τούτου, παρακαλώ όπως ο Υπουργός Οικονομικών, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε έχει προγραμματιστεί η σύναψη νέας συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και του ΟΠΑΠ.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.169 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την υλοποίηση και κατασκευή της β' φάσης της λεωφόρου Αλέξανδρου Παναγούλη στον δήμο Λιβαδιών.

Με βάση πληροφόρηση την οποία έχουμε, οριστικοποιήθηκε το ρυθμιστικό σχέδιο από την Πολεοδομία και έχει αποσταλεί στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για τα κατασκευαστικά σχέδια, τα οποία παρουσιάζουν μεγάλες καθυστερήσεις και δεν αναμένεται να ολοκληρωθούν στα προσεχή χρόνια.

Ζητούμε να μας ενημερώσετε αν ισχύει η πληροφόρησή μας και πότε αναμένονται τα κατασκευαστικά σχέδια, καθώς και η έναρξη εργασιών υλοποίησης του έργου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.170 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η Φάση Β΄, Μέρος Β΄ για εξωραϊσμό και διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου της κοινότητας Βορόκληνης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.171 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τη λεωφόρο Μακαρίου στον δήμο Δρομολαζιάς-Μενεού, που είναι κεντρικός δρόμος και συνδέει τον δήμο με την κοινότητα Κιτίου, για τα ακόλουθα, επειδή αναφύονται θέματα ασφάλειας και σοβαρά ζητήματα της ποιότητας του δρόμου:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο σχεδιασμός της λεωφόρου;
2. Πότε προγραμματίζεται η έναρξη και η ολοκλήρωση των εργασιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.172 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι πού ευρίσκονται οι κατασκευαστικές εργασίες της Β΄ Φάσης του Χώρου Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) στη Μονάδα ΟΕΔΑ Πεντακώμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.173 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια κατασκευαστικά έργα προστασίας και βελτίωσης παραλιών έχουν γίνει για προστασία των ακτών από ακραία κυματικά φαινόμενα στις περιοχές Μαζωτού και Αγίου Θεοδώρου της επαρχίας Λάρνακας και, εφόσον έχουν ετοιμαστεί λεπτομερείς μελέτες, τι προβλέπουν αυτές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.174 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι πού προχώρησε η κατασκευή των πιο κάτω έργων:

1. Η αντικατάσταση του αγωγού Χοιροκοιλίας-Αμμοχώστου (Φάση Α΄).
2. Η αντικατάσταση μέρους του αγωγού Λευκάρων-Βάβλας-Λάγειας.
3. Η αντικατάσταση του παροχетеυτικού αγωγού Ορμίδειας-Ξυλοφάγου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.175 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Στον κρατικό προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια για κάλυψη δαπανών αντικατάστασης πεπαλαιωμένου υπολογιστικού εξοπλισμού στο αεροδρόμιο Λάρνακας.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Πότε έγινε η αγορά του αναφερόμενου πεπαλαιωμένου υπολογιστικού εξοπλισμού και υλισμικού υποστήριξης του γραφείου πρόγνωσης στο αεροδρόμιο Λάρνακας;
2. Λόγω της παλαιότητας του προηγούμενου εξοπλισμού, πόσο αξιόπιστες ήταν οι μέχρι σήμερα μετρήσεις;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.176 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο για επιδιόρθωση χωμάτινης υδατοδεξαμενής αποθήκευσης ανακυκλωμένου νερού στη Λάρνακα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.177 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η κατασκευή του αρδευτικού δικτύου της περιοχής αναδασμού Αραδίππου και η διασύνδεσή του με τον Νότιο Αγωγό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.178 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Στη βάση των έργων για τη βελτίωση και τον καθαρισμό του δικτύου μετεωρολογικών σταθμών, καθώς και της υποστήριξης του Συστήματος Αυτόματης Μετεωρολογικής Παρατήρησης (AWAS), που γίνονται από το προσωπικό του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ), περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2024 πιστώσεις για τις υποδομές στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποιες συγκεκριμένες ανάγκες προβλέπονται και πόσο θα στοιχίσουν. Παρακαλώ όπως οι πιο πάνω πληροφορίες δοθούν αναλυτικά. Επίσης, αν έγιναν στο παρελθόν ίδιες αγορές βελτίωσης, για τον ίδιο σκοπό, και κρίθηκαν ακατάλληλες, πόσο στοιχίσαν αυτές;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.179 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Κωνσταντίνο Κόμπτο

«Η τριμηνιαία έκθεση της Επιτροπής Νομοθεσίας καταγράφει σε επισημάνσεις τις υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας όπως απορρέουν από νομοθετήματα και κυρωτικούς νόμους διεθνών συμφωνιών.

Στην 72^η Έκθεσή της, που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 5 Οκτωβρίου 2023, καταγράφονται σαράντα πέντε επισημάνσεις που αφορούν το Υπουργείο Εξωτερικών, εκ των οποίων οι σαράντα τρεις αφορούν διεθνείς συμφωνίες, πρωτόκολλα και μνημόνια συνεργασίας με άλλα κράτη. Πρόκειται για συμφωνίες που έχουν κυρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία την περίοδο 2005 μέχρι και 2023 και αφορούν τα εξής κράτη: Ελλάδα, Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσική Ομοσπονδία, Γερμανία, Ιταλία, Ρουμανία, Αίγυπτος, Βέλγιο, Λίβανος, Αυστραλία, Κράτος του Ισραήλ, Σερβία, Μαυροβούνιο, Ιράκ, Ιράν, Σαουδική Αραβία, Ινδία, Γεωργία, Ελβετία, Καζακστάν, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Λεσόθο, Γκάνα, Κουβέιτ και Κατάρ. Για καθεμία από αυτές αναμένεται -και για ορισμένες από αυτές αναμένεται εδώ και αρκετά χρόνια- από το Υπουργείο Εξωτερικών να ενημερώσει αν τα κράτη αυτά έχουν γνωστοποιήσει τη συμπλήρωση των εσωτερικών τους διαδικασιών για την κύρωσή τους.

Παρακαλείται ο Υπουργός Εξωτερικών, ως η αρμόδια αρχή, να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για καθεμία από τις συμφωνίες/πρωτόκολλα/μνημόνια που καταγράφονται στις επισημάνσεις της επιτροπής, σχετικά με τα εξής:

1. Έχει γνωστοποιηθεί από το αντίστοιχο άλλο κράτος η συμπλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών του για την κύρωσή τους;
2. Υφίσταται οποιαδήποτε εξέλιξη που εμποδίζει ή καθυστερεί την κύρωσή τους από το αντίστοιχο κράτος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.180 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργο Παπαναστασίου

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των αδειών που έχουν δοθεί, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία έχει δοθεί άδεια για δημιουργία και λειτουργία χώρων ελλιμενισμού τα τελευταία δέκα χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.181 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργο Παπαναστασίου

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν είναι στους σχεδιασμούς του υπουργείου να ενταχθούν στη διατήρηση με κώδικα 08 της ΑΗΚ για έκπτωση στο ηλεκτρικό ρεύμα και όσοι συμπολίτες μας λαμβάνουν επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.182 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2023, προς την Υπουργό Υγείας κ. Πόπη Κανάρη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Υγείας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα διοριστεί νέος πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τον Διαβήτη.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.183 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2023, προς την Υπουργό Υγείας κ. Πόπη Κανάρη

«Παρακαλώ όπως η Υπουργός Υγείας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε αναμένεται να παραδοθεί το παλιό νοσοκομείο Λάρνακας στον δήμο Λάρνακας για την εγκατάσταση του δημαρχείου της πόλης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.184 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Αποστόλου, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2023, προς την Υπουργό Υγείας κ. Πόπη Κανάρη

«Παρακαλώ όπως η Υπουργός Υγείας, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν οι εργασίες για τον δεύτερο όροφο της νέας πτέρυγας του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.036, ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Χρυσάνθου Σαββίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Η Α΄ Φάση του έργου, δηλαδή η ανέγερση Νηπιαγωγείου στο Τ/Κ υποστατικό επί της οδού Νικολαΐδη ολοκληρώθηκε στις 6/6/2022.
3. Υλοποιείται ο σχεδιασμός της Β΄ και Γ΄ φάσης του έργου, δηλαδή της δημιουργίας Γυμνασίου για στέγαση του Νικολαΐδειου στο πρώην Α΄ Νηπιαγωγείο Πάφου και της δημιουργίας νέου Δημοτικού Σχολείου στον χώρο του Ζ΄ Δημοτικού Σχολείου. Ο σχεδιασμός της Β΄ και Γ΄ φάσης έχει ανατεθεί σε ομάδα συμβούλων μελετητών.
4. Τα σχέδια έχουν αποσταλεί σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, για απόψεις. Πρόβλημα δημιουργεί η πρόσφατη θέση του Δήμου Πάφου, στην τοποθέτησή του για τον σχεδιασμό, παρά το γεγονός ότι η πρόταση που υλοποιείται είναι αυτούσια όπως συμφωνήθηκε από τον Δήμαρχο Πάφου. Αναμένονται οι απόψεις των υπόλοιπων υπηρεσιών, τις οποίες θα μελετήσουμε, για λήψη τελικής απόφασης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.058, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρύση Παντελίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και αποστέλλω αυτούσια την απάντηση της Υφυπουργού Πολιτισμού, στην οποία διαβιβάστηκε το θέμα, λόγω αρμοδιότητας.

“Αναφορικά με το παρόν και το μέλλον του θεσμού του Διεθνούς Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ, παρακαλώ σημειώστε τα ακόλουθα:

Τον Δεκέμβριο 2022, ο πρώην Υφυπουργός Πολιτισμού, κ. Γιάννης Τουμαζής, ανακοίνωσε τη μετεξέλιξη του θεσμού του Διεθνούς φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ σε Χορηγικό Πρόγραμμα Φεστιβάλ Τεχνών, τονίζοντας ότι με αυτό τον τρόπο καλύπτεται ένα σημαντικό κενό στη χορηγική πολιτική του Υφυπουργείου Πολιτισμού σε σχέση με τη χρηματοδότηση ανεξάρτητων φεστιβάλ. Σκοπός του νέου προγράμματος, το οποίο ξεκίνησε πιλοτικά, είναι ο εκσυγχρονισμός της φεστιβαλικής σκηνής της Κύπρου μέσω στήριξης υφιστάμενων και καινούργιων φεστιβάλ τεχνών, κυρίως όσον αφορά στην οργανωτική τους υποδομή (ανάπτυξη δεξιοτήτων, υλικοτεχνική και ψηφιακή υποδομή, διεθνής δικτύωση, ανάπτυξη ακροατηρίων, εμπλοκή κοινοτήτων και διεύρυνση). Οι πιο πάνω ειδικοί στόχοι του νέου προγράμματος είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας σημαντικής δυναμικής για την ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμό της φεστιβαλικής σκηνής της χώρας ανά το παγκύπριο. Ενισχύθηκαν οι εκδηλώσεις και οι πολιτιστικές δραστηριότητες τόσο στα αστικά κέντρα όσο και σε απομακρυσμένες κοινότητες, εκδημοκρατίζοντας τον πολιτισμό και βοηθώντας στην πολιτιστική ανάπτυξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και ομάδων πληθυσμού. Σημαντική δε αναδεικνύεται η στοχοπροσήλωση του νέου θεσμού στην κοινωνική και εκπαιδευτική διάσταση των φεστιβάλ, η οποία ακριβώς θεμελιώνει μια σύγχρονη, συμπεριληπτική και δημοκρατική πολιτιστική πολιτική. Σημειώνεται ότι το νέο πρόγραμμα έχει τύχει θερμής υποδοχής από πολιτιστικούς φορείς, τον κόσμο των τεχνών αλλά και το ευρύτερο κοινό.

Το Υφυπουργείο Πολιτισμού αποφάσισε όπως το Χορηγικό Πρόγραμμα ΚΥΠΡΙΑ συνεχίσει και για το 2024, καθότι ένας χρόνος λειτουργίας δεν μπορεί να καταδείξει κατά πόσον ένα πρόγραμμα πετυχαίνει τους στόχους του. Για το 2024 αποφασίστηκε η εισαγωγή συστήματος σταθμισμένης βαθμολογίας με τρία επίπεδα και αντίστοιχα όρια χρηματοδότησης, εκσυγχρονισμός της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων, και ενίσχυση της ταυτότητας του Προγράμματος, ώστε τα φεστιβάλ τα οποία θα εγκρίνονται για χρηματοδότηση να προβάλλονται κάτω από ένα ενιαίο σχήμα/πολιτιστικό πρόγραμμα, το οποίο χαρακτηρίζεται από κοινή στοχοθεσία και ευρύτερο

σκεπτικό. Με αυτό τον τρόπο, εξυπηρετείται ακριβώς και η διασαφήνιση της φιλοσοφίας του νέου χορηγικού προγράμματος, του οποίου κεντρικός σκοπός δεν ήταν ο κατακερματισμός του προϋπολογισμού ενός προηγούμενου θεσμού, αλλά αντιθέτως η ενίσχυση, εκσυγχρονισμός και ένταξη της ανεξάρτητης φεστιβαλικής σκηνής της χώρας μας σε ένα ενιαίο πλαίσιο στοχοθεσίας και στρατηγικών σχεδιασμών που τα καθιστά ανταγωνιστικά και αναγνωρίσιμα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.077, ημερομηνίας 8 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χριστοφίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας δεν κατέβαλε οποιαδήποτε δαπάνη, για την ετοιμασία του προσχεδίου της νομοθεσίας και των σχετικών κανονισμών για την ενιαία εκπαίδευση. Οι δύο φάσεις του έργου, χρηματοδοτήθηκαν πλήρως από το Πρόγραμμα Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων και υλοποιήθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Φορέα για την Ειδική Αγωγή και την Ενταξιακή Εκπαίδευση, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (DG REFORM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Παραμένω στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Παπαναστασίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.114, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σχετικά με το πιο πάνω θέμα επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι έχει αποφασιστεί όπως το Χημείο της ΚΕΤΑΠ τερματίσει τις δραστηριότητές του. Οι διαδικασίες αναζήτησης αντίστοιχων υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, ώστε το Κράτος να συνεχίσει απρόσκοπτα τον έλεγχο της ποιότητας των πετρελαιοειδών στη Δημοκρατία, έχουν ήδη ξεκινήσει και αναμένεται ότι το Χημείο θα τερματίσει τη λειτουργία του μέχρι το τέλος του 2023.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν θα προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρία της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 Νοεμβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας αποσταλεί.

[Στις 17 Νοεμβρίου 2023 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της ένατης συνεδρίασης της Τρίτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 23 Νοεμβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για τη Συμπαράγωγή Ταινιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.132-2023).
2. Ο περί της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.150-2023).
3. Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.151-2023).
4. Ο περί Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.176-2022).
5. Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Λουκαΐδη, Άριστου Δαμιανού και Μαρίας Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.171-2022).

6. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.001-2023).
7. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.002-2023).
8. Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.003-2023).
9. Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.146-2023).
10. Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
(Αρ. Φακ. 23.01.059.192-2018).
11. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.154-2023).
12. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.158-2023).
13. Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αβέρωφ Νεοφύτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Νίκου Σύκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.029-2023).
14. Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.085-2023).
15. Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.038-2023).
16. Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.047-2023).
17. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή, και Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.083-2022).

18. Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.048-2023).
19. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.134-2023).
20. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.050-2023).
21. Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Πρόταση νόμου των κ. Γιώργου Κάρουλλα, Μάριου Μαυρίδη, Πρόδρομου Αλαμπρίτη και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.02.064.012-2023).
22. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.051-2023).
23. Οι περί Προστατευτικών Μέτρων κατά των Επιβλαβών για τα Φυτά Οργανισμών (Καθορισμός Τελών) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.052-2023).

ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδόουρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού). (20.1.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
2. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων). (22.9.2022). (Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).
3. Αξιολόγηση της μέχρι σήμερα πορείας υλοποίησης του Γενικού Συστήματος Υγείας. (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας). (9.11.2023). (Αρ. Φακ. 23.05.056.001).]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ όλες και όλους να προχωρήσουμε στον χώρο της εισόδου της Βουλής, για να φωταγωγήσουμε το κτίριο σε μοβ χρώμα τόσο για την Παγκόσμια Ημέρα Προωρότητας, που είναι αύριο, όσο και για την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου του Παγκρέατος, που είναι σήμερα.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Κουλλά Ονούφριος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τορναρίτης Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τσιρίδου Φωτεινή

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Κουλίας Ζαχαρίας	Παντελίδης Χρύσης
Λεωνίδου Πανίκος	Σαββίδης Χρύσανθος
Μυλωνάς Παύλος	Σενέκης Χρίστος
Ορφανίδης Χρίστος	

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας	Μυριάνθους Ηλίας
-------------------	------------------

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Τρυφωνίδης Αλέκος
Καρογιάν Μάριος	

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Παπαδούρης Σταύρος
-----------------------	--------------------

Ανεξάρτητοι

Ατταλίδου Αλεξάνδρα

Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής

Ευσταθίου Κωστής

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

1. α. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στη μαύρη επέτειο της ανακήρυξης του ψευδοκράτους στα κατεχόμενα, στην επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και 373

- στη θυσία του ήρωα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959 Κυριάκου Μάτση.
- β. Χαιρετισμός από την Πρόεδρο του σώματος της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας της προέδρου του Συνδέσμου «Μωρά Θάματα» κ. Έλενας Μεγαλέμου Τριανταφυλλίδη, αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα Προωρότητας και ενημέρωση για τη συναφή προγραμματισμένη φωταγώγηση του κτιρίου. 374
- γ. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στην Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση και στην Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων του Παιδιού. 374
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων: 375
- α. Συμμετοχή του κ. Πανίκου Λεωνίδου, ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας και μέλους της Διεθνούς Γραμματείας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, σε αποστολή της Συνέλευσης στο Μόναχο.
- β. Συμμετοχή της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και αντιπρόεδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, στο Παγκόσμιο Φόρουμ του διεθνούς δικτύου «Women Political Leaders» στο Ρέικιαβικ.
- γ. Συμμετοχή του κ. Κωστή Ευσταθίου σε συνεδρία της Υποεπιτροπής Νομικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκτέλεση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Ζάγκρεμπ.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Χρίστος Σενέκης, Χρύση Παντελίδης, Φωτεινή Τσιρίδου, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Μάριος Μαυρίδης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρύσανθος Σαββίδης, Ανδρέας Αποστόλου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο. 375
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Αεροναυτιλίας, Ανώτερου Λειτουργού Αεροναυτιλίας και Λειτουργού Αεροναυτιλίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους. 390
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Κτηματολογίου), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χαρτογραφίας/Φωτολιθογραφίας), Κτηματολογικού Λειτουργού 2^{ης} Τάξεως (Χωρομετρίας) και Κτηματολογικού Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023», συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Κωστής Ευσταθίου, Δημήτρης Δημητρίου) και έγκρισή τους. 392
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Πρώτου Ειδικού Ψυχολόγου, Ανώτερου Ειδικού Ψυχολόγου και Ειδικού Ψυχολόγου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023». 394
7. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2022 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κείμενο της απόφασης, παρατηρήσεις του κ. Ζαχαρία Κουλία και έγκρισή της. 395
8. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για υιοθέτηση του αναθεωρημένου Χάρτη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών Κομμάτων για μια μη Ρατσιστική και χωρίς Αποκλεισμούς Κοινωνία, συζήτηση για την ανάγνωση ή μη του Χάρτη και του σχεδίου ψηφίσματος (Πρόεδρος, Νίκος Τορναρής, Γιώργος Λουκαΐδης, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Χρίστου), απόφαση για ανάγνωση ή όχι, το κείμενο του Χάρτη, το κείμενο του σχεδίου ψηφίσματος, αγορεύσεις και συζήτηση (Γιώργος Λουκαΐδης, Κωστής Ευσταθίου, Χρίστος Σενέκης, Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χρίστος Χρίστου, Σταύρος Παπαδούρης, Νίκος Τορναρής, Μάριος Καρογιάν, Λίνος Παπαγιάννης, Αννίτα Δημητρίου) και έγκρισή του. 403
9. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για την 50^ή επέτειο από την εξέγερση του Πολυτεχνείου, παρατηρήσεις του κ. Σταύρου Παπαδούρη και έγκρισή του. 419

10.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.	421
11.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Αντιπλημμυρικά και αποχετευτικά έργα σε τουρκοκυπριακά και πρώην μικτά χωριά της επαρχίας Λάρνακας.	430
-	Ο προγραμματισμός σύναψης νέας συμφωνίας μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και ΟΠΑΠ.	430
-	Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της κατασκευής λεωφόρου στον δήμο Λιβαδιών.	430
-	Εξωραϊσμός και διαμόρφωση του παραλιακού μετώπου της Βορόκληνης.	431
-	Σχεδιασμός και ολοκλήρωση της λεωφόρου Μακαρίου στον δήμο Δρομολαξιάς-Μενεού.	431
-	Κατασκευαστικές εργασίες στον Χώρο Υγειονομικής Ταφής στη Μονάδα ΟΕΔΑ Πεντακώμου.	431
-	Έργα προστασίας και βελτίωσης παραλιών στις περιοχές Μαζωτού και Αγίου Θεοδώρου.	431
-	Πρόοδος εργασιών αντικατάστασης αγωγών υδάτων.	431
-	Αξιοπιστία του πεπαλαιωμένου υπολογιστικού εξοπλισμού του γραφείου πρόγνωσης στο αεροδρόμιο Λάρνακας.	431
-	Επιδιόρθωση υδατοδεξαμενής αποθήκευσης ανακυκλωμένου νερού στη Λάρνακα.	431
-	Αρδευτικό δίκτυο της περιοχής αναδασμού Αραδίππου και η διασύνδεσή του με τον Νότιο Αγωγό.	432
-	Πιστώσεις για τις υποδομές στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.	432
-	Καθυστέρηση στην κύρωση συμφωνιών της Κυπριακής Δημοκρατίας με άλλα κράτη.	432
-	Παραχώρηση αδειών για δημιουργία και λειτουργία χώρων ελλιμενισμού.	432
-	Ένταξη χαμηλοσυνταξιούχων στη διατίμηση κώδικα 08 στην ΑΗΚ.	432
-	Διορισμός προέδρου της Εθνικής Επιτροπής για τον Διαβήτη.	432
-	Παράδοση παλιού νοσοκομείου Λάρνακας στον δήμο Λάρνακας για εγκατάσταση του δημαρχείου.	433
-	Ολοκλήρωση εργασιών στη νέα πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.	433
12.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Ανέγερση νέων σχολικών μονάδων στην επαρχία Πάφου.	433
-	Το παρόν και το μέλλον του Διεθνούς Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ.	433
-	Αναλυτική κατάσταση των μέχρι σήμερα δαπανών για την ετοιμασία της νέας νομοθεσίας για την ενιαία εκπαίδευση.	434
-	Μετακίνηση χημείου από την περιοχή των διυλιστηρίων στη Λάρνακα.	434
13.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	434
14.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	436

Τιμή: €3,50